

ŽELEZAR

TEDNIK – GLASILO DELOVNEGA KOLEKTIVA SŽ ŽELEZARNE JESENICE

JESENICE, DNE 30. MARCA 1978

ŠTEVILKA: 12. LETO: XXVII

Železar izhaja od 1. decembra 1951 kot mesečna revija, od 15. aprila 1959 kot štirinajstdnevnik in od 1. januarja 1962 kot tednik. Glavni in odgovorni urednik Joža Varl – Naslov: Uredništvo Železarja, SŽ – Železarna Jesenice. Številki internih telefonov: urednik 483, administracija 484. Tisk: GP Gorenjski tisk, Kranj. Oproščen prometnega davka po pristojnem mnenju štev.: 421/1-72

VIII. kongres ZKS

ŽELEZARJI POZDRAVLJAMO VIII. KONGRES ZVEZE KOMUNISTOV SLOVENIJE

ZADNJE DESETLETJE SLOVENSKEGA ŽELEZARSTVA

Železarstvo je najstarejša industrijska proizvodna dejavnost na Slovenskem. Že predslavski narodi so v teh krajih spoznali uporabnost železa in jekla, slovenska peč v Kropi pa je pričala, da so naši predniki že v dvanajstem stoletju talili rudo in pridobivali železo. To je dokaz bogate železarske tradicije. Izdelovalci železa in jekla so se rojevali v gorskih globačah, koristili vodno energijo, lesno oglje in revne domače železove rude. Tudi vse naše železarne Jesenice, Ravne in Store imajo tako ter plodno preteklost, saj so v teh tovarnah že v devetnajstem stoletju izdelovali poleg navadnih, tudi orodna in druga žlahtna jekla.

V času med prvo in drugo svetovno vojno so slovenske železarne bile pomemben jugoslovanski izdelovalec in dobavitelj jeklenih izdelkov. Razen razvoja železarne Jesenice pa se v tem času slovensko železarstvo ni dosti okrepilo, ob osvoboditvi leta 1945 pa je vendar tvorilo pomemben temelj obnove, industrializacije in razvoja jugoslovanske črne metalurgije. Leta 1946, to je prvo leto, ko so železarne Jesenice, Ravne in Store že normalno obratovalne, je bilo izdelanega 142.000 ton surovega jekla.

OD OBNOVE DRUGIH V LASTNI RAZVOJ

Do leta 1950, ko so slovenske železarne dale blizu dve tretjini jugoslovanske proizvodnje jekla, je razvoj usmerjala generalna direkcija za črno metalurgijo. Že takrat je bila prednost dana razvoju železarn v središču države, v slovenskih železarnah pa je bila prednost dana takim rekonstrukcijam, ki so hitro

dajale državi potrebno jeklo. Potem ko so delavci prevzeli tovarne, kar se smatra za rojstvo našega samoupravnega sistema humane gradnje

socializma, so se posamezne železarne razvijale samostojno, usklajevanje proizvodnje pa se je vršilo le preko združenja jugoslovanskih železarn.

Slovenske železarne se tudi v takih pogojih niso medsebojno izolirale, kar je ugodno vplivalo tudi na usklajevanje investicijskih projektov po 47. natečaju JIB leta 1960. Ta natečaj, razpisan na podlagi odluka zveznega izvršnega sveta, je pomenil

(Nadaljevanje na 7. strani)

SINDIKAT MORA BITI PRISOTEN NA VSEH PODROČJIH DRUŽBENEGA DOGAJANJA

Pretekli petek, 24. marca, so se na letni konferenci osnovnih organizacij sindikata Železarne sestali delegati vseh osnovnih organizacij iz temeljnih organizacij združenega dela in delovnih skupnosti delovne organizacije Železarne. Konferenci so prisostvovali tudi predstavniki republiškega, medobčinskega in občinskega sveta zveze sindikatov, družbenopolitičnih organizacij občine, predstavniki sindikalnih organizacij delovnih organizacij SOZD Slovenske železarne, predstavniki poslovnega organa Slovenske železarne in člani poslovnega odbora Železarne.

Predsednik konference osnovnih organizacij sindikata Železarne Stefan Ščerbic, je v svojem uvodnem poročilu poudaril izredno družbenopolitično razgibanost obdobja, za katerega konferenca podaja obračun svojega delovanja. Praznovanje jubilejev predsednika Tita in 40-letnice ustanovitve Komunistične partije je potekalo v delovnem vzdušju, saj smo ravno v tem času v Železarni

izvedli novo samoupravno organiziranost in postavili osnove za uspešno uresničevanje zakona o združenem delu, oziroma novih družbeno-ekonomskih odnosov. Ob tem je predsednik še posebno naglasil ustavno vlogo sindikalne organizacije kot najbolj množične organizacije delavskega razreda.

(Nadaljevanje na 3. strani)

V TOZD VALJARNA BLUMING-ŠTEKEL 425.016 DIN INOVACIJSKIH PRIHRANKOV

Pretekli četrtek, 23. marca, je odbor za gospodarstvo pri delavskem svetu TOZD Valjarna bluming-štekel na 14. redni seji med drugim obravnaval in ocenjeval tudi devet tehničnih in tehnoloških inovacij, ki so jih prizadevalni in uspešni novatorji in racionalizatorji (21) v zadnjem času uvedli v proizvodni proces in predložili v oceno oddelku za zaščito industrijske lastnine.

Na osnovi pozitivnih ocen in priporočil pristojnih in odgovornih izvedencev in poročevalcev, proizvodnih in vzdrževalnih strokovnjakov, je računovodstvo in ekonomska služba prikazala, ugotovila ter potrdila letne prihranke in koristi v višini 425.016,00 din inventivnega dohodka. Za vse izboljšave nikakor ni bilo mogoče ugotoviti ali izračunati letne koristi in prihrankov, zato so člani odbora za gospodarstvo prizadevalne in uspešne avtorje pavalšno nagradili s spodbudnimi odškodninami, kakor to dovoljuje in

(Nadaljevanje na 2. strani)

SKLENJENO PRVO OBDOBJE DELEGATSKE SKUPŠČINE

V petek, 24. marca, so se na zadnji seji prvega mandatnega obdobja delegatske konstituirane skupščine občine, sestali na ločenih sejah zbor združenega dela, zbor krajevnih skupnosti in družbenopolitični zbor, sledila pa je skupna sklepna seja vseh treh zborov. Najprej so poslušali poročilo občinske volilne komisije, ki ga je podal njen predsednik Vasilij Novak, sledil pa je referat predsednika skupščine občine Jesenice Slavka Osredkarja, ki ga posredujemo v nekoliko skrajšani obliki.

NA PRIDOBLENJIH IZKUŠNJA GRADITI NADALJNI RAZVOJ DELEGATSKEGA SISTEMA

Štiriletno mandatno obdobje prve delegatske skupščine občine Jesenice, se tako kot skupščin vseh družbenopolitičnih skupnosti v SFR Jugoslaviji praktično izteka. Štiri leta v procesu uveljavljanja kate-regakoli političnega sistema in seveda tudi političnega sistema socialističnega samoupravljanja, kakršen je naš, ni dolga doba. To je v bistvu kratka doba, gotovo prekratka, da bi se ustavna načela našega političnega sistema lahko že v celoti

uveljavila v vsakodnevni družbeni praksi. V našem družbenopolitičnem sistemu, v katerem so nosilci oblasti in urejanja družbenih zadev delavski razred in vsi delovni ljudje, je eno od najbolj revolucionarnih sredstev, ki omogočajo, da ostane politična oblast v rokah delavskega razreda in vseh delovnih ljudi – delegatski sistem. Le-ta zagotavlja, da gre in da bo šlo tudi v bodoče – namesto za odločanje v imenu delovnih ljudi – dejansko za odločanje delovnih ljudi samih.

V takem političnem sistemu se je nujno moral spremeniti tudi skupščinski sistem. Njega ne sestavlja več samo občinska skupščina z izvršilnimi organi, ampak ga sestavlja poleg občinske skupščine in njenih organov, celotna delegatska baza – vsi delovni ljudje, ki so tako ali drugače delegatsko organizirani po delu interesih in v družbenopolitičnih organizacijah. V tako oblikovanem

(Nadaljevanje na 9. strani)

Sodelavec – klepar

PRVA SEJA DELAVSKEGA SVETA SOZD SŽ V NOVEM MANDATU

Dosedanji predsednik delavskega sveta sestavljene organizacije združenega dela Koloman Vrečič, sklicuje jutri v petek, 31. marca prvo sejo delavskega sveta v novem mandatnem obdobju in sicer to pot v Ljubljani. V obravnavo predlaga:

- konstituiranje delavskega sveta,
- poročilo dosedanjega predsednika delavskega sveta o delu v pretekli mandatni dobi,
- poslovno poročilo o delu slovenskega železarstva od integracije, to je od leta 1969 dalje z vizijo razvoja v prihodnosti,
- zbirni zaključni račun sestavljene organizacije združenega dela Slovenske železarne za leto 1977,
- gospodarski plan SOZD SŽ za leto 1978,
- osnutek samoupravnega sporazuma o medsebojnih pravicah, obveznostih in odgovornosti med delavci TOZD in skupnih služb SŽ,
- gospodarski načrt delovne skupnosti skupnih služb SOZD SŽ za leto 1978, s programom dela kolegijskega poslovnega organa SŽ in delovne skupnosti,
- predlog za nakup novih poslovnih prostorov za aktivnost SOZD SŽ,
- osnutek sprememb in dopolnitev samoupravnega sporazuma o inovacijah v SŽ (v prečiščenem besedilu),
- predlog samoupravnega sporazuma o združevanju in namenih uporabe sredstev skupne porabe v SOZD SŽ,
- pristop interne banke SŽ k samoupravnemu sporazumu o namenskem združevanju sredstev Veriga – Plamen – Tovil in
- uvedba razpisnega postopka za predsednika kolegijskega poslovnega organa SOZD SŽ.

PRIPRAVE ZA GRADNJO NOVIH GARDEROB ZA JEKLARNO

V jeklarni je že več let prisotno vprašanje sanacije obstoječih garderobnih prostorov. Z ukinitvijo rak je ta lokacija postala tudi problem tehnične narave, ker le-te ravno zaradi prisotnosti garderob ne moremo rušiti. Z gradnjo konti-liva pa se je ta problem še povečal, ker bi jeklovilarni odvzet prostor najlažje nadomestili na mestu, ki ga zasedajo garderobe pod rakami in segajo v večjem delu v livno lopo jeklarne.

Ta prostor je zelo primeren za izvajanje zahtevnejših nalog jeklovilarni, ker je pod dosegom livnega žerjava jeklarne. Razen tega garderobe skoraj v celoti zapirajo zahodno čelno stezo in s tem preprečujejo funkcionalnejši transport vložka in izdelkov za jeklovilarno, kot tudi za jeklarne in BBC elektropeč. Po iz-

gradnji kontiliva bo to še posebej problematično.

Razen opisanih nevšečnosti zaradi lokacijsko neustreznega položaja, pa so obstoječe garderobe že popolnoma dotrajane in nefunkcionalne ter

(Nadaljevanje na 2. strani)

DOBRI PROIZVODNI IZGLEDI V MARCU

Proizvodni rezultati za mesec marec kažejo, da bodo mesečno operativne programe skupne proizvodnje dosegle ali presegle naslednje TOZD:

Plavž, Jeklarne, Livarna, Valjarna bluming-štekel, Valjarna debele pločevine, Hladna valjarna Jesenice, Profilarna, Jeklovlek, Elektrode in Željarna.

Mesečnega operativnega programa skupne proizvodnje po dosedanjih izglelih ne bodo dosegle naslednje TOZD:

Valjarna žice in profilov: Planirana skupna in gotova proizvodnja v valjarni žice ne bo dosegla zaradi prevelikih vzdrževalnih zastojev, ki so se več kot podvojili.

Valjarna profilov bo planirano skupno proizvodnjo predvidoma dosegla.

Hladna valjarna Bela – Glavni vzrok nižje skupne in gotove proizvodnje je v občasnem pomanjkanju vložka kvalitet dinamov in ostalih jekel, ki jih valjamo preko valjavniškega ogrodka štekel. Zaradi večjih okvar na tem ogrodju v času obratovalne kampanje potisne peči, je bila proizvodnja znatno nižja, kot smo planirali zato tudi preskrba hladne valjarne Bela s tem vložkom nezačostna.

Žičarna – Vzrok nižje skupne in gotove proizvodnje, kot je predvideval plan, je velika odsotnost delavcev.

UVAJANJE DELOVNIH CILJEV V ŽELEZARNI

Metodo delovnih ciljev smo pričeli uvajati v aprilu 1975. leta, ko se je pokazalo, da v prvem tromesečju nismo dosegli omembe vrednih rezultatov na področju varčevanja. Leto 1975 je bilo namreč proglašeno za leto varčevanja. Sodelavci sektorja za ekonomiko smo bili zadolženi, da do vodstvenega kadra po TOZD in službah zberemo seznam ukrepov in predvidenih rezultatov. Že pri zbiranju prispevkov smo lahko ločili tri vrste prispevkov.

(Nadaljevanje na 2. strani)

Le še tri dni nas loči od pričetka osmega kongresa Zveze komunistov Slovenije, ki se bo pričel v ponedeljek, 3. aprila ob 10. uri v kongresni dvorani na gospodarskem razstavišču v Ljubljani. Čeprav so od zadnjega kongresa pretekla že štiri leta se nam zdi, kakor da bi bilo to šele pred kratkim, kajti obdobje zadnjih štirih let je bilo tako dinamično in pestro v razvoju naše samoupravne socialistične družbe, da je minilo neverjetno hitro. Tako minevajo le vsebinsko bogata obdobja in to naše obdobje je bilo še kako bogato, saj smo v tem času vodili dnevno bitko za uresničevanje ustavnih določil, za uresničevanje sklepov in usmeritev VII. kongresa Zveze komunistov Slovenije in X. kongresa Zveze komunistov Jugoslavije, čemur se je pridružil še zakon o združenem delu oziroma bitka za njegovo kar najbolj dosledno uresničevanje.

Zveza komunistov je kot idejna in politična avantgarda delavskega razreda in kot faktor socialistične zavesti na osnovi marksistične analize zakonitosti in protislovij našega razvoja ustvarila idejne temelje, da smo v tem času oblikovali v naši družbi pravno podlago za razvoj takih družbenoekonomskih odnosov in političnega sistema, ki omogoča, da upravljanje v imenu delavcev vse bolj prerasča v upravljanje delavcev samih. Z ustavo, zakonom o združenem delu in drugimi sistemskimi zakoni ter s sprejetimi družbenopolitičnimi usmeritvami smo postavili pravno in politično osnovo, pravne in politične temelje za izgradnjo oblasti delavskega razreda in vseh delovnih ljudi.

Tako usmeritev so ob sprejemanju ustave, zakona o združenem delu in drugih sistemskih rešitev ter družbenopolitičnih usmeritev množično podprli delovni ljudje. Za tako usmeritev so se izredno masovno izrekli delovni ljudje in občani tudi ob zadnjih volitvah.

Seveda pa je vse to pogojevala jasna idejopolitična usmeritev Zveze komunistov Slovenije in njena povezanost z delavskim razredom in delovnimi ljudmi in s celotno napredno in demokratično strukturo družbe. Uspešno smo reševali številna razvojna in druga vprašanja ter premagovali objektivna nasprotja v družbi, ker je bila taka idejopolitična usmeritev povezana z ustvarjalno pobudo in dejavno udeležbo delovnih ljudi pri njenem uresničevanju.

Razvoj novih družbenoekonomskih odnosov in političnega sistema pa se zelo očitno in konkretno odraža tudi v kazalcih družbenoekonomskega razvoja tako v naši občini kot na celotnem območju SR Slovenije. Poglejmo le nekaj najpomembnejših rezultatov.

Število zaposlenih delavcev se je v SR Sloveniji v zadnjih štirih letih povečalo za čez 80.000. Družbeni proizvod se je v primerjavi z letom 1974 povečal za 81,3 %, narodni dohodek na prebivalca pa za več kakor 20.000 din. V tem času smo imeli 15,8 % porast industrijske proizvodnje, skupna in splošna poraba se je povečala za več kot 60 %. Povprečni osebni dohodki v gospodarstvu so znašali ob koncu lanskega leta 4.685 din, v negospodarstvu pa 5.645 din in znaša nominalna rast osebnih dohodkov v zadnjih štirih letih 71,6 %.

VIII. KONGRES ZVEZE KOMUNISTOV SLOVENIJE O NEPOSREDNIH IDEJNIH IN POLITIČNIH NALOGAH ZA NADALJNI RAZVOJ

rast realnih osebnih dohodkov pa 5,1 %, medtem ko se je delež osebnih dohodkov v družbenem proizvodu povečal od 35,1 % v letu 1974 na 37,0 % v letu 1977. Življenjski stroški so se v tem času povečali za 63,2 %, hranilne vloge so se v zadnjih štirih letih povečale več kot za 100 %, prek 100 % pa tudi potrošniški krediti.

V zadnjih štirih letih smo letno v SR Sloveniji zgradili od 8.000 do 10.000 družbenih in od 5.700 do 6.200 individualnih stanovanj.

Delež predšolskih otrok v vzgojnovarstvenih organizacijah se je dvignil od 17,9 % v letu 1974 na 26,1 % v letu 1977, medtem ko se je omrežje vzgojnovarstvene dejavnosti v teh letih širilo s povprečno stopnjo rasti 13 % na leto. V letu 1977 je opravljalo vzgojnovarstveno dejavnost v SR Sloveniji 4.024 delavcev ali polovico več kot v letu 1974. Izreden razvoj so v tem času dosegle tudi celodnevne šole. Tako smo imeli v SR Sloveniji v šolskem letu 1974/75 šest celodnevnih šol z 52 oddelki in 1.251 učenci ali 0,6 % celotne osnovnošolske populacije, v šolskem letu 1977/78 pa imamo že 54 šol s 409 oddelki in 10.013 učenci ali 4,6 % celotne osnovnošolske populacije (v občini Jesenice skoraj 25 %). Prav tako se je število učencev s podaljšanim bivanjem na osnovnih šolah v teh štirih letih povečalo za več kot 100 %.

Število učencev na srednjih šolah se je dvignilo od leta 1974 iz 72.000 na 81.000 v letu 1977. Pray tako se je dvignil vpis študentov od 27.000 na 30.000, število diplomantov pa od 4.110 na 5.540. Ob delu se je leta 1974 izobraževalo na vseh stopnjah 30.000 delavcev, v lanskem letu pa že 37.000. Na delavskih univerzah je bilo leta 1974 307.000 slušateljev, lansko leto pa že 538.000.

Podobne rezultate bi tudi lahko navajali za področje kulture, kjer letno izdajamo Slovenci okrog devet milijonov knjig in čez 90 milijonov časopisov. Skoraj pol milijona imamo radijskih naročnikov in približno toliko TV naročnikov.

To je nedvomno le nekaj kazalcev za razvoj slovenskega območja, pri čemer pa moramo poudariti, da je jeseniška občina pri nekaterih kazalcih v samem vrhu republike. Vendarle pa vse to dovolj prepričljivo dokazuje izreden družbenoekonomski razvoj, ki je pogojen z našimi družbenoekonomskimi odnosi in političnim sistemom. Take rezultate je moč dosegati le v deželi kakršna je naša, v kateri gradimo oblast delavskega razreda in vseh delovnih ljudi, v kateri ustvarjamo razmere za osvoboditev človeka in dela, razmere v katerih bo človek svobodno delal in ustvarjal svojo srečo.

Takega izrednega razvoja pa si ne moremo zamišljati brez revolucionarne in vodilne idejopolitične organizacije delavskega razreda in delovnih ljudi — zveze komunistov, brez njene žive avantgardne vloge v naši družbi, ki jo izpričuje v vsej naši zgodovini. Zato je osmi kongres Zveze komunistov Slovenije tudi naš kongres, kongres vsega delavskega razreda in vseh delovnih ljudi Slovenije, ki bo dal novih navdihov za nadaljno kontinuirano revolucionarno družbenoekonomsko in politično krepitev naše samoupravne socialistične domovine, ki bo dal neposredne idejne in politične naloge za nadaljnje delo pri naši družbeni preobrazbi.

PRIPRAVE ZA GRADNJO ...

(Nadaljevanje s 1. strani)

ne ustrezajo higiensko tehničnim zahtevam.

Doslej so se vsa prizadevanja za izboljšanje garderobnih razmer v jeklarni ustavila že pri lokaciji za nove prostore, ker ni bilo na razpolago ustreznega prostora za gradnjo. Z odstranitvijo skladišča starega železa ob upravni zgradbi, pa smo sprostili primeren prostor za gradnjo novih garderobnih prostorov in jedilnice. Lokacija je predvidoma nasproti avtobusne postaje in bo od ceste oddaljena 12 m. Neposredno ob stavbi bomo dogradili nov vhod v Železarno, ki bo nadomestil dosedanjega pred Jelenom. S tem bomo odstranili tudi izredno problematično uporabo magistralne ceste v dolžini 100 m za masovni odhod delavcev Železarne ob vsakokratni zamenjavi dneve. To predstavlja danes resno oviro v prometu in stalno nevarnost prometne nesreče.

S predlagano spremembo vhoda, se bo uporaba javne ceste za prehod pešcev omejila le na pravokotno prečkanje ceste, pa še to bo vključeno v enotno semaforско upravljanje prometa v križišču. S tem bomo veliko prispevali k izboljšanju prometnih razmer na naši osrednji magistralni cesti skozi Jesenice.

Kot že rečeno, bo nova garderobna stavba nameščena neposredno ob vhodu, od tu pa bo nadaljnja pot potekala po 60 m dolgem podhodu pod uvoznim tirom do sredine skladišča legur v bivši generatorski lopi. Vsa delovna mesta v jeklarni in livarni bodo od garderobe dosegljiva pod streho, pot pa praktično ne odstopa od najkrajše možne smeri. Poprečna oddaljenost delovnih mest od garderobne stavbe je 150 m. Konkretno je SM peč 2 oddaljena 70 m, ASEA električna peč 220 m, jeklolivarna 150 m, kontiliv 130 m in najbolj oddaljena čistilnica kokil 250 m. Če upoštevamo še hojo v stavbi do najbolj neugodnega položaja garderobnega mesta, potem je skupna pot do najbolj oddaljenega delovnega mesta od vhoda v Železarno 400 m. V ilustraciji naj navedemo, da je današnja pot za večino zaposlenih v jeklarni dolga 370 m samo za prehod od vratarja do garderob pod rakami. Že ta podatek kaže na pravilno izbrano lokacijo za nove garderobe, če pa dodamo še odstranitev istonivojskega križanja z interno cesto in železnico, dalje na zaščito poti pred atmosferskimi vplivi, se prednost še poveča.

Garderobna stavba bo grajena na prostoru, ki dovoljuje gradbeno za-

snovo za 400 garderobnih mest na etažo. Na osnovi dolgoročnega razvoja Železarne za to območje, smo se odločili za gradnjo stavbe s kapaciteto 900 možkih in 100 ženskih garderobnih mest ter 200 sedeži v samopostrežni restavraciji.

Predlagamo štiritražno zasnovo po 300 garderobnih mest na etažo. Klet, pritličje in prvo nadstropje bodo v celoti namenjeni garderobam, drugo nadstropje pa samopostrežni restavraciji in ženski garderobi. Garderobna nadstropja so razdeljena v bokse po 100 garderobnih enot, vsak boks pa ima dva medsebojno ločena prostora po 100 garderobnih omari, ki sta vezana prek umivalnice in kopalnice.

V tej bo instalirano 11 tušev, šest umivalnikov in ostale sanitarije. Zasedenost garderobnih prostorov bomo morali kombinirati z večimensko posadko, tako da bo prišlo pet zaposlenih na en tuš. Vsak delavec bo imel na razpolago po dve garderobni omari, za civilno in delovno obleko. Priporočamo kombinacijo obeh ločenih prostorov, tako, da bomo v enem imeli samo civilne, v drugem pa samo delovne obleke. Le tako bomo očuvali civilno obleko pred neprijetnimi vonji delovnih oblek. V tem primeru bomo lahko delili en garderobni prostor na dve izmeni, ki vsaka zase zasede vzdolžno polovico. V vsakem nadstropju je v stopniščnem traktu določen še posebej oddeljen prostor za sušenje delovnih oblek.

V zgornjem nadstropju je projektirana samopostrežna restavracija. Ta lokacija je sicer nekoliko neugodna zaradi nujne uporabe stopnic, vendar je iz tehničnih razlogov to potrebno, zaradi preventivne preprečitve vseh nevarnosti z vodo.

Samopostrežna restavracija bo pokrivala prehranske potrebe za ves zahodni del jeseniških obratov,

od vključno strojnih delavnic do železniškega mostu pri plavžu. Ta lokacija je za zahodni del jeklarne, livarne in plavža manj ugodna od dosedanje, prav tako bodo na slabšem tudi koristniki v strojnih delavnicah. V programu je združitve kantin v jeklarni in strojnih delavnicah, v kar smo prisiljeni zaradi racionalizacije in neustreznih obstoječih objektov, saj nam sanitarna inspekcija le s skrajno prizanesljivo je dovoljuje uporabo. Lokacijsko je nova samopostrežna restavracija v centru in je večina delovnih mest znotraj 200 metrskega kroga. Za najbolj oddaljeno delovno mesto bo potrebno manj kot pet minut hoje. Na usluge te restavracije bomo vezali tudi vse zaposlene v skupnih službah, ki danes uporabljajo prehranske obrate izven Železarne. Izhod teh ni mogoče v celoti kontrolirati, zaradi česar se ti nemalokrat zlorabljajo za privatne opravke med delovnim časom.

Kot dopolnitev k samopostrežni restavraciji, bomo v obratih s težkimi delovnimi pogoji, organizirali še prostor za počitek, v katerem bodo na razpolago avtomati za samopostrežbo z brezalkoholnimi pijačami. Te bomo namestili tudi po drugih obratih in oddelkih.

Poleg garderob in restavracije bo v vzhodnem traktu ob vhodu še vratarjska loža, postaja za prvo pomoč in v prvem nadstropju pisarne nadzorne službe.

Za realizacijo projekta moramo predhodno odstraniti še preostali del skladišča in priprave ostužkov za plavž, ki ga bomo preselili na nasip. S tem bo odprta tudi možnost za neposredno cestno povezavo med predelovalnimi obrati in nasipom po zaprtem območju Železarne.

V načrtu imamo, da pričnemo še v letošnjem letu s to prepotrebno gradnjo, da do 1980. leta izboljšamo delovne pogoje našim delavcem v TOZD Jeklarne.

V. Zorman

425.016 DIN INOVACIJSKIH PRIHRANKOV

(Nadaljevanje s 1. strani)

predvideva naš samoupravni sporazum o izumih in tehničnih izboljšavah iz leta 1975, ki velja za SOZD Slovenske železarne.

Avtor tehnične inovacije šteje 2.270, ki se nanaša na izdelavo nove vulkanolne membrane za črpalke dviga ali spusta brusilne glave, ki šestkrat povečuje življenjsko dobo in preprečuje stalne zastoj. Viktor Zan, je prejel enkratno odškodnino v višini 300,00 din.

Stirje avtorji Franc Gole, Jože

UVAJANJE DELOVNIH CILJEV

(Nadaljevanje s 1. strani)

V prvo vrsto prispevkov smo uvrstili take, ki jih ni bilo mogoče količinsko ali vrednostno opredeliti, kaj šele spremljati njihovo izvrševanje:

- a) trudili se bomo doseči maksimalne izpleine in s tem znižati odpadke na minimum;
 - b) stremeli bomo za doseglo minimalnih porab energije;
 - c) spodbujali bomo varčevanje pri porabi pomožnega materiala.
- Tako postavljene naloge so bile v bistvu samo spisek želja.

V drugo skupino smo uvrstili prispevke, ki so bili deloma netočno postavljeni:

- a) zajemali bomo uvozno surovino za domačo, ki je kar 20 % cenejša;
- b) zniževali bomo porabo električne energije na peč 2 za 2 %;
- c) s povečano storilnostjo bomo znižali stroške za 3 %.

Pri zamenjavi uvozne surovine za domačo manjka pojasnilo, da mora biti surovina kvalitetno enakovredna in nam dostopna. Pri znižanju porabe energije je najvažnejše, da se zniža specifična poraba. Pri znižanju stroškov je premočno povedano, katerih stroškovnih vrst: fiksni (stalni) ostanajo namreč nespremenjeni ne glede na količino proizvodnje.

V tretjo in po številu najskromnejšo skupino smo uvrstili prispevke za katere je bilo mogoče izračunati prihranke in spremljati njihovo izvrševanje:

- a) znižali bomo specifično porabo električne energije na ASEA peč 3 za 7 % ob ogrevanju vložka v planiranem asortimentu;
- b) z predelavo gorilcev na peč 1 bomo dosegli pri ostalih enakih pogojih 2 % prihranek na mazutu.

Na osnovi dodatnih pojasnil smo morali za službo družbenega knjigovodstva oceniti v dinarski vrednosti velikost predvidenih prihrankov po vseh TOZD in nato kvartalno (za vsako tromesečje) pošiljati poročilo o izvrševanju.

Zaradi nespodbudnega začetka nismo obupali, pač pa smo na druge načine poizkušali doseči določene napredek. Takrat nas je peticerica že poznala metodo delovnih ciljev kot način dela, ki neprestano vodi k izboljšanju. (Delegati pred tem smo bili na seminarju v Skofji Loki.) Toda glede na izkušnje pri uvajanju neke druge metode, imenovane

mrežno planiranje, je bil tedanji direktor sektorja za ekonomiko tov. Rozman mnenja, da bi bilo učinkoviteje sodelovanje zunanjega strokovnjaka.

Za sodelovanje je pridobil profesorja Možina, ki je najprej članom strokovnega kolegija (svetovalnega organa glavnega direktorja) pripravil uvodno predavanje. Temu predavanju so v maju sledila predavanja vodstvenim delavcem ključnih proizvodnih obratov kot so jeklarne, valjarne na Beli in žičarna.

Na predavanjih ni bil vzpostavljen pristen in neprisljen stik med predavateljem in ostalimi sodelujočimi, kar se je pokazalo tudi naslednji mesec, ko so bili na programu usklajevalni sestanki izvajalcev delovnih ciljev. Sodelujoči so postavili vrsto delovnih ciljev na temo varčevanje in se le stežka sporazumeli o pristojnosti in terminih posameznih ukrepov. Zaradi slabe obveščenosti o namenu takih razprav ni bilo mogoče vzpostaviti vzdušja, ki bi kar izžarevalo željo ljudi po skupnem reševanju problemov, ki je tako značilna za ustvarjalno skupinsko (teamsko) delo in eden od pogojev za široko uporabo metode delovnih ciljev.

Vendar slaba obveščenost ni bila edina ovira, ker so bile naslednje razprave bolj pripravljene, pa kljub temu ni bilo doseženo ustvarjalno sodelovanje med navzočimi. Obstaja možnost, da nam tak način dogovaranja ne ustreza, ker ga doslej nismo bili navajeni ali nismo znali ljudi dovolj pridobiti k sodelovanju.

Ob spremljavi dogajanja tekom leta smo ugotovili, da so rezultati očitni in zato smo v januarju še ostale vodstvene delavce seznanili z metodo delovnih ciljev.

Januarja smo sestavili poročilo o dosežkih za avtorje delovnih ciljev. Iz poročila so bile razvidne tri značilnosti:

1. doseženi so bili predvsem taki cilji, ki so bili dosegljivi s primernim naporom, kar pomeni, da so bili realno postavljeni;
2. dobri rezultati so bili doseženi predvsem tam, kjer je bil posameznik odgovoren za izvedbo vseh ali večine ukrepov;
3. nekaterim posameznikom je postal tak sistem stalen način dela (vodstvu TKR), medtem ko ga drugi občutijo kot dodatno breme.

Milan Robić

Koselj, Božidar Pristavec in Janez Faletič iz žerjavnega oddelka, so s tehnično inovacijo šteje 2.284 tipizacija dotrajanih delov na reduktorjih žerjavov, letno prihranili 24.465,00 din. Na osnovi potrjenih prihrankov in koristi so avtorjem odobrili izplačilo skupne odškodnine 1.887,00 din, ki si jo avtorji delijo v razmerju kakor so sodelovali pri realizaciji inovacije.

Aleksander Mandelj, tehnolog valjarne bluming-štel in strojni vzdrževalec žerjavnega oddelka Janez Odar, sta povečala »staco« na drugo striper žerjava in s tem odlašala stik bloka iz kokile. S tehnično izboljšavo šteje 2.299, sta avtorja znatno olajšala stripanje. Odbor je avtorjem priznal in odobril enkratno pavšalno odškodnino v višini 2.500,00 din, ki si jo avtorja delita 60:40.

Člani odbora za gospodarstvo so menili, da je prav, da združijo dve tehnični inovaciji in sicer šteje 2.306 ki sta jo predložila v oceno Aleksander Mandelj in Jakob Šolar ter šteje 2.320, katero je predlagal Tone Zevnik v eno, pri kateri so sodelovali še Vencelj Abram, Stefan Lepoka in Maks Pogacar. Pri tiskem delu so dosegli razveseljujoč uspeh in v preteklem letu prihranili 400.551,00 din. Za ta dosežek je bila odobrena in priznana skupna odškodnina v višini 16.116,00 din katero si avtorji sporazumno delijo v razmerju kakor so sodelovali pri njeni realizaciji. Tehnološka in tehnična inovacija se nanaša na lažje in boljše valjanje blokov OK 650 v blume 135 mm kvadrat z nogo naprej.

Peter Frelj, vodilni valjavec na štelu je z očitno tehnološko izboljšavo šteje 2.338 avtomatsko odstranjevanje dovodk pri menjavi delovnih valjev, bistveno povečal delovno varnost zaposlenih, skrajšal čas menjave delovnih valjev in samoiniciativno rešil in odstranil več let prisoten problem. Ker se koristi in prihranki niso mogli ugotoviti, je odbor na osnovi pozitivnih ocen in priporočil valjarskih in vzdrževalnih ocenjevalcev, prizadevnega in uspešnega avtorja nagradil s 1.000,00 din.

Delovodja vzdrževanja Ivan Tušar je namestil pri vročih navijalcih zaščitno odbojno ploščevino iz jekla C 4970 in s tem podaljšal obstojnost in vzdržnost peči vročih navijalcev. Ta uspešna tehnična inovacija je bila pozitivno ocenjena, avtorju pa je bila odobrena odškodnina v višini 2.500,00 din.

Mavro Lenardič in Ivan Tušar sta z inovacijo šteje 2.360 uspešno predelala in izboljšala dno žarilne peči ASEA šteje 2 in povečala njeno življenjsko dobo. Za uspešno izboljšavo so avtorjema odobrili 2.000,00 din odškodnine, ki si jo avtorja sporazumno delita, kakor sta sodelovala pri njeni izvedbi.

S tehnično izboljšavo šteje 2.364 »vgraditev dveh novih valjenic v normalizirani Custodis peči na Javorniku« sta avtorja Mavro Lenardič in Franc Tušar omogočila normalno in ekonomično obratovanje te peči. Za izboljšavo sta avtorja prejela spodbudno odškodnino 1.500,00 din.

PROIZVODNJA SLOVENSKE ŽELEZARNE V FEBRUARJU

Če sodimo februarске delovne uspehe na osnovi operativnih načrtov delovnih organizacij SOZD Slovenske železarnе, smo lahko z njimi sorazmerno zadovoljni. Letni načrt, razdeljen na dvanajstine, ali kakor mu pravimo linearni načrt, pa kaže v primerjavi slabše dosežke. Primerjava z linearnim načrtom daje slabše rezultate že zaradi najkrajšega meseca v letu, kar pa ni edini vzrok za zaostanke za načrtom. Okvara transformatorja pri elektroindukcijski peči v železarni Store je gotovo najtežji zastoj, ki bo imel za posledico izpad dvomesečne proizvodnje surovega železa, predvsem vložka za potrebe lastnih livarn.

Pomanjkanje plina propan-butan se je čutilo povsod tam, kjer so na ta energetski medij vezane peči za toplotno obdelavo vložka ali gotovih izdelkov.

Popravila, daljša od načrtovanih, so vzrok za prekomerne zastoje v nekaterih osnovnih proizvodnih obratih in obratih predelave.

Pomanjkanje delavcev je bil vzrok zaostankov v proizvodnji predvsem tam, kjer igra delovna sila pomembno vlogo kot so livarne, adjustaže, in podobno. Med vzroke sodi tudi pomanjkanje vložka v medsebojnem oskrbovanju med temeljnimi organizacijami združenega dela, v okviru ene delovne organizacije.

Pri proizvodnji finalnih izdelkov je čisto neugoden asortiment naročil vzrok za količinske zaostanke, višja vrednost realizacije pa običajno izravna dosežen rezultat z načrtom ali ga celo preseže.

Za vrsto finalnih proizvodov še vedno primanjkuje naročil. Škoda, da je pri tem prizadetih več TOZD v železarnah, kjer lahko osnovna dejavnost zakrije problem, pri predelovalcih je pa posledica občutnejša in se da kasneje zaostanek težko nadoknaditi.

Proizvodnja surovega železa je zaradi okvare transformatorja v železarni Store razumljivo pod planom. Plavžarij v železarni Jesenice so delali solidno in so izvršili operativni načrt, za linearnim pa zaostajajo za 8 %. Letošnja proizvodnja surovega železa v SZ ob koncu februarja je 4 % nižja, kot je bila v istem obdobju lani.

Proizvodnja surovega jekla ni bila dosežena niti po operativnih planih niti po linearnem načrtu. Mesečni plan je bil dosežen 98 %. Po dveh mesecih je proizvodnja nekaj sto ton nižja od lanske v istem času in z dosedanjimi dosežki ne morejo nikjer biti posebno zadovoljni. V jeklarni železarnе Jesenice je letošnja proizvodnja za okoli 2000 ton nižja kot je bila ob koncu februarja lani, v ravenski jeklarni je sicer za 5 % višja kot lani, vendar zaostaja za planom za okoli 400 ton, kar je z ozirom na kratek mesec opravičljivo. V železarni Store so v jeklarni presegli linearni in operativni plan, letošnja proizvodnja je pa okoli 300 ton nižja, kot v enakem obdobju lani.

Podatki o blagovni proizvodnji dajejo pravo merilo proizvodnega utripa, s katerimi smo pa lahko samo delno zadovoljni. V preteklem letu smo šteli za uspešen dosežek vsak mesec, ko je bila blagovna proizvodnja večja od 60.000 ton. Z uspešnostjo novih proizvodnih zmogljivosti je razumljivo letošnji načrt občutno višji. Po prvih dveh mesecih je v vseh treh železarnah skupaj blagovna proizvodnja večja od lanske letošnje za 9 %. V resnici je samo v železarni Jesenice večja za 20 %, pri tem pa moram poudariti, da količinsko proizvedeni traktorji v železarni Store niso upoštevani, pa četudi bi bili, v Storeh ne bi dosegli lanske letošnje blagovne proizvodnje ob koncu februarja. Linearni načrt je bil v železarnah izvršen za mesec februar 93 %, zbirni zaostanek pa znaša 5 %.

Med predelovalci žice sta mesečni načrt dosegla ter pressegla Tovil Ljubljana in Žična Celje, ki imata po prvih dveh mesecih tudi občutno večjo proizvodnjo kot lani v istem času. Večje težave z naročili imata Plamen Kropa in Veriga Lesce. Oba zaostajata v izvrševanju letošnjega plana in imata po 8 % nižjo proizvodnjo od lanske letošnje.

Izvozne rezultate je po prvih dveh mesecih letos izjemno težko ocenjevati. Poleg znanih težav z možnostjo plasmana, je vrsta novih predpisov učinkovala, vsaj trenutno, dokler se delo ne uteče, dokaj zaviralno. Zadovoljivo je mogoče to, da je vrednost letošnjega izvoza po dveh mesecih 3 % večja od lanske ob tem, da je letošnja količina izvoza 23 % manjša kot lanska.

Vrednost prodaje je letos v železarnah in pri predelovalcih izdatno večja kot je bila po prvih dveh mesecih lani in to prav v vseh delovnih organizacijah. Ta podatek je posebno razveseljiv, če upoštevamo da ima vrsta delovnih organizacij letos manjšo blagovno proizvodnjo, kot so jo imeli ob koncu februarja lani. Mesečni načrt so dosegli ali pressegli v železarni Jesenice, v Plamenu Kropa in Tovilu Ljubljana. Zbirni rezultat je 5 % pod načrtovano vrednostjo, kar je pa 24 % več, kot po dveh mesecih lani.

Pravijo, da je epidemija gripe končana, zato bi odsotnost z dela morala biti gotovo manjša. Doba-

vitelji zagotavljajo da se ni treba več bati pomanjkanja plina. Okvara transformatorja na elektroindukcijski peči železarnе Store bo še imela svoj vpliv na izvrševanje plana proizvodnje surovega železa in blagovne proizvodnje vsaj pri linearnem planu.

V kleparski delavnici

SINDIKAT MORA BITI PRISOTEN

(Nadaljevanje s 1. strani)

Še posebno se je predsednik zadržal pri zrelosti delavcev v temeljnih organizacijah združenega dela in v delovnih skupnostih pri izvajanju samoupravnih preobrazbe v železarni, kakor tudi pri uresničevanju nalog, ki so si jih zadali z družbenim planom. Delavci, je nadaljeval, se vsak dan bolj zavedajo, da postajajo gospodarji dela in sredstev ter oblasti in da od njihovega lastnega dela zavisijo naš hitrejši skupni napredek in socialna varnost vsakega posameznika. Delavci železarnе so v preteklosti že večkrat dokazali svojo zrelost in razredno zavest in jo dokazujejo tudi danes.

Predsednik je omenjal tudi nekatere slabosti, ki spremljajo samoupravno preobrazbo v železarni, oziroma v temeljnih organizacijah združenega dela in v delovnih skupnostih ter poudaril, da povsod tam, kjer so družbenopolitične organizacije, samoupravni organi in vodje TOZD aktivni in dobro povezani, tam so tudi rezultati dobri, tam je tudi delovna in tehnološka disciplina na visokem nivoju, tam so tudi dobri medsebojni odnosi.

Še posebej se je v svojem poročilu zadržal pri delu organizacij zveze socialistične mladine in menil, da je le malo temeljnih organizacij združenega dela v katerih mladina dela dobro in pri tem navedel kot dobre primere TOZD Žebljarna, Hladna valjarna Bela, Družbena prehrana in Kovinoservis. Še predvsem pa je pohvalil nekatere dobre akcije, ki so jih izvedli mladi v pogledu izboljšanja delovne in tehnološke discipline, zmanjševanja odsotnosti, zamuja dela ali predčasnega odhajanja z dela, kakor tudi v pogledu pomoči potresnemu območju Posočja. Aktivnosti in usposabljanje mladih bo potrebno namenjati mnogo več pozornosti, predvsem pa več kot 400 mladim, ki so bili na zadnjih skupščinskih volitvah izvoljeni v delegacije.

Ko je referent govoril o družbenem standardu je dejal, da kljub temu, da smo v železarni po osvoboditvi zgradili 2.534 stanovanj, to vprašanje še vedno trka na vrata, kajti še precej družin čaka na ustrežnejša in večja stanovanja. Kritično se je zadržal tudi pri vprašanju družbene prehrane, ki še vedno ni taka kot si želimo in pri prepočasnem reševanju ustreznih prostorov za kantine, garderobe in

Da bi zmanjšali vpliv pomanjkanja naročil, bo treba veliko truda in prizadevnosti. Veliko naših proizvodov, med njimi tudi nekaterih, pri katerih zmogljivosti proizvodnih naprav niso polno izkoriščene, manjka na tržišču. Zmanjšati prekomerne zastoje in skrajšati načrtovana redna popravila, bi morala biti letos dva izmed ciljev aktivnosti, če hočemo izvršiti gospodarski načrt.

Mesec marec je med najboljšimi v letu, mesec z največ delovnimi dnevi. Oskrba z osnovnimi surovinami je zagotovljena. Rezultati v mesecu marcu so lahko dobro vodilo za prihodnje pričakovanje. Milan Marolt

ostale sanitarne prostore, vključno s počitniškimi domovi. Vse to so v bistvu dejavniki, ki vplivajo na delavčevu počutje in s tem tudi na njegove delovne rezultate.

V svojem poročilu je predsednik namenil nekaj pozornosti tudi samim delavcem, oziroma delavcem, ki živijo v teh domovih. Poudaril je, da je vse več pritožb, da se tem stalnovalcem kratijo osnovne človeške pravice in da bo temu vprašanju potrebno nameniti tako s strani ZSMS kot tudi ostalih organizacij več pozornosti.

V svojem poročilu se je predsednik zadržal tudi pri uresničevanju delegatskega sistema in delegatskih odnosov in pri tem namenil, da smo na tem področju vsi delali premalo, tako delegati kot družbenopolitične organizacije, kakor tudi posamezne samoupravne interesne skupnosti. Na zadnjih skupščinskih volitvah smo v železarni izvolili 1.665 delegatov, med njimi tudi precej mladih in žena in naša osnovna naloga je, je dejal predsednik, da jim omogočimo njihovo delovanje, oziroma kar najbolj aktivno povezanost s svojo bazo.

Ko je predsednik govoril o inventivni dejavnosti v železarni in predstavil dosežene rezultate v zadnjih štirih letih, je omenil tudi več slabosti, ki zavirajo še hitrejši razvoj te dejavnosti. Dejaj je, da pri sindikatu menijo, da bi med drugim za pospešitev te dejavnosti morali pri odborih za gospodarstvo v temeljnih organizacijah združenega dela formirati posebne komisije, ki bi se izključno ukvarjale s to dejavnostjo.

V zvezi z inventivno dejavnostjo je omenil tudi naraščanje števila poškodb pri delu, kljub temu, da je fluktuacija v upadanju in da je zaposlovanje novih delavcev minimalno. Svoje poročilo pa je predsednik Ščerbic sklenil z obravnavo proizvodne problematike v lanskem letu in proizvodnih nalog, ki izhajajo iz družbenega plana za leto 1978. Predsednikovemu poročilu sta sledila še poročila blaginjskega in nadzornega odbora ter zelo živahna razprava, o kateri pa bomo nekoliko več zapisali v naši prihodnji številki.

Verificirali so tudi nove delegate konference osnovnih organizacij sindikata železarnе in izvolili nov izvršni odbor, ki ga bo tudi v bodoče vodil Stefan Ščerbic, sprejeli okvirni program dela in izvolili komisijo, ki bo na osnovi poročil in razprave pripravila ustrezne sklepe.

Predsedstvo tovarniške konference sindikatu železarnе

OBVESTILA KOLEKTIVU – OBVESTILA KOLEK

DEŽURNI ZA VZDRŽEVANJE V ŽELEZARNI

DATUM:	DNEVNI:	NOČNI:
PONEDELJEK – 3. 4.	BERNIK FRANC	RAVNIK JOŽE
TOREK – 4. 4.	SITAR ANTON	ZUPAN MIRKO
SREDA – 5. 4.	RAVNIHAR PETER	BRUMAT MARTIN
ČETRTEK – 6. 4.	TUMA SLAVKO	SLAMNIK IVAN
PETEK – 7. 4.	LOGAR IGOR	ZIDAR JOŽE
SOBOTA – 8. 4.	MLAKAR FLORIJA	SEKLOČA PETER
NEDELJA – 9. 4.	KOSELJ ANTON	ARH JANEZ

Telefon dežurnega za vzdrževanje v železarni je: 358
vezni telefon je: 410

Na redne delovne dni dela dnevni dežurni od 14.00 do 18.00 ure
nočni pa od 18.00 do 6.00 ure

Na proste sobote, nedelje in praznike dela:
dnevni dežurni od 6.00 do 18.00 ure
nočni pa od 18.00 do 6.00 ure

Predaja poslov se izvede v sobi tajništva vzdrževanja št. 5 v upravni stavbi TOZD Vzdrževanje.

SLUŽBA OBRATNE AMBULANTE

V dneh od 3. do 8. aprila, bodo delale naslednje obratne ambulante.
Dopoldan: I. obratna ambulanta – dr. med. Branimir Čeh in II. obratna ambulanta – dr. med. Vesna Furlan-Zidar.

Popoldan: III. obratna ambulanta – dr. med. Želimir Cesarec in VI. obratna ambulanta – dr. med. Lidija Nakovska.

V soboto, 8. aprila, samo dopoldan III. obratna ambulanta – dr. med. Želimir Cesarec in IV. obratna ambulanta – dr. med. Lidija Nakovska.

V zobni ambulanti:
Dopoldan: I. zobna ambulanta – v. den. Viktor Stražisar

Popoldan: II. zobna ambulanta – dr. stom. Alojz Smolej.

V soboto, 8. 4. samo dopoldan I. zobna ambulanta v. den. Viktor Stražisar.

Ordinacijski čas dopoldan od 6.30 do 13., popoldan od 13. do 19.30.

V soboto samo dopoldan od 6.30 do 13. ure.

JUBILANTI 50-LETNIKI

V mesecu aprilu bodo praznovali petdeset let življenja naslednji naši sodelavci: Stanislav KRIVEC, jeklovlek – 2. aprila, Evgen TALAR, žebljarna – 3. aprila, Vinko ZORMAN, sektor novogradenj – 6. aprila, Ana FILIPAJ valjarna Bela 7. aprila, Stanislav HORVAT jeklovlek – 8. aprila, Vinko LEGAT varnostna služba 9. aprila, Vinko TEKAČIČ žičarna – 10. aprila, Jože REPE sektor novogradenj – 12. aprila, Benedikt ŠKVARC jeklarna – 13. aprila, Ivan BONDARENKO energetika – 14. aprila, Rudolf KOZJEK vzdrževanje 15. aprila, Ivan SUŠNIK žičarna – 16. aprila, Anton DEZMAN jeklovlek – 16. aprila, Avgust OITZL valjarna Bela – 16. aprila, Matija ŠTAJDOHAR sekretar novogradenj 17. aprila, Stanislav LUKS SEO – 24. aprila in Pavel KOVAC transport – 28. aprila.

Vsem sodelavcem iskreno čestitamo k njihovem življenjskemu jubileju!

OBVESTILO SODELAVCEM – VOZAČEM

Odbor za kadre in družbeni standard je na osmi seji, 14. marca med drugim razpravljal tudi o regresiranju prevozov na delo in z dela ter pri tem ugotovil, da se je zaradi večkratnih podražitev prevozov delež regresov pomembno povečal. Medtem pa je lastna udeležba delavcev ostala že nekaj let nespremenjena. Pri tem so se povečali tudi stroški v mestnem, lokalnem prevozu od 44 do 46 na 88 do 94 din na mesec. Odbor je smatral, da so razlike v soudeležbi koristnikov prevozov presegle osnovne okvire in je zato nujno, da se lastna udeležba delavcev v primestnih prevozih tako z avtobusi kot po železnici uskladi s lokalnimi prevozi. Na osnovi teh ugotovitev je odbor zato sklenil, da vsi delavci, ki koristijo prevoze z avtobusi ali po železnici povečajo lastno udeležbo iz sedanjih 50 din na mesec na 100 din na mesec.

Sklep odbora stopi v veljavo s 1. 4. 1978. Delavce-vozače prosimo, da sklep odbora za kadre in družbeni standard sprejmejo z razumevanjem.

Oddelek za družbeni standard

PRIUČEVANJE BRUSILCEV

Zaradi pomanjkanja brusilcev bo kadroviski sektor organiziral tečaj za priučevanje brusilcev.

Kandidati za omenjena mesta morajo izpolnjevati naslednje pogoje:

- da imajo najmanj 6 razredov osnovne šole
- da imajo najmanj 5 let delovnih izkušenj
- da imajo odslužen vojaški rok
- da bodo psihofizično ustrezali zahtevam delovnega mesta
- da bodo uspešno zaključili tečaj za brusilce.

Lastnoročno napisane prošnje z osnovnimi podatki oddajte do vključno 7. aprila 1978 na kadroviski sektor – referat za izobraževanje.

OBVESTILO INVALIDOM

Obveščamo vse invalide železarnе Jesenice, ki jim je bila odtegnjena članarina, 15. marca in nočejo biti člani društva invalidov Jesenice, da to javijo na telefonsko številko 660 Anici Novak – nabavna služba, da jim vrnemo denar. Pozive bomo sprejemali do sobote 8. aprila.

Vsi ostali pa, ki še nimajo članske izkaznice zveze društev invalidov Slovenije, le-te lahko dvignejo v društveni pisarni na Cesti m. Tita 66 (gasilski dom) vsako sredo od 16. do 19. ure.

IO aktiva invalidov
Železarnе Jesenice

VABILO NA PREDAVANJE

ki bo v torek, 4. aprila, ob 18. uri v spodnjih prostorih Kazine, z naslovom:

ENERGETSKI VIRI IN MOŽNOSTI PRESKRBE Z NJIMI DO LETA 2000

Predaval bo Drago Petrovič, predsednik republiškega komiteja za energetiko.

Vabi zveza inženirjev in tehnikov
Jesenice

SODELAVCEM SMUČARJEM

Obveščamo vse sodelavce-smučarje, da je komisija za šport in rekreacijo pri osnovnih organizacijah sindikata železarnе nabavila 250 kart za žičnice na Koblji. Cena karte je 60 din in bodo veljavne tudi v zimski sezoni 1978/79. Karte dobite na sindikatu železarnе.

Komisija za šport in rekreacijo

SAMOUPRAVNI ORGANI V PRETEKLEM TEDNU

TOZD Vratni podboji

14. SEJA ODBORA ZA GOSPODARSTVO

V torek, 21. marca je predsednik odbora za gospodarstvo sklical 14. sejo in predlagal v obravnavo poslovne rezultate dosežene v mesecu februarju, operativni program za mesec april, pregled sklepov 11. in 12. seje odbora za gospodarstvo pri DS ŽJ pregled gibanja OD za mesec januar in februar, delovne cilje in kadrovske problematiko.

Vodja TOZD Srečko Mežnar je podal poslovne rezultate za mesec februar in jih ugodno ocenil glede na rezultate v istem obdobju lanskega leta. Problemi so se vedno s pomanjkanjem naročil, oziroma razdrobljenostjo naročil in pomanjkanjem delovne sile zaradi velike bolezenske odsotnosti in nepopolnega normativnega zaposlenih. Moramo pa še rešiti notranjo organiziranost in ročno lakiranje izven standardnih podbojev.

Člani odbora so soglašali s operativnim programom za mesec april, ki znaša 80 ton, vendar morajo biti zagotovljena naročila.

11. SEJA ODBORA ZA DELOVNA RAZMERJA

Predsednica odbora Karolina Zorko je sklicala 24. marca 11. sejo odbora za delovna razmerja in predlagala v obravnavo kadrovske problematiko TOZD.

Ker je trenutno bolezenska odsotnost zelo velika, ob nepopolnem

Pri pregledu sklepov 11. in 12. seje odbora za gospodarstvo DS ŽJ in pri pregledu OD za januar in februar, člani odbora niso imeli pripomb. Glede kadrovske problematike v TOZD Vratni podboji, je odbor zadolžil vodja TOZD in odbor za delovna razmerja, da v najkrajšem času zagotovijo manjkajočo delovno silo in najdejo rešitev za problematična delovna mesta. Sprejeli so tudi sklep, da do naslednje seje odbor za gospodarstvo predloži najprimernejšo rešitev za nakladanje podbojev na transportni trak. HK

normativu zaposlenih, je otežkočeno normalno obravnavanje. Nujno potrebno je, da se da razpis v Železarni na naslednja delovna mesta: dva strojnika lakirnice, voznik viličarja, dva adjusterja, strojni delavec v vzorčni delavnici in ključavničar. Razen tega je treba izdati začasni odločbi za vodjo opreme in za skupinovodjo transportne skupine, zaradi porodniške odsotnosti vodja odpreme. Člani odbora so obravnavali tudi možnost, da bi tov. Maks Noč zaradi slabega zdravstvenega stanja delal na delovnem mestu strojni delavec v vzorčni delavnici, vendar mora pismeno izjaviti, da je s tem delom zadovoljen.

Obravnavana je bila tudi prošnja Marije Šmid za premestitev v TOZD Hladna valjarna Bela, vendar je odbor sklenil, da njeni prošnji ne more ugoditi toliko časa, dokler ne dobijo druge čistilke.

Pri pregledu sklepov odbora za kadre in družbeni standard pri DS ŽJ se člani odbora ne strinjajo s sklepom, da se poviša cena toplih obrokov v kantinah ŽJ. HK

TOZD Jeklarna

4. SEJA ODBORA SAMOUPRAVNE DELAVSKE KONTROLE

Predsednik odbora samoupravne delavske kontrole Andrej Zaklar je v torek, 21. marca sklical četrti redno sejo. Seji sta prisostvovala še predsednik DS TOZD Jeklarna, Stanko Pfajfar in varnostni tehnik Božo Pančur.

Odbor SDK je ugotovil, da poročilo o ukrepih v zadevi dveh delovodij še ni bilo posredovano odboru. Vodjo TOZD se ponovno zadoljuje, da pripravi poročilo za naslednjo sejo.

Na odboru je bilo obravnavano poročilo o izvršitvi plana po količini in kvaliteti. TOZD Jeklarna obratuje s petimi SM pečmi, zato je v mesecu januarju in februarju proizvodnja SM jekla presežila družbeni plan za 2.627 ton pri proizvodnji elektro jekla pa znaša zaostanek 870 ton. Skupno pa je družbeni plan presežen za 1.847 ton.

Odbor samoupravne delavske kontrole je na seji sprejel naslednja sklepa in opozorila:

— poslovnim organom naroča, da se držijo rokov o kontrolnem pregledu v TOZD Jeklarna, ki jih je postavil republiški inšpektor dela;

— vodstvenim organom v TOZD Jeklarna naroča, da do naslednje seje pripravijo poročilo o stanju žerjavov in žerjavnih prog;

— opozarja na izvrševanje sklepa DS TOZD Jeklarna z dne 28. februarja 1978 — točka 11. BK

TOZD Hladna valjarna Jesenice

13. SEJA ODBORA ZA DELOVNA RAZMERJA

V sredo, 22. marca, je namestnik predsednika Vladimir Hlade sklical 13. sejo odbora za delovna razmerja TOZD HV Jesenice in predlagal v obravnavo pregled sklepov zadnje seje, kadrovske problematiko in razno.

Pri pregledu sklepov so ugotovili, da so v glavnem izvršeni, razen tistih, ki so dolgoročne značaja.

Pri obravnavi kadrovske problematike so vzeli na znanje, poročilo o gibanju zaposlenosti v TOZD HVJ in ugotovili, da je bila skupna odsotnost v mesecu februarju pod

poprečjem Železarne. Ugotovili pa so tudi, da je skupna povprečna odsotnost Železarne v mesecu februarju velika, predvsem na račun bolezenske odsotnosti.

Potrdili so sprejem osmih delavcev in dvema prenehanje delovnega razmerja, strinjali so se z razpore-

ditvijo na delovno mesto treh sodelavcev in ponovno potrdili potrebe po novih delavcih.

Odbor je ugodno rešil prošnjo za neplačani dopust sodelavcu za gradnjo hiše in za vrnil prošnjo delavke iz TOZD Družbena prehrana zaradi neustreznih pogojev.

Na znanje so vzeli obvestilo kadrovskega sektorja, da delavci, kateri niso končali šolanja, vračajo sredstva, ki so jih dobili kot študijske ugodnosti. A.

NOVICE IZ SINDIKALNIH ORGANIZACIJ

JEKLOVLEK

V petek, 3. marca je bila seja osnovne organizacije sindikata. Člani izvršnega odbora so bili seznanjeni z letošnjim praznovanjem dneva žena. Sprejet je bil sklep, da k prispevku sindikalne organizacije Železane (100 din), vsaki zaposleni ženi dodelijo še 100 din iz sredstev sindikata v TOZD. Ob dnevu žena se bodo spomnili tudi upokojenih sodelavcev.

Namesto Jovana Stevanovića so v izvršni odbor sindikalne organizacije kooptirali Antona Noča, ki bo hkrati tudi podpredsednik osnovne organizacije sindikata.

Z delom samoupravne delavske kontrole niso bili zadovoljni in predlagajo sklic sestanka. Za bodočega predsednika samoupravne delavske kontrole so predlagali sodelavca Antona Noča.

Tov Maks Sotlar je navzoče seznanil s pripravami za izvedbo tekmovanja v namiznem tenisu. Tekmovalce, ki se bodo uvrstili na prva mesta, bodo nagradili. Seznanjeni so bili tudi s programom izletov v letu 1978, ki ga je pripravila komisija za odlike in izlete. Petim sodelavcem so dodelili denarno pomoč zaradi daljše bolezenske odsotnosti z dela. Zaradi težkega socialnega položaja v družini so odobrili denarno pomoč tudi sodelavki Jožici Lukan.

PROFILARNA

V ponedeljek, 20. marca je bila šesta seja izvršnega odbora osnovne organizacije sindikata. Izvršni odbor osnovne organizacije sindikata je razpravljal o poteku druge seje temeljne kandidacijske konference. Ugotovili so, da so bile minule volitve za delegate in delegacije dobro pripravljene, prav tako pa je bilo vzorno pripravljeno tudi volišče. Izvršni odbor osnovne organizacije sindikata je razpravljal tudi o

možnih kandidatih za podelitev srebrnega znaka sindikata. Predlog bodo posredovali pristojnemu organu. V sklepnem delu seje so razpravljali tudi o kršitvah discipline v obratu in se zavzemali za ostrejša ukrepe.

LIVARNA

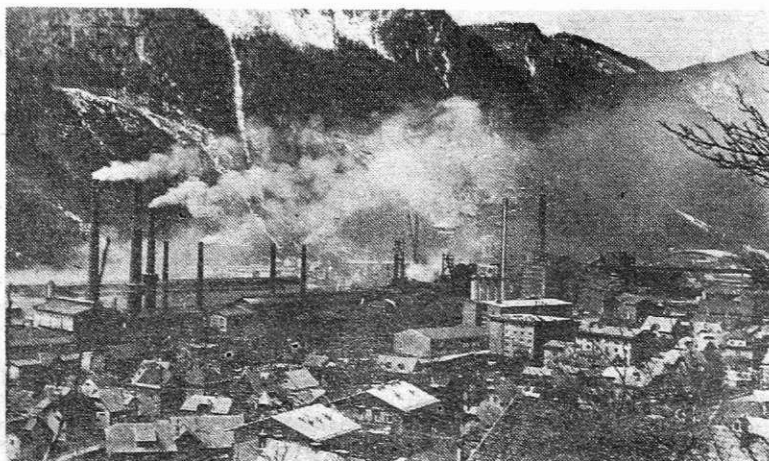
Druge seja izvršnega odbora osnovne organizacije sindikata je bila v torek, 20. marca. Tov. Milan Gartner je poročal o sestanku, ki je bil na zvezi sindikata livarjev v Ljubljani. Na posvetu so razpravljali o težkem delu livarjev ter neustreznih delovnih pogojih. Delegati so menili, da bi morali delo livarjev gledati na ostale poklice bolje stimulirati. Prav tako še ni vse urejeno glede beneficirane delovne dobe. Na posvetu livarjev so predlagali, da naj bi delegati izoblikovali predloge za izboljšanje delovnih pogojev v livarnah. Predloge bodo posredovali republiškim odborom kovinske industrije, kjer jih bodo ponovno pregledali. Vabljeni bodo tudi predstavniki osnovnih organizacij sindikata na ponovni razgovor. Dokončno oblikovane predloge bodo obravnavali v mesecu aprilu v Beogradu. Za našo livarno

so predloge sestavili: Milan Gartner, Stanko Podobnik, Stako Pristov in Rupert Kramar.

Podpredsednik osnovne organizacije sindikata Anton Križaj je obrazložil postopek spremembe 119 člena statuta TOZD Livarna, in sicer tako, da mora imeti kandidat za vodjo TOZD visoko ali višjo izobrazbo. Odbor je predlog spremembe statuta potrdil, obravnavali pa ga bodo tudi na sestanku samoupravnih delovnih skupin. Prav tako mora omenjeni predlog potrditi delavski svet TOZD Livarna, nato pa bo še referendum.

Na seji izvršnega odbora osnovne organizacije sindikata so razpravljali še o predlogu da bi ob praznovanju 80-letnice obstoja livarne odlikovali nekatere najbolj vestne sodelavce. O tem predlogu bodo še razpravljali. V obravnavi je bil tudi predlog zveze sindikatov Slovenije o podelitvi srebrnega znaka. Predloge bodo posredovali pristojnemu organu. Podpredsednik Anton Križaj je poročal o izvedbi balkanskih iger v skokih v vodo. V prodaji bodo tudi karte za vstop v kopališče, ki bodo veljavne tri leta.

Referat za šport Martin Mlakar je predlagal, da bi organizirali tekme v slalomu na Voglu, tako kot v prejšnjih letih.

RAK NA DOJKI IN MAMOGRAFIJA

Zgodnje odkrivanje in ugotavljanje raka na dojki je pomembno zaradi tega, da se čimbolj skrajša obdobje (čas) med prvimi znaki te bolezni in začetkom zdravljenja. Le-to je namreč uspešnejše v začetnem razvoju bolezni, medtem ko je v kasnejših stadijih (razvojnih obdobjih) bolj vprašljivo (dvomljivo) in manj uspešno.

Odkrivanje znakov bolezni je prvenstveno naloga vsake ženske, ki s samopregledovanjem dojk lahko ugotovi zatrdino, izcedek iz bradavic ali bolečino. Če najde tako spremembo, se zglozi (javi) pri zdravniku, ki opravi klinični pregled in odloči ali je potrebna napotitev v mikrocenter za bolezni dojk v splošni bolnici Jesenice.

Poleg teh žena, ki so se same javile zdravniku zaradi sprememb opaznih pri samopregledovanju, so tudi vsi zdravniki, tako splošne medicine kot ginekologi, dolžni opraviti klinični pregled dojk tudi pri ženskah, ki prihajajo po zdravniški pomoči zaradi kakih drugih težav oziroma bolezni.

Ženske prihajajo torej v mikrocenter za bolezni dojk napotene od izbranih zdravnikov (splošne medicine) ali ginekologov. V mikrocentru je žena ponovno klinično pregledana in če je potrebno tudi rentgensko slikana (mamografirana). Na osnovi slike — mamograma in kliničnega pregleda se ugotovi tudi eventualna potreba po pregledu tkiva dojk ali tako imenovani citološki preiskavi.

Mamografija je potemtakem le del celotne preiskave, ki pripomore skupno s kliničnim pregledom in še eventualno citološko preiskavo, do ugotovitve raka na dojki. Če taka celostna preiskava zanesljivo opredeli oziroma potrdi, da so bolezenski znaki rak, potem se žensko napoti na zdravljenje na onkološki inštitut v Ljubljani.

V nekaterih primerih, ko je rezultat pregleda dvomljiv in so potrebne za dokončno potrditev še druge dodatne preiskave, kot tudi možnost takojšnje operacije, napoti mikrocenter žensko prav tako na onkološki inštitut.

Odkrivanje in ugotavljanje raka na dojki gre torej od izbranih zdravnikov in ginekologov, ki oddirajo žene za pregled v mikrocentru — do tega centra — ki nato pošilja žene na onkološki inštitut ali zaradi zdravljenja ali pa na dodatne preiskave.

Akcija zbiranja sredstev za nabavo rentgenskega aparata za odkrivanje raka na dojki (mamomata), je presegla pričakovanja, saj je bilo zbranih več sredstev, kot je bilo predvideno. Nabavljena sta bila dva aparata, ker je to po prvotnih predvidevanjih izgledalo utemeljeno. Kasnejše ugotavljanje potreb in poraba pa sta pokazala, da zadostuje za populacijo Gorenjske en sam mamomat, oziroma en center za bolezni dojk. Tako deluje že od 8. julija 1977, v sestavi splošne bolnice Jesenice, mikrocenter za bolezni dojk, ki je strokovno in organizacijsko zadolžen za kvalificirano detekcijo (odkrivanje) in zgodnjo diagnostiko raka na dojki.

Za uspešno uresničitev tega programa pa je potrebno zagotoviti nekatere ukrepe in izpolniti nekatere naloge, ki so pred nami.

Na prvem mestu je gotovo vzgojno-prosvetno delo med ženskami, ki jim je potrebno ob vsaki priliki in stalno pojasnjevanju nujnost in koristnost samopregledovanja dojk. To pa naj bi ne bila zgolj strokovna akcija zdravstvene službe, temveč širša družbena akcija odgovornih organov. Za doseg tega cilja, bi bilo zelo priporočljivo izdelati propagandni material v zvezi s samopregledovanjem dojk, s katerim bi se

lahko resnično vnesel med ženske pravilen odnos do samopregledovanja.

Z doktrirano vzgojo vseh zdravstvenih kadrov (delavcev) in vključitvijo zdravnikov v ambulantah splošne medicine, dispanzerijah za žene in ginekoloških specialističnih ordinacijah v rutinsko klinično pregledovanje dojk, bo zagotovljeno pošiljanje odbranih primerov v mikrocenter za bolezni dojk.

Celovit pregled v mikrocentru, ki obsega poleg kliničnega in rentgenskega pregleda tudi citološko preiskavo, naj bi zagotovil odkrivanje bolezni, ko je le-ta še omejena na dojk in so sodobni načini zdravljenja takih bolnic zadovoljivi. V sodelovanju z onkološkim inštitutom v Ljubljani pa je obravnavanje bolnic zaokroženo v celoto, s čimer so zagotovljene vse eventualne še potrebne preiskave, kot tudi ustrezna zdravljenja.

Posebej moramo poudariti, da se tudi po takšnem celovitem pregledu, ki pokaže, da ženska nima raka na dojki, lahko že v naslednjih dneh prične razvoj bolezni in bolezenskih znakov, ki jih pa pravočasno odkrije lahko predvsem ženska sama, v kolikor ima pravilen odnos do samopregledovanja dojk.

Boj proti raku dojk bo uspešen le kot trajno prepletanje samopregledovanja in zdravniških pregledov.

Ob sklepu povejmo še to, da bodo presežna sredstva, tako tista dobljena iz prodaje drugega aparata, kot tudi sredstva zbrana prek potrebne vsote, uporabljena zgolj in samo za obnovo in dopolnitev aparatur in instrumentov, ki služijo zdravstvenemu varstvu žena.

Predlog za najracionalnejšo porabo in porazdelitev teh sredstev, ki ga bo pripravil zdravstveni svet, bo dan v obravnavo vsem občinskim zdravstvenim skupnostim, v okviru katerih bodo lahko delegatke, kot zastopnice vseh gorenjskih žena, zagotovile pravilno porabo presežnih finančnih sredstev.

Tomaž dr. Ahlin

Železarski globus

ZVEZNA REPUBLIKA NEMCIJA

Zahodnonemško podjetje Schloemann-Siemag je izdelalo analizo o svetovni železarski industriji, ki vsebuje med drugim tudi predvidevanja o povečanju proizvodnje surovega jekla med letom 1975 in 2000. Analiza predvideva, da se bo število proizvajalcev na svetu povečalo vsako leto za 2% in se bo povečalo število do leta 2000 na 6,5 milijard. Poraba skupne energije bo letno naraščala za 5% in električne energije za 5,6%. Povprečno letno naraščanje proizvodnje surovega jekla je predvideno v višini 4%, od 630 milij. ton v letu 1975 na 1,7 milijarde ton v letu 2000. Računajo, da bo v začetku obdobja do leta 1985 naraščala hitreje kot kasneje in sicer naj bi v letu 1985 proizvodnja narasla na 1.128 milij. ton. Kot razlago za to navajajo vedno večjo uporabo kontinuirnega vlivljanja in današnje manjšo proizvodnjo in s tem možnost za bolj intenzivno povečanje v bližnji prihodnosti.

OBJAVA

Po sklepu odbora za delovna razmerja TOZD Vratni podboji z dne 24. 3. 1978 objavljamo dela **strojnik lakirnice** šifra 3431 D-3 6. ktg. za 2 osebi, narava dela 4 + 1 — v TOZD vratni podboji

POGOJI: popolna osemletka in priučetv v roku dveh mesecev. Prijave je treba poslati pismeno na kadrovske sektor Železarne Jesenice do 11. 4. 1978.

Na osnovi sklepa odbora za delovna razmerja TOZD Energetika z dne 22. 3. 1978 in v skladu s samoupravnim sporazumom o medsebojnih razmerjih in odgovornosti delavcev v TOZD, dajemo

OBJAVO

za proste delovne naloge in opravila

1. 3223 D-4	strojnik parnega kotla 1 in 2	8. kat.	3 osebe
2. 3228 D-4	strojnik par. kotla 101 in 102	8. kat.	4 osebe
3. 3237 D-4	strojnik vročevodnega kotla Bela	8. kat.	4 osebe
4. 3221 D-2	pomočnik strojnika parnih kotlov 1, 2, 3.	4. kat.	2 osebi
5. 3126 D-2	pomočnik strojnega stikalničarja HE Gorje, Vintgar, Zasip.	4. kat.	1 oseba

Pogoji:

Ad 1., 2. in 3.

1. Poklicna šola kovinske stroke in dve leti prakse na energetskih napravah.
2. Izpit za strojnika kotlov z avtomatično komando.

Ad 4., 5.

8 razredov osnovne šole

Prijave z osnovnimi podatki in podatki o strokovnosti pošljite v roku 15 dni na kadrovske sektor z oznako za TOZD ENERGETIKA.

PRED IZTEKOM MANDATNEGA OBDOBJA KOORDINACIJSKEGA SVETA ZSMS ŽELEZARNA

Programska in volilna konferenca koordinacijskega sveta ZSMS železarne Jesenice bo v četrtek, 6. aprila. Tako se bo izteklo še eno mandatno obdobje dela in aktivnosti železarske mladine, ki je potekalo v enem najbolj razgibanih obdobjih v naši samoupravni socialistični družbi.

Od septembra 1976 do danes je koordinacijski svet ZSMS prav gotovo dosegel napredek pri izvajanju posameznih nalog in akcij, kakor tudi pri razreševanju problemov mladih železarjev v različnih sredinah. Za to obdobje je prav gotovo značilno, da je aktivnost nenehno nihal, iz ene skrajnosti v drugo. Dosti je bilo tudi odstopanj od zahtevane programske usmeritve, nedogovornosti ter premajhne angažiranosti posameznikov. O tem tokrat ne bi obširneje pisali, kajti redni bralci naše rubrike se verjetno spominjajo, da smo na tej strani prav o negativnih pojavih vedno takoj odkrito in samokritično pisali.

Kot že rečeno je bilo to programsko obdobje neločljivo povezano s pomembnimi družbenopolitičnimi dogajanjmi. Tako se je v tem času začel v praksi izvajati zakon o združenem delu, izvršena je bila nova samoupravna reorganizacija Železarne in sprejeti so bili pomembni samoupravni dokumenti, v zadnjih mesecih pa so se začele aktivnosti pred kongresi zveze komunistov, zveze socialistične mladine in zveze sindikatov, v marcu pa so bile uspešno izvedene volitve. Je mladina Železarne ob teh dogajanjih odigrala svojo vlogo kot ena izmed družbenopolitičnih organizacij v našem kolektivu?

Konkreten odgovor na to težko takoj dati, šele obširnejša analiza bi to pokazala. Če izpostavimo koordinacijski svet ZSMS kot celoto, lahko rečemo, da je včasih stal ob strani pri osrednjih družbenopolitičnih dogajanjih v kolektivu, včasih zaradi svoje neiznajdljivosti, včasih pa tudi zaradi premajhne sistemske povezanosti z drugimi družbenopolitičnimi organizacijami in samoupravnimi organi. Nihanje aktivnosti je seveda tudi pogojevalo, da svet ni mogel vedno enotno in akcijsko nastopati pri oblikovanju raznih stališč. Predsedstvo KS ZSMS, ki je v tem obdobju štelo trinajst članov, se je šele v drugi polovici »ujelo« v akcijah, predvsem so bili uspešni posamezni člani pri konkretnih zadolžitvah. Komisije pri predsedstvu v celoti niso izvršile programov, več akcij pa so organizirale zelo dobro.

Seveda pa ob kopici težav na najrazličnejših področjih, ni manjkalo tudi uspešnega dela. Eden izmed takšnih uspehov so bile prav gotovo priprave na spomladanske volitve. V posamezne delegacije je bilo izvoljenih več kot 400 mladih, ki se bodo ob ustreznem izobraževanju in usposabljanju lahko uspešno vključili v delegatski sistem. Nadalje velja opozoriti na akcije v zvezi z izvrševanjem družbenega plana in prizadevanj za večjo produktivnost. Mladi delavci v nekaterih TOZD so izredno uspešno organizirali te akcije. V tem so se najbolj izkazali v TOZD Želbljarna. Prav tako so se v posameznih sredinah vključili v akcije za zbiranje sekundarnih surovin, kar kaže, da mladi želijo dati svoj prispevek pri stabilizaciji gospodarstva.

Izdelana ocena o delu osnovnih organizacij ZSMS tokrat kaže na precejšnja odstopanja, in sicer iz razloga, ker je precejšnje število osnovnih organizacij ZSMS šele v zadnjem času začelo aktivno delati,

predvsem po izvedenih obiskih članov predsedstva KS ZSMS. Spodbudno je predvsem to, da je bilo več osnovnih organizacij aktivnih celotno mandatno obdobje, nekatere pa so sedaj na dobri poti, da dosežejo pomembne rezultate. To se vidi predvsem tam, kjer mladi dobijo tudi ustrezno pomoč od osnovnih organizacij sindikata in zveze komunistov ter od vodstva temeljnih organizacij združenega dela.

Koordinacijski svet ZSMS je v tem obdobju spremljal tudi vse negativne pojave med mladimi železarji in ob njih tudi ustrezno ukrepal. Med drugim je bilo ugotovljeno, da je med mladimi precej odsotnosti z dela, tudi neopravičenih izostankov. Precej je bilo tudi pojavov nedisciplin in predčasnega zapuščanja delovnega mesta. Več teh problemov so člani ZSMS uspešno rešili sami v osnovnih organizacijah.

SEMINAR ZA MLADE DELEGATE IN ČLANE VODSTEV OO ZSMS

V petek, 24. marca, popoldne in soboto, 25. marca, dopoldne je OO ZSMS v KS Žirovnica organizirala skupaj z OK ZSMS in delavsko univerzo Jesenice izobraževalni seminar o osnovah delegatskega in političnega sistema za vse člane vodstev aktivov, oziroma OO ZSMS in za mlade delegate v delegacijah za SIS in zbor krajevnih skupnosti, saj se vsi prav dobro zavedamo pomembnosti, teže in odgovornosti naloge, ki nas čakajo.

Enajsturnega seminarja se je udeležilo 22 mladih, ki so spoznali osnovne značilnosti delegatskega in političnega sistema, kar jim bo pomagalo tako pri delu v delegacijah kot pri nadaljnjem samostojnem študiju.

V petek so bile na sporedu tri teme. Najprej nam je Ivo Ščavničar predaval o vlogi in pomenu družbenopolitičnega izobraževanja in usposabljanja. Spoznali smo smoter DPI (obvladanje družboslovja, ideološka izgradnja, usposabljanje mladih za aktivno delo v družbi, prispevek mladih k teoretični izgradnji smotrov) in se seznanili z namenom načrtovanja DPI in metodološkimi pristopi kot tudi s sistemom DPI v osnovni organizaciji in občinski konferenci ZSMS.

O subjektivnih silah socialistične družbe nam je predavala Marija Zupančič-Vičar. Opredelila nam je ustavne funkcije ZKS, sindikata in SZDL, vlogo, položaj in mesto subjektivnih sil v našem političnem sistemu, ZKS kot faktor zavesti samoupravnih delovnih množic, SZDL kot demokratično ustvarjalno silo delegatskega sistema, vlogo sindikata v družbenoekonomskih odnosih, vlogo družbenih organizacij in združenj pri nadaljnjem razvoju našega političnega sistema.

Osnovne značilnosti delegatskega sistema nam je predstavila Nada Dejak. Seznanili smo se z delegatskim sistemom kot načelom delovanja neposredne demokracije, osnovnimi nalogami in zagotavljanjem enotnosti delegatskega sistema, osnovnimi pravicami in dolžnostmi delegata ter delegacije, s kadrovsko osnovo delegatskega sistema, z vsebino, oblikami in načini povezovanja delegatskega in skupščinskega sistema in z delegatskim sistemom ter SIS.

Kaj je ZSMS in kakšna je njena vloga v KS kot tudi kakšne morajo biti metode dela ZSMS nam je v soboto povedal Franjo Kragolnik.

Krajevno skupnost kot osnovo, teritorialno samoupravno skupnost, njena ustavna in zakonska določila, njeno organizacijo samoupravljanja, povezovanje KS s TOZD in z dru-

V tem mandatnem obdobju pa je bilo tudi dosti nedorečenega pri posameznih akcijah, predvsem na področju kadrovske politike, pripravnosti, novatorstva, reševanja problemov v samskih domovih in med mladimi strokovnjaki. Prvi koraki so že storjeni, novo vodstvo koordinacijskega sveta ZSMS pa prav tukaj čaka zelo težko in odgovorno delo.

In ob sklepu poskušajmo še odgovoriti na vprašanje, ki smo si ga zastavili sredi tega sestanka. Mlada generacija v našem kolektivu je v tem obdobju odigrala svojo vlogo pri uveljavljanju položaja mladine na številnih področjih, predvsem pri vključevanju v delegatski sistem. Ocena tega dela pa bi bila lahko še veliko bolj ugodnejša, če bi se enkrat dokončno odpravile napake in slabosti, ki spremljajo delo železarske mladine že vrsto let. O tem in še drugih vprašanjih pa bo še kaj povedanega na volilni in programski seji KS ZSMS.

J. R.

gimi samoupravnimi organizacijami in skupnostmi, njeno načrtovanje in programiranje dela, zagotavljanje materialnih osnov KS, informiranje in komuniciranje v KS ter vloga DPO v delu KS pa nam je razložil Jože Resman.

I. Smolej

POSVET PRESEDNIKOV IN SEKRETARJEV OO ZSMS ŽELEZARNA

Koordinacijski svet ZSMS Železarne je v četrtek, 23. marca sklical v spodnjih prostorih restavracije Kazina posvet predsednikov in sekretarjev OO ZSMS Železarne.

Predsednik občinskega sveta zveze sindikatov Jesenice Franc Kobentar je razložil naloge vodilnih subjektivnih sil v nadaljnji graditvi našega političnega sistema (studij tov. Edvarda Kardelja). To temo je predsednik zelo jasno razložil s številnimi ilustracijami iz praktičnega življenja. Predavanje bi še bolj uspešno, če bi se mladi bolj aktivno vključili v razpravo.

Predsednik koordinacijskega sveta Valentin Jekler je govoril o nalogah OO ZSMS v Železarni pred volilno programsko sejo KS ZSMS. Spregoval je tudi o problemih mladih v OO ZSMS, ki jih ni malo. Mladi naj bi bolj spoznavali samoupravne akte, kajti doslej za to ni bilo dosti zanimanja. V Železarni naj bi še več OO ZSMS organiziralo akcijo za najboljšega mladega delavca — samoupravljalca. Govoril je tudi o vključevanju mladih v delegatski sistem in o pozitivni vlogi osnovnih organizacij ZSMS v Železarni.

Navzoči so dobili tudi poročilo o delu KS ZSMS ŽJ, katerega naj bi v svojih OO ZSMS pregledali, kajti v poročilu je bolj natančno opisano delo mladih, problemi in ocene ter naloge OO ZSMS, o katerih je tov. Jekler na kratko spregovoril.

Razen poročila so dobili tudi predlog novega predsedstva KS ZSMS ŽJ, ki naj bi ga prav tako pregledali v OO ZSMS in dali morebitne pripombe in predloge.

Ta posvet je izkoristila predsednica OO ZSMS TOZD Družbena prehrana Vanja Simeonov in povabila vse OO ZSMS v Železarni na lokalno delovno akcijo, ki jo je organizirala OO ZSMS Družbena prehrana pod geslom »očistimo naše okolje«.

Posveta se je udeležilo zadovoljivo število predsednikov in sekretarjev kar daje upanje za boljše delo mladih v Železarni.

Vasjo Hribar

Železarski globus

SOVJETSKA ZVEZA

V sovjetski železarni Novolipeck gradijo nov plavž s koristno prostornino 3200 kub. metrov in letno proizvodnjo 2,2 milij. ton groblja in bo letos pričel obratovati. Poleg tega je v teku gradnja nove hladne valjarne z letno proizvodno zmogljivostjo tri milij. ton. Le-ta bo s hladno pločevino in trakovi preskrbovala sovjetsko železarsko industrijo.

AVSTRIJA

V avstrijski železarni VOEST-Alpine v Linzu, bodo avtomatizirali proizvodnjo valjarne debele pločevine. V ta namen bo dobavilo zahodnonemško podjetje Siemens AG potreben sistem z elektronskim računalnikom. Avtomatizirano bo celotno področje med potisno pečjo in merilcem debeline za progo. Elektronski računalnik 330 bo obdeloval celotno področje izračuna števila vtikov od regulacije pogona s pomočjo elektronike. Program valjanja in potrebno javljanje dejan-

ske izvajalne debele pločevine bo omogočila računalniška povezava s pripravo dela.

VELIKA BRITANIJA

Britanske železarne so uvozile v letu 1977 15,5 milij. ton železove rude iz prekomorskih dežel. To je za tri milij. ton manj kot v letu 1976. Največji dobavitelji so bili: Kanada 3,1 milij. ton, Brazilija 2,9 milij. ton, Švedska 2,2 milij. ton, Norveška 1,2 milij. ton in Mavretanija 1,1 milij. ton.

ŠVEDSKA

V prihodnjih treh letih bo dobavila švedska rudarska družba LK AB belgijskim in luksemburškim železarnam 129 milij. ton železove rude. Ladje bodo nakladali v norveški luki Narvik in švedski Lulea ter razkladali v belgijski Antwerpen. Pri tem gre za obnovitev pogodbe o dobavi, ki je veljala eno leto in so jo sedaj podaljšali na tri leta.

Pripravljenost je vedno boljša kakor golo pričakovanje...

Tito

OSEBNA DOZIMETRIJA

Radiacijska nevarnost večjih razsežnosti se ustvari, kot je znano, v vojnih razmerah in sicer po uporabi jedrskega orožja. Množična zaščita prebivalstva in žive sile pred sevanjem je mogoča ob uporabi zaklonišč in sredstev ter ukrepov dozimetrijske kontrole.

Dozimetrijska kontrola je torej določena oblika aktivne zaščite pred sevanjem in radioaktivno kontaminacijo, drugače kot velja za pasivno zaščito, ki se kaže v zatekanju v zaklonišča, dokler radiacijska nevarnost ni mimo.

Osebna radiacijska dozimetrija zunanjega sevanja je del dozimetrijske kontrole. Dozimetrijska kontrola pa zajema tudi radiometrijo, oziroma merjenje specifične radioaktivnosti v vzorcih vode, hrane in drugega materiala, kot tudi merjenje jakosti doze oziroma stopnje kontaminacije na površini posameznih predmetov in zemljišča.

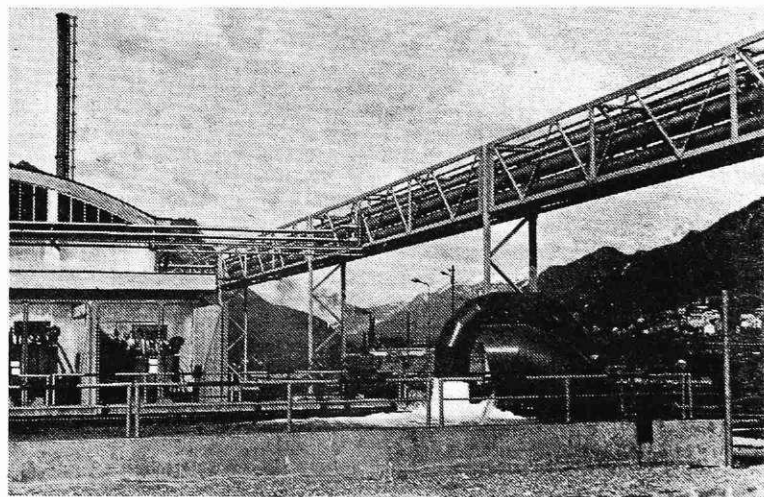
Dozimetrijska kontrola sestoji iz merjenja, interpretiranja izsledkov merjenja, predvidevanja in ocenitev obstoječega in bodočega stanja radiacijske nevarnosti ter tveganja za živo silo in prebivalstvo v določeni coni po jedrskem napadu. Svojo aktivnost izraža količinsko: eksplozijsko sevalno dozo — v rentgenih (R), osebno sevalno dozo — v radih, stopnjo kontaminacije pa s specifično aktivnostjo radioaktivnega materiala — v curijih na enoto teže materiala (Ci/kg). Priporočila in predloge odločitev, ki jih daje vodji in sanitetnemu organu, pa dozimetrijska kontrola definira v funkciji časa, s pričetkom v trenutku jedrske eksplozije, in po t. i. vojnih radiacijsko-dozimetrijskih merilih in predpisih.

Potrebno je razlikovati merila in pogoje za zaščito pred sevanjem v miru in v vojni.

Dozimetrijska kontrola ali zdravstvena radiacijska fizika z osebno radiacijsko dozimetrijo v miru ima v poklicnih pogojih naslednje naloge: preventiva, opozorilo na nevarnost sevanja, preprečevanje z zakonom dovoljenega radiacijskega tveganja ob delu s sevalnimi viri. Zato so predpisane dozimetrijske norme, katerih vrednosti so tako majhne, da pravzaprav po dosežanih spoznanjih sploh ne pridejo v poštev niti somatske niti genetske poškodbe in spremembe v človekovem organizmu.

Dozimetrijska kontrola v vojni pa ima te naloge: sodelovanje pri proučevanju in definiranju radiacijske situacije in ustvarjanje nujnih pogojev za najboljšo možno zaščito pred sevanjem in za preživetje žive sile in prebivalstva v radiacijskih razmerah. Preventivni postopki so v takšnih razmerah le deloma mogoči. Skorajda vedno bodo ljudje nepričakovano ali vedoma, nujno ali nezaželeno izpostavljeni sevanju bodisi ob jedrski eksploziji ali pa na radioaktivnem kontaminiranem zemljišču. (KonZ). Pri tem si vedno prizadevamo, da bi bili ljudje čim manj časa v sevalnem polju. Toda ni mogoče določiti in dokončno doseči obsevanja ljudi do definirane »dovoljene« sevalne doze. Zato ne moremo računati z dovoljenimi dozimetrijskimi normami, temveč se določa, sprejme in ukaže določeno radiacijsko tveganje, ki je v dani situaciji sprejemljivo. Toda o tem na kraju samem odločita sanitetni organ in vodja, ki sta hkrati odgovorna za zadevno enoto, stanovanjski blok, naselje in podobno. Zaščita prebivalstva v zakloniščih (če je pravočasna in dovolj dolgo traja) zagotavlja zaščito pred sevanjem in radioaktivno kontaminacijo na najboljši možni način.

Sodobna osebna radiacijska dozimetrija je dozimetrija nevtronov, začetnega gama sevanja in zaostalega gama sevanja. Nevtroni in gama sevanje predstavljajo začetno sevanje jedrske eksplozije, medtem ko je zaostalo gama sevanje — sevanje na radioaktivnem KonZ. Dozimetrija nevtronov je postala pred kratkim zelo aktualna, in sicer predvsem zato, ker je podana možnost za uporabo taktičnega jedrskega ali radiacijskega orožja.

Energetska postaja na Beli

V PETEK PROSLAVA OB DNEVU MLADINSKIH DELOVNIH BRIGAD

V zadnjih letih pri občinski konferenci ZSMS Jesenice dosegajo zelo spodbudne rezultate na področju prostovoljnega mladinskega dela. Brigadirji se uspešno udeležujejo zveznih in republiških delovnih akcij, vse več pa se v naši občini organizira tudi lokalnih akcij.

Komisija za mladinske delovne akcije pri OK ZSMS je tudi letos zelo resno pričela z delom. Doslej je evidentiranih že blizu dvesto mladih iz OO ZSMS, ki bi se radi letos udeležili akcij v pobrateni občini Valjevo, na Kozjanskem in akcije Šamac — Sarajevo. V teh dneh se člani komisije dogovarjajo tudi za letošnje lokalne akcije, med njimi je ena predvidena tudi pri gradnji bodočega šolskega centra na Plavžu.

Jeseniški brigadirji pa se razen tega pripravljajo še na en pomemben dogodek. 1. aprila bodo namreč proslavili dan mladinskih delovnih brigad. Osrednja proslava bo v petek, 31. marca, zvečer ob 18. uri v gledališču Tone Čufar na Jesenicah. Slavnostni govor bo imela sekretarka OK ZKS Jesenice Marija Zupančič-Vičar, v kulturnem programu pa bo nastopil pihalni orkester Jeseniških železarjev, združeni mladinski pevski zbor in brigadirji — recitatorji. OK ZSMS Jesenice vabi na petkovo proslavo vse brigadirje, veterane in mlajše, predstavnike družbenopolitičnih organizacij, mlade iz OO ZSMS in druge občane.

JR

MLADI UREJAJO OKOLJE

V okviru akcije uredimo svoje okolje, je v soboto, 25. marca potekala akcija za ureditev vrta okrog restavracije Železarne. Akcija je trajala od 9. zjutraj do 17. ure popoldan. Sodelovalo je 27 mladincev iz petih TOZD Železarne. Vsem, ki ste nam pomagali s svojim delom se najlepše zahvalujemo, posebej pa izrekamo zahvalo Dušanu Ogrizoviču in TOZD Valjarna debele pločevine, Mirsadu Feliču in Juretu Tadiču iz TOZD Valjarna blumingštel ter Ivotu Železnikarju iz TOZD Energetika.

Obenem obveščamo vse mladince v delovni organizaciji Železarne, da bo akcija potekala še ves teden do petka 31. marca od 15. do 19. ure.

Upamo, da nam boste tudi v teh dneh pomagali s svojim delom. Bone za malico dobite pri Srečotu Brencu v Kazini.

Že v naprej se vam za vašo udeležbo najlepše zahvaljujejo mladinci TOZD Družbena prehrana.

Vanja Simeonov

ZADNJE DESETLETJE SLOVENSKEGA ŽELEZARSTVA

(Nadaljevanje s 1. strani)

večjo kreditno injekcijo za poživitev proizvodnje jekla v Jugoslaviji. Združene jugoslovanske železarnice v ta namen izdelale perspektivni plan razvoja črne metalurgije, ki je od izhodišnega leta 1959 do leta 1972 predvideval povečanje proizvodnje surovega jekla od 1,3 milijona na 3,2 milijona ton letno. Zaradi avtonomnega projektiranja s predračunom predvidenih dimenzij objektov ter neusklajene gradnje posameznih železarn in obratov, so nastale nove zmožljivosti z nizko

stopnjo izkoriščanja, pomanjkanje investicijskih sredstev, velik zamrznjen kapital in visoki stroški proizvodnje. Rezultat uresničevanja perspektivnega plana iz leta 1960 je bil slab, jugoslovanska črna metalurgija kljub dodatnemu velikemu vlaganju še do sedaj ni dosegla meje 3,2 milijona ton, šele lani smo se ji približali, ko smo izdelali 3.175.000 ton surovega jekla. Zanimivo pa je pogledati, kako so se po tem načrtu obnašale slovenske železarnice Jesenice, Ravne in Štore.

Perspektivni plan je predvideval:

žel.	Jesenice	Ravne	Štore	skupaj
400.000	150.000	67.000	617.000	
280.000	104.000	55.000	439.000	

Kljub relativno najmanjšemu vlaganju so slovenske železarnice že leta 1970 dosegle proizvodnjo 630.000 ton surovega jekla in 527.500 ton blagovne proizvodnje. Iz znanih razlogov zaostajanja v investiranju, ki je bilo pospešeno po integraciji slovenskega železarstva, je za načrtovano proizvodnjo zaostala le železarna Štore, ki je leta 1970 dala 37.500 ton surovega jekla, železarni Jesenice in Ravne pa sta v perspektivnem planu predvideno proizvodnjo prekoracili. Celotna jugoslovanska proizvodnja jekla je v tem letu znašala le 2.221.000 ton. Brez upoštevanja blagovne menjave je zato uvoz jeklenih izdelkov leta 1970 znašal milijon ton in se v tem in še večjem obsegu nadaljeval vsa naslednja leta.

OSVEŠČANJE V RECESIJI

Ni dvoma, da so nenačrti in izgradnja jugoslovanske črne metalurgije v zadnjih dveh desetletjih, poleg subjektivnih, botrovala tudi objektivne slabosti. Med te spadajo tudi posegi, ki so optimistično v kratkem času s kirurškim posegom železi sanitirali ekonomske probleme in z liberaliziranim uvozom ozdravili domače proizvajalce jekla. Ta terapija pa je dosegla nasprotni učinek. Ob povečanem uvozu jekla so domače železarnice še znižale izkoriščanje proizvodnih zmogljivosti in po vrsti padale v rdeče številke ali poslovne izgube. Imune niso bile tudi slovenske železarnice, saj so že leta 1967 vse tri imele poslovne izgube in s tem zašle v najtežje obdobje poslovanja po osvoboditvi domovine z vsemi značilnostmi ekonomske krize.

Izgleda, da sta nesreča in kriza najboljše zdravilo osveščanja in spodbuda združevanja, ki sta imeli svoj vpliv tudi pri integraciji slovenskega železarstva. Prav v času najtežjih ekonomskih krčev smo resno začeli tiščati glave skupaj, ustanovili sicer »nepožežnane« in neformalno telo koordinacijski odbor, ki so ga sestavljali trije glavni direktorji železarn in po potrebi pritegovali tudi druge strokovne delavce tovarn.

V tem organu sem ves čas delovanja opravljal funkcijo predsednika in ugotovil moram, da smo solidarni in disciplinirano izvrševali sprejete obveze. Že znatno pred izpeljavo referenduma 15. septembra 1969 o integraciji železarn Jesenice, Ravne in Štore, ki je bila plod široko ubrane akcije družbenopolitičnih, samoupravnih in poslovnih delavcev, smo v celoti usklajevali poslovanje in razvoj, enotno sklepali kupoprodajne pogodbe in se skupaj prizadevali za izhod iz kočljivega ekonomskega položaja. Po sklenitvi pogodbe 30. septembra 1969, s katero je bilo rojeno združeno podjetje Slovenske železarnice, smo zastavljeno delo nadaljevali ob složenem delu strokovnih delavcev železarn, brez skupnih služb združenega podjetja pripravljali gradivo, skupni plan proizvodnje za leto 1970 in srednje-

vsem naprej, kaj bomo po novem samoupravnem sporazumu o združitvi v Slovenske železarnice storili in ustvarili. Pri iskanju smeri naprej pa je oziranje nazaj vedno priporočljivo, saj je to kažipot za uspešno odstranjevanje ovir na poti napredka.

PRVI USPEHI INTEGRACIJE

Prva štiri leta od 1969 do 1973 enotne družine slovenskih železarn Jesenice, Ravne in Štore, so bila v znamenju velikega napredka. Takemu gibanju gospodarjenja so botrovali izboljšani objektivni pogoji poslovanja, znatno pa je prispevalo združeno reševanje proizvodne ter finančno-ekonomske problematike. Slovenske železarnice so z usklajevanjem poslovanja, optimiziranjem izkoriščanja razpoložljivih finančnih potencialov, s pospešenim odpravljanjem ozkih grl v proizvodnji, delitvijo dela, odpravljanjem nerentabilne proizvodnje in skupnim pritegovanjem dodatnih virov same prispevale največ, da so prebolele krizo, odpravile poslovne izgube, sanirale stanje, postale likvidne, solventne in kreditno sposobne, osebne dohodeke uskladile z drugimi, dosegle akumulativnost in s tem odskočno desko za nov razvoj proizvodnje. Pomemben v tem času je tudi razvoj črta za proizvodnjo jekla na Slovenskem, saj je jeklarstvo v naši republiki že dobivalo prizvok nepridiprava, s katerim je slovenski narod obremenila zgodovina. »Pločevino lahko uvažamo, cest pa ne moremo.« Če bi železarn ne imeli, bi jih sedaj sigurno ne gradili, je bilo rečeno na najbolj avtoritativnem mestu republiških družbenopolitičnih struktur, zato je razumljivo, da so bili potrebni veliki napor pri odstranjevanju take miselnosti. Utvara bi bila, če bi mislili, da je proizvodnja jekla sedaj široko podprta, ugotoviti pa vendar moramo, da smo z našo enotnostjo in upornostjo v najtežjih časih uspeli zlomiti glavni odpor in tudi na Slovenskem jeklarstvu vrniti mesto, ki mu pripada.

Ugotoviti je treba, da so v prvih letih združenega slovenskega železarstva integracijski procesi imeli široko družbeno podporo, kar je olajšalo delo pri utrjevanju združenega podjetja, oblikovanju skupnih služb in zlasti pri pridobivanju neobhodnih dodatnih finančnih sredstev. Ob vračanju državnega kapitala gospodarstvu smo bili najprej leta 1971 deležni 51 milijonov dinarjev sredstev v obliki dolgoročnega kredita, z zakonom SR Slovenije o prenosu pa je bil na poslovno skupnost izdelave in predelave jekla prenešen državni kapital, ki je bil plasiran v slovensko črno metalurgijo, kar je posredno utrdilo tudi notranjo povezavo slovenskih železarn v okviru SOZD. Napredek prva štiri leta združenih železarn Jesenice, Ravne in Štore je realno možno prikazati le s proizvodno-poslovnimi dosežki. Ti so naslednji:

	1969	1973	indeks
– surovo jeklo	626.437	695.485	111
– blagovna proizvodnja	517.259	642.973	124
– realizacija	1.523	2.937	193
– izvoz	6.123	26.026	425
– zaposleni	11.818	12.403	105

Produktivnost, računana z blagovno proizvodnjo, se je povečala za 18%; največji napredek pa je bil dosežen v povečanem dohodku in akumulaciji. Poprečni osebni dohodek so se v letih 1969 do 1973 dvignili od 1136 dinarjev na 2351 din ali za 106%, torej za dvakrat, bruto akumulacija se je povečala od 122 milijonov na 386 milijonov dinarjev ali za več kot trikrat. Poslovni skladi so se v tem času podvojili in dvignili od 877 na 2013 milijonov dinarjev ali za 130%.

Ti rezultati sigurno zgovorno govorijo o uspešnosti prvega štiriletnega obdobja združenega slovenskega železarstva. Razumljivo je, da je ta pomembna industrijska dejavnost s takimi dosežki pridobila na ugledu; družbenopolitični forumi so jo celo smatrali za temelj, na katerem naj bi se zgradila integracija celotne slovenske jeklarske predelovalne industrije.

Slovenske železarnice so torej bile že v tem času pobudnik za združevanje dela in sredstev na področju ce-

lotne kovinske industrije. Izdelali smo zasnovano, po kateri naj bi se dejavnosti strojogradnje, cestnih ter tirnih vozil, bele tehnike in poljedelske mehanizacije povezale v združena podjetja, vsi skupaj pa s Slovenskimi železarnami in združenimi trgovskimi hišami tvorili sklenjen krog dohodkovno poslovne tvorbe. Proces združevanja pa ni šel po tej zasnovani poti. Zataknilo se je že na prvi stopnici pri oblikovanju združenih podjetij, zamisel pa je vendar dobila svojo verifikacijo z zakonom o prenosu republiških sredstev za razvoj črne metalurgije na združeno delo predvidene poslovne skupnosti izdelave in predelave jekla.

NA DRUGI ETAPI ZDružEVANJA

Slovenske železarnice so kot organiziran sistem imele najbolj realno osnovo za širjenje ter kvalitetno izboljševanje združenega podjetja. Po izdelanih analizah in drugih pripravah ter uspešno izvedenih referendumi je bil v čast 30-letnice rojstva republike 27. novembra 1973 v Ljubljani sklenjen samoupravni sporazum o združitvi v združeno podjetje Slovenske železarnice, katerega so podpisali predstavniki delovnih organizacij: Železarnice Jesenice, Železarnice Ravne, Železarnice Štore, Verige Lesce, Plamena Kropa, Tovila Ljubljana, Žične Celje in Metalurška inštituta Ljubljana. S to zvezo proizvodnje in predelave jekla smo

	– ton	– mio din	– 000 \$	– mio din	– mio din
– surovo jeklo	630.309	795.008	126,1		
– blagovna proizvodnja	527.450	704.111	133,5		
– realizacija	1.527	6.428	420,9		
– izvoz	9.406	28.357	301,5		
– akumulacija bruto	137,2	964	702,6		
– poslovni sklad	897,3	4.093,3	456,2		
– število zaposlenih	11.568	13.827	119,5		
– poprečni OD	1.335	3.667	274,7		

Slovenske železarnice so torej v preteklem petletnem obdobju dosegle velik skok v obsegu proizvodnje ter poslovanja. Zadržale so celo delež v jugoslovanski proizvodnji jekla celih 15 let. Dokončale so investicije po 47. natečaju in vstopile v nove velike investicijske projekte:

- železarna Jesenice v rekonstrukcijo valjarne žice, izgradnjo nove hladne valjarne ter obratov za hladno oblikovanje profilov ter izdelavo vratnih podbojev;
- železarna Štore je zgradila novo jeklarstvo in valjarno, nodularno livarno, obdelovalnico in pričela z gradnjo tovarne traktorjeve;
- železarna Ravne je razširila obrate mehanske predelave jekla, zgradila novo tovarno industrijskih nožev, vpeljala elektro žindrin po-

že dobili vertikalno povezano sestavljeno organizacijo združenega dela.

S povečanjem števila združenih delovnih organizacij se je povečal tudi obseg poslovanja, število zaposlenih in spremenila fizionomija te organizacije združenega dela. Nastala pa je tudi večja heterogenost po velikosti in interesih združenih delovnih organizacij. V takem položaju bi bila nujna učinkovita organizacija skupnih služb, ki pa se niti po obsegu niti po kakovosti ni zadosti hitro razvijala. Vsa štiri leta delovanja SOZD Slovenske železarnice so zato obstajala notranja nasprotja, zlasti na področju medsebojnega blagovnega prometa, vzajemnega nastopanja na tržišču in oblikovanja prodajnih cen, ki so zmanjševala vrednost doseženih rezultatov pri združevanju dela ter sredstev.

Gledano skozi prizmo materialnih dosežkov smo v času delovanja sestavljene organizacije združenega dela SZ bili uspešnejši prvi dve leti. To nam priča uspešno izvrševanje preteklega srednjeročnega plana v obdobju 1971 do 1975. Ugotavljanje rezultatov je možno le za železarnice, ki so bile združene celotno to petletno obdobje.

Srednjeročni plan za obdobje 1971 do 1975 so slovenske železarnice Jesenice, Ravne in Štore dobro uresničevale. V tem času so dosegle naslednje:

	1970	1975	indeks
– surovo jeklo	630.309	795.008	126,1
– blagovna proizvodnja	527.450	704.111	133,5
– realizacija	1.527	6.428	420,9
– izvoz	9.406	28.357	301,5
– akumulacija bruto	137,2	964	702,6
– poslovni sklad	897,3	4.093,3	456,2
– število zaposlenih	11.568	13.827	119,5
– poprečni OD	1.335	3.667	274,7

stopke ter dopolnila metalurške obrate.

V rasti proizvodnje sta najbolj napredovali železarni Štore in Ravne. To velja predvsem za železarno Štore, ki je delež v Slovenskih železarnah povečala v jeklu od 6 na 11%, v blagovni proizvodnji pa od 14 na 24%.

Za sedanjost strukturo delovnih organizacij SOZD SZ pa je pomembnejše od ugotovitve uspehov v preteklem petletnem obdobju, kaj smo dosegli v zadnjih štirih letih skupnega življenja. Primerjava proizvodnih ter poslovnih rezultatov v letih 1973 in 1977 nam kaže, da v tem času, ki že zajema dve leti novega petletnega obdobja, dinamika rasti ni zavidljiva in da zaostajamo za sprejetim srednjeročnim planom. Poglejmo kazalce:

				indeksi			
		1973	1975	1977	2:1	3:2	3:1
		1	2	3	4	5	6
surovo jeklo	ton	695.485	795.008	779.402	114	98	112
blag. proizvodnja	ton	674.996	740.841	759.310	110	102,5	113
— realizacija	000 din	3,311.333	7,464.806	8,549.169	225	115	258
izvoz	000 \$	31.247	38.750	39.798	124	103	127
akumulacija brt	000 din	450.522	1,074.829	1,012.104	239	94	225
poslovni sklad	000 din	2,286.772	4,493.732	6,996.256	197	156	306
število zaposlenih		14.881	16.460	17.247	111	105	116
poprečni OD							
na fiz. zaposl.		2.319	3.657	4.829	158	132	208

Neugodno gibanje je torej zlasti prvi dve leti sedanjega petletnega obdobja. Slovenske železarnice so prve med SOZD sprejele samoupravni sporazum o temeljnih srednjeročnega plana za leta 1976 do 1980. Ta je v celoti usklajen z dogovorom o temeljnih družbenega plana SR Slovenije; sklenili smo tudi sporazum o temeljnih srednjeročnega plana skupnosti izdelave in predelave jekla, vrsto sporazumov na področju blagovnega in denarnega prometa, sporazume o ustanovitvi in združitvi TOZD v DO, nov sporazum o zdru-

žitvi v SOZD Slovenske železarnice in interno banko. Napisanega je veliko, le uresničevanje je problematično, kar posebej velja za dinamiko rasti proizvodnje po srednjeročnem planu. V primerjavi z izhodiščnim letom 1975, ko so Slovenske železarnice po skupnem prihodku in po dohodku postale največja SOZD v republiki, smo v dveh letih 1976 in 1977 v surovem jeklu nazadovali za 2%, v blagovni proizvodnji napredovali le za 2,5%, pri tem pa število zaposlenih

(Nadaljevanje na 8. strani)

TEHNIČNI FELJTON – TEHNIČNI FELJTON – TEHNIČNI FELJTON – TEHNIČNI FELJTON – TEHNIČNI FELJTON – TEHNIČNI

OTEŽKOČEN DNEVNI KOP

Situacija se lahko že v bližnji prihodnosti spremeni in zato lahko z nekoliko optimizma računamo, da bo vloga premoga kot nosilca energije v ZDA vedno bolj naraščala. Eden izmed važnih pogojev za to je, da bodo lahko premogovniki svojo do zdaj ne najboljše sposobnost proizvodnje izboljšali. Kajti tudi na strani ponudbe niso samo težave premogovnikov tiste, ki preprečujejo njihovo večjo učinkovitost.

Predvsem so tu določene zakonske omejitve in zaščitniki okolja se zelo trudijo, da bi delali težave predvsem pri proizvodnji premoga v dnevnih kopih. Premogovniki so z zakonskim aktom, zadolženi, da z ustreznimi ukrepi zagotovijo vzpostavitev normalnega okolja. Lastniki premogovnikov so se leta borili proti uveljavitvi tega zakona z utemeljitvijo, da je preostrog in predrag. Vendar kažejo nekateri posamezni primeri prostovoljne ureditve okolja pri dnevnih kopih, da je bila reakcija premogovnikov nekoliko pretirana. Težave bodo predvsem na tistih področjih, kjer za takšne ukrepe ni na razpolago potrebne vode. To je na nekaterih zahodnih področjih, kjer so zaloge premoga posebno velike. Tu bo ta zakon predstavljal določeno zavoro za povečanje proizvodnje. Danes nakopljajo v ZDA približno polovico celotne količine premoga na dnevnih kopih.

NEDOTAKNJENE ZALOGE NA ZAHODU

V zadnjih letih so nakopali približno dve tretjini vsega premoga v ZDA na področju Appalachea. To pomeni v zveznih državah Zahodna Virginija, Pensilvanija, v vzhodnem Kentu-

cky-ju in Alabami. V tem tradicionalnem premogovniškem področju se nahaja samo 21% dokazanih in uporabnih rezerv premoga v ZDA. Pri tem gre v glavnem za premog z visoko vsebnostjo žvepla, ki ne ustreza več današnjim normam o zaščiti okolja. Isto velja tudi za premog iz srednjega dela ZDA (zvezne države Illinois, Ohio, zahodni Kentucky, Indiana in Missouri) kjer je okoli 30% rezerv in prihaja približno ena četrтина današnje proizvodnje. Zahodne zvezne države – posebno Montana, Wyoming, Severna Dakota, Kolorado, Nova Mehika in Utah ter Aljaska, razpolagajo s preko 49% vseh razpoložljivih rezerv. Pri tem pa so udeležene danes samo s 15% celotne proizvodnje.

Premog iz zahodnih nahajališč bo mogoče, če ne bo težav z zaščito okolja – v znatni meri kopati na dnevnih kopih. Njegova prednost je v nizki vsebnosti žvepla, slaba stran pa v nižji kalorični vrednosti in oddaljenosti od važnih središč porabe. Pri tem nastopa tudi problem transporta do teh središč. Razen tega pripada do področja s premogom v precejšnji meri zvezni vladi, ki že nekaj let nazaj ni izdala nobenega dovoljenja za njegovo izkoriščanje.

MOŽNOSTI ZA REŠITEV PROBLEMA

Na to, kako bo zvezna vlada v zvezi s površinskimi kopi ukrepala v bodoče, bodo vplivala pogajanja v okviru posebne delovne grupe, v kateri so predstavniki premogovnikov in organizacij za varstvo okolja. Njena naloga je, da najde, glede na bodoče izkoriščanje novih nahajališč premoga, takšna izhodišča in rešitve, ki bodo sprejemljiva za obe strani. Če bodo ta prizadevanja uspešna, potem bo že mnogo narejenega.

Do zdaj je bilo stanje takšno, da je bil vsak nov projekt izdelan za pričetek izkopa premoga na novem nahajališču na lokalni ravni napaden prek sodišča. Zato marsikatera premogovniška družba raje ne začne s takšnimi projekti, ker se ne želi spustiti v dolgotrajna in draga pravdanja.

V pričetku letošnjega februarja je ta delovna grupa objavila svoje prvo poročilo. Uspeh ni bil najboljši, ker nekatere vplivne skupine za varstvo okolja z njim niso soglašale. In to kljub dejstvu, da so premogovne družbe pristale na precejšnje koncesije.

Kako se bo stvar končala je težko predvideti. Verjetno pa bo morala Carterjeva administracija rada ali nerada poseči vmes in pomagati premogovnikom. V nasprotnem primeru bodo postale možnosti za izpolnitev ciljev, postavljenih v zvezi s čim večjo nadomestitvijo uvožene nafte z domačim premogom, zelo majhne. To pa tudi ni v skladu s proklamirano energetske politiko ZDA v bližnji prihodnosti.

DOPIŠUJTE V ŽELEZARJA

(Nadaljevanje s 7. strani)

V TIRNICO SREDNJEROČNEGA PLANA

indeks plana
1980/1978

urovega jekla - ton	807.250	84	%
lagovne proizvodnje	822.526	87,5	%
ealizacije - milij din	10.401	84	%
zvoza - 000 dolarjih	54.684	55	%
tevilo zaposlenih	17.936	99,4	%

Slovenske železarnе so porabnikom v Sloveniji neposredno in preko trgovskih delovnih organizacij leta 1976 dobavile 54,2 % jeklenih izdelkov, leta 1977 se je ta odstotek povečal na 55,6 %, za letos pa se planira elo 59,3 %. Po fizičnem obsegu se orej oskrbovanje Slovenije absolutno i relativno povečuje, drugače pa

ŽLAHTNA JEKLA NAŠA PRIHODNOST

Naravnostno razvoja slovenskega železarstva je vsaj za eno desetletje jasna. Milijon ton surovega kvalitetejnega in zlahtnega jekla je naš cilj naslednjega petletnega obdobja, kar pomeni, da več pričakujemo od strukturalnega plemenitjenja asortimana kot od povečane količine. Že za kontinuiteto izgradnje jugoslovanske črne metalurgije smo prijavi našo zahtevo za transformacijo iz Siemens Martinovega postopka na elektro jeklarstvo. Ta naša opre-

ZAKLJUČEK

— Uspeh SOZD bo tudi v prihodnosti odvisen predvsem od pripravljenosti in iskrene prizadevnosti poslovoznih in strokovnih delavcev združenih delovnih organizacij, ki morajo ostati združeni oblikovalci

Gregor Klančnik

Komisija bo delo še naprej opravljala pospešeno tako, da bi do konca julija pregledala vse akte s področja dohodkovnih odnosov in delitve sredstev za osebne dohodke. Pri svojem delu si bo prizadevala uresničiti tudi izhodišče, opredeljeno že v programski usmeritvi, da bi iz najbolj primernih aktov izvojljiva takšne rešitve, ki bi kot primerno napotilo lahko bilo v pomoč tudi drugim.

SKLENJENO PRVO ŠTIRILETNO OBDOBJE DELEGATSKE SKUPŠČINE

(Nadaljevanje s 1. strani)

delegatskem sistemu pa ima osrednjo vlogo občinska skupščina, ki je, kot je napisano v našem statutu, organ družbenega samoupravljanja in najvišji organ oblasti v okviru pravic in dolžnosti občine. Občinska skupščina je tista, ki določa politiko in odloča o temeljnih vprašanjih pomembnih za vsestranski razvoj občine. Od njenih odločitev je v veliki meri odvisno delovanje, usmeritev in odgovornost drugih organov občine. Taka vloga občinske skupščine pa ne pomeni, da je ona osamosvojena in od delegatske baze neodvisna samoupravna in oblastna institucija v občini. Nasprotno, tako osrednjo vlogo ima občinska skupščina lahko samo zaradi tesne povezanosti z delegatsko bazo. Zato, ker je delegatsko sestavljena, ker je neposredno izraza interese in potrebe delavskega razreda in vseh delovnih ljudi, jeseniških občanov, jo opravičuje in tudi zahteva, da ima takšno vlogo. Zaradi tega mora tudi v praksi uveljaviti svoj primat nasproti drugim, njej odgovornim organom, ki niso sestavljeni po načelih delegatskega sistema.

Mislím, da je vsem razumljivo, da se tako občinska skupščina kot celotni skupščinski sistem z vso delegatsko razvejanostjo, v tem kratkem času nista mogla vsebinsko v celoti razviti tako, kot je napisano v naših temeljnih družbenih dokumentih. Tega tudi ni nihče pričakoval. Toda menim, da lahko tudi mi v jeseniški občini z izkušnjami naše skupščine ugotovimo in dokažemo, da se je delegatski skupščinski sistem, katerega smo pričeli pred štirimi leti, že potrdil kot nova kvaliteta, kot kvaliteta, ki ustreza naši razvojni stopnji in se hkrati potrdil kot oblika oblasti delavskega razreda in vseh delovnih ljudi. V tej prvi etapi delegatskega skupščinskega sistema smo si pridobili izkušnje in si začrtali poglavite smeri nadaljnega razvoja. Zato je ta prva doba delegatske skupščine, ki jo z današnjo sejo zaključujemo, izredno pomembna. Pomembna za našo prakso, za naše proučevanje in za našo akcijo.

BOGATEJŠI ZA MARIKATERO SPOZNANJE V DELOVANJU DELEGATSKEGA SISTEMA

Predsednik je zatem omenjal statistično poročilo o delovanju občinske skupščine in njenih organov ter delegatov, ki so bili vključeni v to delovanje in opozoril na poročilo izvršnega sveta skupščine občine, o katerem so razpravljali na predzadnjih sejah vsi trije zbori, in nadaljeval:

»Vse to je dovolj prepričljiv dokaz, da je opravljeno obsežno in zelo razvejano delo. Tako delo je bilo mogoče opraviti zaradi prizadevanja vseh, ki ste in ki so bili tako ali drugače vpeti v delovanje občinske skupščine, oziroma skupščinskega sistema kot celote. Še posebej pa to velja za delegacije, ki predstavljajo temeljno obliko organiziranja in delovanja ter povezovanja za opravljanje nalog občinske skupščine. Delovanje občinske skupščine in njenih izvršilnih organov je bilo v tem obdobju, lahko rečem, pod nehnim preverjanjem tako po nas samih, to je v zborih, predvsem v družbenopolitičnem zboru, v komisijah, v odborih in na delovnih sestankih predsednikov zborov, pa tudi v družbenopolitičnih organizacijah občine. Skoraj letno so bile izdelane, če že ne popolne, pa vsaj delne ocene delovanja občinske skupščine, delegacij, izvršnega sveta in upravnih organov. Izkazalo se je, da so bile ocene, ki so kritično vrednotile naše delo, zelo koristne. Prispevale so k sprotnemu izboljševanju našega dela in odstranjevanju napak.

Na osnovi takih ocen, smo že kmalu na začetku našega mandata dosledno uveljavili princip ločenih sej zborov skupščine občine in tako vsaj omogočili, če že ne povsem uveljavili, izražanje specifičnih interesov delegatov v zborih, zlasti v zboru združenega dela. Na ta način smo hoteli uveljaviti tudi specifično vlogo družbenopolitičnega zbora. Žal nam to hotenje še ni dalo polnega uspeha, čeprav smo se odločili za princip, da se seje družbenopolitičnega zbora sklicujejo praviloma nekaj dni pred sejo ostalih dveh zborov skupščine občine. Vzrok za to nepopolno vsebinsko uveljavitev družbenopolitičnega zbora je verjetno predvsem v ne dovolj jasno konkretizirani opredelitvi pristojnosti zbora v statutu občine in v poslovniku dela skupščine občine.

Praktično tudi nismo imeli dileme o vlogi tako imenovanega predsedstva skupščine občine. Nikoli mi nismo dajali in priznavali vloge, ki je sicer za predsedstvo predvidena po ustavi in občinskem statutu v primeru vojne. Pod pojmom »predsedstvo« smo razumeli le delovne sestanke predsednika, podpredsednika skupščine in predsednikov zborov

skupščine občine. Te sestanke smo imenovali predsedstvo le zato, ker zanje nismo našli primernejšega izraza. Na teh sestankih, katerih se je praviloma udeleževal tudi predsednik izvršnega sveta in sekretar skupščine občine, nismo sprejemali sklepov, razen sklepov v zvezi z delom zborov skupščine občine. Dogovarjali smo se o sklicu sej zborov, o dnevnem redu sej, analizirali poteke sej in podobno. Taki dogovori so se izkazali kot nujno potrebna in koristna oblika dela vodilnih funkcionarjev skupščine občine in bi se kot delovna metoda morali obdržati tudi v bodoče, hkrati pa jo izpopolniti med drugim tudi v skladu z jasnejšo vgraditvijo tistih samoupravnih interesnih skupnosti, ki se po ustavi, oziroma zakonu v določenih vprašanjih vključujejo kot enakovreden zbor skupščine občine.

Ne nazadnje, smo zaradi občasnih kritičnih ocen našega delovanja danes, ob izteku mandata bogatejši za marsikatera spoznanja v zvezi z delovanjem in uveljavljanjem skupščinskega — delegatskega sistema. Nekatera spoznanja smo že sproti koristili pri našem delu. Nekaterih pa doslej nismo uspeli uveljaviti in zato predstavljajo deliščino novi delegatski skupščini.

V statističnem poročilu občinske skupščine so navedeni številni podatki o delu zborov in o delu odborov ter komisij občinske skupščine. (O delu izvršnega sveta so vsi trije zbori razpravljali na prejšnjih sejah.)

Številke v navedenem poročilu so nedvomno vredne pozornosti ko ocenjujemo delo občinske skupščine. Toda številni prikazi, pa naj bodo številke še tako visoke, ni bistveno za oceno dela občinske skupščine v preteklem mandatnem obdobju je to ali je in v kakšni meri je pri svojih odločitvah izražala dolgoročni interese delavskega razreda, interese delovnih ljudi, interese občanov jeseniške občine. Koliko je občinska skupščina že postala središče celotnega samoupravnega dogovarjanja in ustvarjanja — delovno telo vse družbene skupnosti občine Jesenice? Odgovor na to vprašanje seveda ni enostaven in terja predhodne temeljitejšie analize, ki bodo gotovo narejene v okviru družbenopolitičnih organizacij. Toda že povrsen prelet delovanja občinske skupščine, upoštevajoč vse dosedanje ocene, ki so bile v občini opravljene, opravičuje da postavim ugotovitev — občinska skupščina vse bolj postaja samoupravno središče občine, ni pa to že tudi postala. Vzroki za to so objektivni in subjektivni. Naj opozorim le na nekatere.

1. Metode našega — to je skupščinskega dela so bile in so še v marsičem neustrezne. Vse preveč smo pod vplivom starih metod dela, katere so bile v odborniskem sistemu občinske skupščine ustrezne — dobre, za delovanje delegatske skupščine pa so se pokazale kot neuporabne. Če že ne pomenijo pravo coko delovanja, pa ga gotovo ne spodbujajo. Zaradi neustreznih metod dela ali bolj rečeno tudi zaradi njih nismo še uspeli vzpostaviti trajnega stika z delegacijami — z delegatsko bazo in z vso družbeno strukturo, kar naj bi se odražalo tudi v nenehnem pretoku informacij, vplivov, iniciativ ipd. Vse to pa je potrebno, če hočemo doseči, da bo občinska skupščina postala resnično delovno telo vse občine.

2. Spremembe v skupščinskem sistemu, uveljavljanje delegatskega sistema, ki naj zagotovi, da bodo delovni ljudje sami izvrševali oblast in urejali družbene zadeve, nujno terjajo odločne spremembe državne uprave, tako glede vsebine kot metod dela. Z oblikovanjem delegatske skupščine smo v občini dobili nov izvršilni organ — izvršni svet občinske skupščine, z načelno jasno opredeljenimi pristojnostmi in odgovornostmi. Tako pristojnosti kot odgovornosti so velike in takšne narave, da zahtevajo tako organizacijo in metode dela izvršnega sveta, da bo svoje naloge lahko izvrševal, obenem pa da bo pod nenehnim družbenim vplivom in kontrolo. Izvršni svet je, kot smo ugotovili ob razpravi o njegovem poročilu, opravil obsežno delo in mu gre glede tega vse priznanje. Ne moremo pa biti že zadovoljni z organizacijo in metodami dela. V tem bo potrebno še marsikaj spremeniti oziroma dopolniti, kajti od tega ali izvršni svet deluje v okviru svojih pristojnosti in odgovornosti je tudi odvisno ali se vloga delegata v skupščinskem sistemu krepi ali se duši.

Tudi preobrazba upravnih organov, njihova usposobitev ter usmeritev dela za potrebe delegatske skupščine še ni zadovoljiva. Ta ugotovitev seveda ne pomeni nezaupnico upravnim organom. Delavci v upravnih organih občinske skupščine so v veliki večini opravljali svoje delo prizadevno in tudi s hotenjem, da svoje delo prilagodijo so-

dobnim potrebam. Toda očitno to ni dovolj, potrebno se je otestiti vsega kar nas ovira in vgraditi v delo tisto, kar bo omogočalo učinkovito sodobno delo upravnih organov. To pa seveda ni enostavno opravilo, ki bi se moglo opraviti čez noč. To je proces, ki traja daljši ali krajši čas, odvisno sicer tudi od hotenja in usposobljenosti delavcev v občinskih upravnih organih, pa vendar tudi od vrste drugih okoliščin — med njimi tudi od organizacije in pogojev dela. Pričakujemo, da bo v prihodnjih mesecih sprejet nov zakon o državnih upravi, ki bo odprl nove možnosti za hitrejšo preobrazbo državne uprave.

3. Prava vsebinska vloga delovanja občinske skupščine pa je v prvi vrsti odvisna od stopnje razvitosti samoupravljanja v TOZD, v krajevnih skupnostih in drugih samoupravnih skupnostih in seveda od delovanja delegacij. Tudi danes lahko ugotovimo, da so se delegacije ali vsaj večina od njih prizadevale za kar najbolj učinkovito delovanje. Toda dejanska učinkovitost njihovega delovanja ni odvisna samo od osebnih prizadevanj delegatov, ampak in to predvsem od različnih pogojev, ki so njihovo delovanje spodbujali, ga omogočali, pa tudi ovirali. Eni in drugi pogoji so se oblikovali, oziroma so obstajali v celotnem organizacijskem sistemu delovanja delegacij med katerimi pa je zlasti potrebno poudariti TOZD, krajevne skupnosti in metode ter vsebino dela občinske skupščine.

V 161. členu ustave SRS je med drugim določeno, da samoupravne organizacije in skupnosti s svojimi statuti, s samoupravnimi sporazumi, podrobneje določajo pravice, dolžnosti in odgovornosti za delo delegacij in delegatov ter pogoje za njihovo delo. Te določbe ustave marsikje sploh niso uveljavili, marsikje pa so jo formalno sicer napisali, ne pa tudi dejansko spoštovali. Tako so na primer, strokovne službe v številnih organizacijah združenega dela v preteklem obdobju stale vse preveč ob strani prizadevanj delegatov tako, da so bili le-ti dostikrat brez strokovne in brez ustrezne tehnične pomoči. Delo delegacij je bilo še vse preveč pod vplivom stare prakse, ki se kaže na različne načine in na različnih primerih, med katerimi je tudi komuniciranje delovna organizacija — občina. Vrsta vprašanj — zadev se je še vedno reševalo med poslovojnimi organi in izvršilnimi organi občinske skupščine, mimo delegacij, — mimo delegatskega sistema, kot da je stvar delegacij le obravnavanje čisto splošnih zadev in končno potrjevanje na seji zbora občinske skupščine. Taka praksa je po mojem mnenju tudi eden od vzrokov, da so se delegacije v svojem delu skoro izključno usmerile le v enostransko obravnavo gradiva za sejo občinske skupščine. To gradivo je predložil izvršni svet občinske skupščine v glavnem na svojo pobudo, redkeje na pobudo upravnih organov in le izjemoma na svojo pobudo delegacij — delegatske baze. Pobuda izvršnega sveta in upravnih organov sama po sebi seveda ni nekaj negativnega, zlasti ne v preteklem — prvem obdobju delovanja delegatskega sistema, ko je bilo potrebno celo vrsto predpisov prilagoditi temeljnemu predpisu. Ta pogosta pobuda je praktično vsaj v preteklem obdobju pomenila izpolnjevanje dolžnosti teh organov. Toda v bistvu — gledano iz zornega kota našega političnega sistema, je to, da je izvršni svet skoro izključni predlagatelj in iniciator gradiva, negativen pojav, ki pa ga ne gre očitati izvršnemu svetu — vsaj ne zmerom.

Tak pojav lahko pomeni, da se je oblikovalo ali se oblikuje, morda celo vsiljuje mnenje, da je izvršni svet edini pristojen za iniciativo in za predlaganje gradiva v našem skupščinskem sistemu, kar pa seveda ni v skladu z našo ustavo. Lahko pa tudi pomeni izraz naše neuspešnosti prizadevanj ali enostavno neprizadevanj spodbuditi in metodološko omogočiti iniciative v delegacijah. Po mojem mnenju je to tudi glavni vzrok za tak pojav pri nas v naši občini. Praksa izključne iniciative izvršnega sveta pa bi lahko bila posebej nevarna tedaj, če se hoče ali noče pošilja gradivo delegacijam bolj zato, da se jih z njim seznanja eventualno še, da se od njih dobi kakšno pripombico, ne pa zato, da se v delegacijah spodbudi dejansko vsebinsko razpravo in preverjanje v delegatski bazi ali predlagane rešitve izražajo interes delavskega razreda ali ne. Tako preverjanje pa je in bo mogoče le, če se delegacije in v njih povezana celotna družbena struktura pravočasno vključijo že v snovanje gradiva in še so obrazložitev gradiva razumljive, popolne, če so predlogi praviloma v variantah, vsaka varianta pa obrazložena tako, da se vidi tudi vse posledice odločitve za eno ali za drugo varianto.

Mislím, da lahko danes ugotovim, da gradiva za seje zborov občinske skupščine niso bila vedno dobra. Očitno je, da je priprava gradiva strokovno delo, ki zahteva od sestavljavca primerno strokovno znanje, hkrati pa tudi razvit čut odgovornosti in spoštovanje delegatov,

Valjarne Bela

ki odločajo. Na sestanku s predsedniki zborov smo vedno kritično ocenjevali gradivo prav iz vidika razumljivosti in včasih gradivo zaradi tega tudi zavrnili, oziroma zahtevali dopolnitev. Neredko pa smo se morali podrediti časovni stiski in dopustiti, da je bilo poslano delegatom tudi slabo obrazloženo gradivo. Enako smo se prizadevali, da dnevni redi zborov ne bi bili preobširni in da bi bili vsebinsko — sorodno sestavljeni. Zbori naše občinske skupščine so imeli praviloma dnevne rede z 10 do 11 točkami. To seveda ni malo točk dnevnega reda, zlasti če upoštevamo, da so bile vse seje v popoldanskem času, ko je večina delegatov že opravila svoje redno sedem ali osemurno delo in da je potem težko obdržati visoko stopnjo koncentracije na seji. Toda ob vsem prizadevanju nismo uspeli zmanjšati števila točk dnevnega reda, tako zaradi obilice nalog občinske skupščine, pa tudi zaradi še vedno ne dovolj jasne opredelitve pristojnosti posameznih zborov. Ne nazadnje pa tudi zaradi neučinkovitega programiranja dela občinske skupščine. Mi smo sicer imeli občasne programe dela zborov občinske skupščine, toda žal brez pravega učinka. Vse preveč so bili orientacijski in ne dovolj obvezujoči, tako da je delo občinske skupščine praktično bilo bolj pod vplivom programa izvršnega sveta, namesto da bi bilo obratno. Program občinske skupščine mora v bodoče biti obvezujoč dogovor delegacij tudi zaradi tega, da bodo lahko dajale pravočasne iniciative in predloge.

Aktivnost delegatov na zborih občinske skupščine je bila precejšnja, čeprav so v štiriletnem obdobju tudi sicer časovno krajša obdobja, v katerih se kaže manjša aktivnost. To zlasti velja za zadnje obdobje dela občinske skupščine, ko smo opazili upad aktivnega sodelovanja delegatov na sejah zborov. Iz statističnega poročila je razvidno, da so občani, delovni ljudje, na volitvah pred štirimi leti izvolili 444 delegatov za zbor združenega dela, 161 delegatov za zbor krajevnih skupnosti in 21 delegatov za družbenopolitični zbor. To pomeni, da je imelo 626 delegatov možnost, da neposredno sodelujejo v delu občinske skupščine, 107 delegatov pa je bilo vključenih v odbore in komisije občinske skupščine. Dejansko se je zvrstilo na sejah zborov v preteklem mandatnem obdobju 545 delegatov. Preostalih 81 delegatov na seje zborov ni prišlo nikoli, bodisi zato ker niso bili nikoli poslani na seje, predvsem pa zato, ker jim je mandat predčasno in relativno zgodaj prenehal (preselitve, druge zaposlitve, nezdraviljivost funkcije z delegatsko funkcijo itd.).

319 delegatov se je udeležilo sej zborov do petkrat, pri tem niso upoštevani delegati družbenopolitičnega zbora, v katerem so zaradi specifičnosti zbora delegati stalni. Ta podatek opravičuje trditve, da se je v delu naše skupščine že uveljavil princip zamenljivosti delegatov.

O zadevah, ki so bile na dnevnem redu občinske skupščine je bilo blizu 600 razpravljavcev. To je lahko relativno majhno število, če primerjamo to s številom vseh točk dnevnega reda, ki so jih skupaj imeli zbori občinske skupščine v preteklem obdobju, pa tudi veliko, če upoštevamo, da so zbori občinske skupščine v tem prvem obdobju večkrat odločali o zadevah, pri katerih je šlo za dokaj enostavno, tudi formalno prilaganje občinskih predpisov spremenjenim temeljnim predpisom.

Posebno mesto in vlogo v delu občinske skupščine in izraz aktivnosti delegatov predstavljajo delegatska vprašanja, ki so se opravičeno na vseh sejah in na vseh zborih pojavljala kot posebna točka dnevnega reda. Delegati so postavili skupno 144 delegatskih vprašanj, med njimi najbolj pogosto v zboru krajevnih skupnosti. Analiza delegatskih vprašanj je vedno pokazala, da lahko pomenijo svojevrsten in nepogrešljiv način vpliva delegatov na delo izvršnega sveta, upravnih organov in same občinske skupščine.

Občinska skupščina se je zaradi spoznanja, da lahko občani nekatere svoje potrebe, interese, ki jih sicer usklajujejo in uveljavljajo v občini kot temeljni družbenopolitični skupnosti, učinkoviteje razrešijo in bolj racionalno uveljavijo na širšem ob-

močju kot je občina, povezala v skupnost gorenjskih občin. Občinska skupščina je v začetku mandata sprejela sklep, da skupaj z ostalimi občinskimi Gorenjske sprejme samoupravni sporazum o ustanovitvi skupščine gorenjskih občin in hkrati določila njene pristojnosti. Ta samoupravna institucija je v preteklem mandatnem obdobju že opravičila svoj obstoj in se potrdila kot realna pot za razreševanje vrste vprašanj, ki so skupna za vso Gorenjsko. Možnosti, ki nam jih nudi tako sodelovanje niso bile vse izkoriščene, sem pa prepričan, da bodo dosedanje izkušnje omogočile tudi širši razmah razreševanja skupnih vprašanj občin na Gorenjskem. Izven te skupnosti smo zaradi razreševanja skupnih vprašanj sodelovali tudi s posameznimi občinskimi Gorenjske, zlasti s sosednjo občino Radovljico, pa tudi z občino Tolmin in z nekaterimi drugimi občinami v Sloveniji in v drugih republikah. Tradicionalno tesno sodelujemo z občino Trbovlje in seveda z občino Valjevo. S to občino smo sklenili sporazum o po-bratstvu in tudi na tak simboličen način izrazili prijateljske vezi, sklene v času NOB.

Občina Jesenice je povezana tudi v skupnost slovenskih občin in je članica konference jugoslovanskih mest.

Z občinami v sosednjih državah, to je v Avstriji in Italiji, občinska skupščina Jesenice ni vzpostavila formalnih — uradnih stikov, kar ne pomeni, da občina sploh nima nobenih stikov s prebivalci sosednjih držav. Ti stiki so vzpostavljeni na razne načine in na raznih področjih kulture, športa in podobno. Pričakovani karavanski predor pa odpira nove vidike in tudi potrebe po vzpostavitvi stalnejše oblike sodelovanja z nekaterimi občinami v Avstriji.

V preteklem mandatnem obdobju je bilo tako v Sloveniji kot v Jugoslaviji sprejetih celo vrsto pomembnih družbenih dokumentov, ki med drugim pomenijo tudi jasnejšo usmeritev za delo oziroma za delovanje občinske skupščine, skupščinskega sistema in delegatskega sistema sploh. Sprejeti so bili tudi pomembni zakoni, s katerimi so konkretizirane številne ustavne določbe.

Tako je bil sprejet zakon o združenem delu in ob njem vrsta predpisov v zvezi z združenim delom, planiranjem in podobno. Sprejet je bil zakon o ljudski obrambi SRS, ki je dal okvir in nove spodbude za uveljavljanje sistema LO. Spremenjeni zakon o notranjih zadevah pa je dal okvire — pogoje za uveljavitev družbene samozaščite kot sistema varnosti v samoupravnih socialističnih družbenih ureditvi. Ti dokumenti in predpisi, ter še vrsta drugih, so izredno po pomembni za naš razvoj, pomenijo pa tudi obveze za delo občinske skupščine in njenih organov izvršnega sveta in upravnih organov. Vse to in naše praktične izkušnje ter spoznanja morajo dobiti svoj odraz tudi v statutu občine. Zaradi tega je občinska skupščina že jeseni preteklega leta imenovala posebno komisijo za pripravo predloga spremenjenega statuta in ji naložila, da ga predloži v sprejem tej občinski skupščini še pred potekom mandata. Komisija si je delo razporedila tako, da je bilo prvotno zamišljeno in programirano, da bi skupščina o statutu sklepala že na februarjski seji. Toda v pripravi pa je tako zvezni kot republiški zakon o državnih upravi, ki predvideva vrsto novosti in odpira številna vprašanja, katera mora konkretno svojim razmeram primerno urediti občina v svojem statutu. Pričakujemo, da bo tako zvezni kot republiški zakon sprejet v prvih mesecih nove delegatske skupščine. Zaradi tega se je komisija odločila, da predloga novega spremenjenega statuta ne predloži tej skupščini, ker meni, da bi bilo nerazumno, da bi skoro takoj po sprejemu novega statuta ponovno začeli celotno proceduro spremembe statuta. Zato bo komisija predlagala novo oblikovani skupščini, da imenuje komisijo, ki bi nadaljevala delo sedanje komisije in to delo dokončala s predlogom statuta.

Svoje razmišljanje je predsednik skupščine Slavko Osredkar sklenil z zahvalo vsem delegatom in delegacijam, izvršnemu svetu in delavcem uprave za veliko opravljeno delo.

PREDZGODOVINA KOVINARSKEGA GIBANJA NA JESENICAH

»Zdi se pa — kar si dovoljujem Vaši ekselenci zaupno sporočiti, — da je prišlo do višjih mezd (javorniških delavcev v valjarni — op. M. Kl.), le zaradi tega, ker je podjetje manj strogo presojalo delavske izdelke in ker so drugače porazdelili delo, tako da so delavci morali zaslužiti več, kakor je bilo prej mogoče. Dejansko so torej delavci (s stavko) svoj cilj dosegli, vodstvo podjetja pa si je orogčilo, da

vztraja na svojem, čeprav je delavcem ugodilo v tistem, za kar je (v stavki) v glavnem šlo (prav tam).«

Ker je javorniško — jeseniška stavka vsestransko obdelana po zaslugi pokojnega dr. Dušana Kermavnerja, čigar zadnje delo je bila prav njegova zgodovinsko — politična trilogija Gorenjska 1860 do 1918, lahko zapišemo, da je bila v predzgodovini jeseniškega delavskega gibanja najpomembnejše dejanje

in ga je kot tako treba obravnavati tudi v zgodovini razrednih (marksističnih) strokovnih organizacij. To pa je bilo avstrijski, pa tudi kasnejši reformistični socialni demokrati težko, ne samo zato, ker se je razvijala v meščansko strankarskem smislu, marveč ker ji je bilo že v tistem času, ko se na Jesenicah še vedno ni mogla zasedrati s svojo strokovno organizacijo, kakor pravi dr. Dušan Kermavner v svojem razmišljanju o tej stavki, tuje vsakršno tveganje, ki je vezano s pojavi množičnega boja, kakršne so stavke ali demonstracije (Kermavner — Gorenjska, II št. 90) in nadaljuje:

»Značilno za meščansko reformistično in delavsko reformistično pojmovanja družbenega dogajanja je bilo, da sploh niso cenila v množicah nenehno navzoče bojevitosti in revolucionarne sile (podčrtal M. Kl.), izbruh tih sil so po njihovem motili razumen potek treznega — večidel drobnega — dela za boljše družbe. Sindikalni organizatorji, ki so predvsem dušili elementarno bojnost množic kot nekaj, kar utegne ogroziti mirno organizacijsko gradnjo (prav tam).«

In prav za mirno organizacijsko gradnjo je šlo slovenski socialni demokrati tudi na Jesenicah, kjer je bilo organizacijsko socialno demokratično stanje enako ničli. Zato tako malo prepričljivo (po vsem tem, kar smo prebrali) zvenijo tudi naslednji odstavki iz brošure:

»Toda naši borci so s svojo vztrajnostjo (!) in doslednostjo, počasi ali gotovo napredovali, zavzemali postojanko za postojanko in si gradili tako primerno podlago, da so 2. septembra 1906, po že prej dvakratnih poskusih, končno ustanovili kovinarsko organizacijo, ki je od tedaj napredovala od leta do leta in končno zadobila prevladujoč vpliv na delavsko gibanje Jesenic in okolice (Jesenice, 1936, str. 17).«

Toda to se je zgodilo šele po letu 1914 v revolucionarnem letu 1918 pod vplivom revolucij v Rusiji — februarke (marca 1917) in oktobrske (7. novembra 1917) in bo treba to obdobje na podlagi pripomb, komentarjev in morebitnih popravkov k zapisu »Organizacija in njeno delo« po brošuri Jesenice v posebnem sestavku, da bomo zares prišli do tistega temelja naše kovinarske organizacije, ki je bil zgrajen na čvrsti in zdravi podlagi.

Ta pa je bil zgrajen mnogo kasneje, kakor 2. septembra 1906. Za to obravnavano obdobje pa je bilo najpomembnejše prav to, da je jeseniški delavec prenehal biti objekt Kranjske industrijske družbe in prvič v svoji zgodovini začutil, da je lahko tudi subjekt, združen v kolektivni obliki, in da lahko samo tako kljubuje surovemu kapitalističnemu izžemanju.

To pa je prvi korak na poti k njegovi prebujanju, k boju in osvoboditvi.

Boj delavskega razreda ni samo boj posameznika, marveč je lahko uspešen samo kot boj kolektiva, kot boj vsega razreda. Boj posameznika se navadno konča tragično s porazom, boj razreda vselej z zmago. Posameznik je kot drobno drevesce, ki ne more dolgo kljubovati viharju časa, razred pa je gozd, ki ga vihar ne more izruti (Jesenice, 1936, str. 17).

KONEC

ISČEMO PODATKE

Tovariše biše partizane prosimo, da si foto posnetek dobro ogledajo in v kolikor kdo koga pozna, to sporočijo tehničnemu muzeju železarne Jesenice, oddelku za delavsko gibanje in NOV. Če le mogoče tudi kje je slika nastala in kdo je slika posnel.

V NAJVEČJEM SNEŽNEM METEŽU NA VELIKO POTOVANJE V DEŽELE OB EKVATORJU

ANICA AŽMAN

Sprašujem se, zakaj je človek tako nemirno bitje, da komaj od neke prideš in si urediš vsaj približno vtise kraja, že gledaš in iščeš, kam boš spet šel... na sever, jug, vzhod ali zahod. Rada hodim okrog, nerada pa dvakrat na isto mesto. Če spoznam navade, vidim lepote in zanimivosti kraja, me zavleče drugam.

Gotovo marsikoga zanima, kdaj se začno priprave za tako veliko potovanje, za katerega sem se odločila. Priprave se začno in seveda tudi prijave že najmanj pol leta prej.

Prejela sem obvestilo, ki se nekako glasi takole:

Sredi mrzle in dolge zime vas Inex Adria Aviopromet vabi na eno svojih najzanimivejših velikih potovanj, ki nas popelje eno tretjino poti okoli sveta. Letos smo naš lanskoletni program

še popestrili in podaljšali. Vprašajte tiste, ki so že tam bili enkrat, dvakrat, trikrat...

Najprej se bomo ustavili v Sri Lanki. Poleg zanimivosti glavnega mesta Colomba je predviden dvodnevni avtobusni izlet v Polunaruvo, Sigirijo in Annurandhapuro.

Od tu nas bo naše letalo popeljalo na čudovit otok Bali v Vzhodni Indoneziji, kjer boste preživeli šest nepozabnih dni in videli najbolj zanimive kraje v notranjosti otoka in na južni obali. Imeli boste priložnost za kopanje na svetovno znanih plažah ob tropskem morju. Pripravljen imamo tudi dvodnevni letalski izlet na otok Javo, v Jogjakarto, z ogledom slovitega svetišča Borobudur.

Naslednji postanek, štiri dni, bo v Bangkoku, glavnem mestu Tajske. Ogledali si boste vse tamkajšnje znamenitosti, svetišča, kraljevo palačo, napravili pa bomo tudi izlete v okolico, kjer se boste seznanili s čudovito panoramo riževih polj in življenjem na reki Chao Praya. Pripravljen imamo tridnevni izlet z letalom na Zlati trikotnik na burmansko — laoski meji in dvodnevni letalski izlet v Chiang Mai, glavno mesto najsevernejše province.

Na poti domov se bomo še za dva dni ustavili v južni Indiji in si ogledali Madras, svetišče v Mahabalipuramu in Kanchipuramu.

Pridružite se našemu potovanju, res vam ne bo žal.

Vzamem v roke zemljevid, prečnem daljavo in seveda čas, ker je seveda tu še vprašanje dopusta. To je poleg cene potovanja, tudi najvažnejše. Potem pa še razne druge obveze: potrebna je indonezijska viza ter za pol leta naprej veljaven potni list. Pa cepjenja: proti koleri, dvakrat, proti črnim kozam ter tablete proti malariji. In na koliko reči moraš odgovoriti preden te cepijo. Ali si bil kdaj težje bolan, imaš srce v redu, težave z želodcem, ledvicami. Seveda, če hočeš iti na tako dolgo potovanje moraš biti zdrav kot riba. Katerokoli vprašanje sem dobila, je bil odgovor nič, ne nikoli...

Za steno je ležal mrlič, oče lepe mlade žene, katere mačeha se je spozabila z njenim možem! Kaj je bilo huje — žalost ali ponižanje? To bi hotel Čuk uganiti in še vse drugo, kar se je skrivalo za stenami vile in za belim čelom te ženske.

— Milostljiva, je rekel obzirno, kakor znata le dušni pastir in domači zdravnik. Njeno roko je zadržal tačas v svoji. — Samo pogum, milostljiva, pogum.

Pogledal jo je kakor človek, ki vse razume, celo tisto, kar je skrito in o čemer se ne govori. Gospa je tako tudi razumela, obrnila se je vstran in si položila robček na oči. Ne da bi spregovorila besedico, je odšla iz sobe.

Čuk pa je še čutil v dlani vlažno, prijetno toploto njenih prstov in v spomin se mu je vtisnil drobn, ovalni in nežni obraz nesrečne ženske in njena vitka, lahna in vendar polna postava.

— Taka ženska, je pomislil. — Angel, ne ženska. Kaj vse bi dal kdo drug, da bi smel prespati z njo noč.

Le korak je bil še do želje, da bi bil ta srečnejš on sam, in željno je gledal v vrata, ki so jo skrila. A ko so se vrata spet odprla, je vstopil zalo oblečen, visok štiridesetletnik; drobne, posmehljive oči in zategnjene, stisnjene ustnice so govorile o ošabnosti.

Čuk se je predstavil in začel:

— Prišel sem ob zelo neprimerni uri, vendar nisem mogel odlašati, ker je zadeva nujna. V uredništvo smo dobili dopis in urednik ga je dal postaviti ter ga namerava natisniti. To je mogoče preprečiti le tako, da rokopis in stavek izgineta.

Čuk je izvlekel odtis. Strupi je nezaupno pogledal papir in Čuka, ko pa je bral, mu je spreletel ustnice nič dobrega obetajoč trljaj. Ko je končal, je zmečkal papir in ga stisnil v pest.

— Izsiljevat ste prišli, je spregovoril po premisleku. — Vendar se motite. Nisem tiste vrste človek. Zaslužite si, da vas primem za ovratnik in pahnem čez prag.

Komaj je zadrževal besnost. Zadnje besede je že zakričal, potem pa zbral vso voljo, da ni planil na izsiljevalca. Čuk se je zbal, potem pa si zabičal, da mora ostati miren in samo čakati, da se gospod izlaja.

— Izbrali ste si trenutek, ko tega ne morem narediti, je zadržano iztisnil iz sebe.

Stopil je nekajkrat po sobi, se spet ustavil in vprašal, ne da bi pogledal Čuka.

— Kaj zahtevate?

— Tri tisoč, je povedal Čuk mirno.

— Malenkost, je rekel gospod. — Prav toliko ste vredni!

Segel je v žep in že je hotel naštet iz listnice denar, ko je vstopila gospa Weber. Začudena je obstala, kajti Strupi ni mogel prikriti razburjenja, opazila pa je tudi gib, s katerim je porinil listnico nazaj v žep.

— Gospod je prišel prodajat skrivnost, je povedal Strupi svoji tašči in ljubici. — Ne čudi se in ne vznemirjaj. Tri tisoč zahteva, sicer pravi, da bo objavil članek in naredil škandal.

— Plačaj, je rekla gospa malomarno. Čuk jo je občudoval, kako se je zatajevala in ostala mirna. Gledala je prezirno in hladno mimo njega, vtem ko je gospod kremžil ustnice in bi najrajši planil na novinarja, ko mu je vrgel bankovce na mizo. Čuk si jih je potlačil v žep.

— Bodite brez skrbi, je zagotovil. — Vse ostane skrito. In tudi v bodoče sem na razpolago, kadar izvolite. Se priporočam!

Človeku Čukove pasme se ni dobro zameriti, a v njegovo dobro moramo spet zapisati, da je znal biti tudi zelo neoseben, kakor se to tudi zahteva od objektivnega poročevalca. V primerih, ko bi kdo drug vzrojal in se nikakor ne bi mogel pomiriti ter pozabiti žalitve, je ostal Čuk hladen in trezen. Lahko si mu pljunil v obraz in mu izrekel ves slovar žalitev, prihodnjic se ti je ljubeznivo nasmešnil in pokramljal s teboj, da si se vprašal, če se ti morda ni le sanjalo, da sta si bila pred nedavnim v laseh. S tem pa seveda ni rečeno, da ti ne bo ob prvi priliki spet zasadil noža v rebra, če se hočemo izraziti simbolično in realistično hkrati.

Tudi tokrat je prenesel naš reporter žalitve v gosposki hiši docela mirno. Celo smehljaj se je. Z zadovoljstvom je čutil, kako mu listnica na levi strani suknjiča greje vso prsno stran in samo srce. Za predvojne tri tisočake bi prestal človek še kaj več kakor nekaj hudih pogledov in besedi! Nobena zla misel ni kalila njegovih čustev. Pred očmi mu je plavala mila, drobna prikazen gospe Strupijeve — bitje z drugega sveta, kjer ni grobsti tega življenja, ne spletk ne računov. Čuk je čutil, kako se v njem prebujajo blaga čustva ali s pesniško besedo — hrepenenje. V njem je zaplala mlada, še ne utolažena kri, a ker to ni bilo prvič, je Čuk vedel, da ni ovir, ki bi jih ne obšel ali podrl, da doseže namen.

(se nadaljuje)

Torej odločitev je dokončna od 20. januarja do 4. marca, grem v Sri Lanko, na Bali in Javo v Indonezijo, na Tajsko in v južno Indijo.

Potem pa še navodila glede prtljage. Ker je skupna teža v letalu omejena z ozirom na izredno dolg let, lahko vzamete seboj največ 18 kg prtljage. Obleka in podnebnje. Podnebnje na Sri Lanki v mesecu januarju je toplo, dnevne temperature od 34 stopinj C, nočne okoli 26 stopinj C, na Baliju in Javi od 32 do 36 stopinj C. Tudi vlaga je izrazita. Bangkok ima slično temperaturo. V Indoneziji je januar na prehodu med deževno in suho dobo. Zato lahko doživimo kak tropski nalič. Garderoba mora biti primerna podnebnju. Najboljša so oblačila iz platna, popelina in bombaža, ter podobnih tkanin.

S takimi napotki in dobro voljo, sem se odpravila na pot.

NOVICE IZ RADOVLJIŠKE OBČINE

Izvršni svet OS Radovljica je na 118. seji, 20. marca, obravnaval in potrdil poročilo o delovanju SIS za varstvo pred požarom od ustanovitve decembra 1976 do danes in predlog odloka o določitvi obveznega prispevka za financiranje nujnih nalog te skupnosti od 1. aprila do 31. decembra 1978. leta. Ta bo znašal 0,30 % od bruto OD iz rednega in dopolnilnega dela ter dela upokojencev. Razprava je tekla tudi o spremembah odloka o komunalnih taksah v občini in o poročilu o sanaciji Blejskega jezera. Na dnevnem redu je bila tudi obravnava predloga soglasja za opravljanje gostinske dejavnosti kot postranskega poklica proslitelja Metke Albreht v bifeju Jurček na Homu, obravnava nekaterih stanovanjskih vprašanj za potrebe delavcev državne uprave in več finančnih zadev.

Na II. občinski kandidacijski konferenci, ki jo je sklicalo 21. marca predsedstvo OK SZDL Radovljica, so delegati izrekli soglasje za kandidature nosilcev vodilnih funkcij v skupščini in SIS radovljiške občine. Sprejet je predlog, da kandidirajo za predsednika občinske skupščine Leopold Pernuš z Bleda, za podpredsednika Gvido Melink iz Verige Lesce, za predsednika ZZZD Jože Kapus iz Plamena Kropa, za podpredsednika Aleksander Willewald iz ZP Lesce. Za predsednika zbora KS Ivan Cerkovnik iz Bohinja, za podpredsednika Jože Konc iz Podnarta, za predsednika DPZ Jošt Rolc iz Radovljice iz za podpredsednika Elza Osterman z Bleda. Za predsednika izvršnega sveta so delegati ponovno predlagali Franca Podjeda iz Bohinjske Bele.

Po programu komiteja OK ZK Radovljica je bil 17. marca celodnevni seminar za sekretarje vseh OO ZK v delovnih organizacijah in KS. Obravnavali so kongresne dokumente in spregovorili o metodah dela OO ZK na osnovi statističnih sprememb in nove organiziranosti ZK. Razen tega so razpravljali tudi o mednarodnem delavskem gibanju in drugih aktualnih političnih dogodkih doma in v tujini. Razprave so vodili člani predavateljskega aktivna Vlasta Vidic, Franc Podjed, Milan Baloh in Ferdo Bem. Seminar so sklenili z analizo predkongresnih akcij in dosedanjih študij Kardeljeve knjige.

Prejšnji teden so se sestali člani častnega razsodišča pri OK ZK Radovljica, ki so pretresali dve pritožbi na sklepe OO ZK. Sestala se je tudi statutarna komisija, ki je obravnavala organizacijske spremembe na osnovi dopolnil statuta ZKS. V okviru predkongresne dejavnosti pa so se sešli na uvodni razgovor tudi delegati za 8. kongres iz radovljiške občine. Na kongresu bodo razen šestih delegatov, ki bodo predstavljali komuniste radovljiške občine, sodelovali še trije delegati iz občine, ki so delegirani v organih ZKS in ZKJ.

Na povabilo republiških sindikatov je med bivanjem v Sloveniji obiskala 21. marca radovljiško občino sindikalna delegacija iz Železne županije na Madžarskem. Goste so sprejeli predstavniki občinskega sveta ZSS Radovljica, ki so jih povabili na ogled tovarne Elan v Begunje, muzeja talcev in Bleda. Madžarski sindikalisti so se v razgovorih posebno zanimali za samoupravno organiziranost v združenem delu, o dohodkovnih in delegatskih odnosih ter o posebnostih in razvoju samoupravnih interesnih skupnosti v občini.

PRVI REZULTATI O GIBANJU GOSPODARSTVA V LETU 1977

Tudi 166. seja izvršnega sveta skupščine občine Jesenice, ki je bila 22. marca, je pokazala, da je delokrog pristojnosti izvršnega sveta izredno pester in zato dnevni red skoraj vedno obsežen. Večjo pozornost velja tokrat posvetiti trem točkam dnevnega reda, in sicer: predlogu sporazuma o zagotavljanju in razporejanju sredstev za koristno kopalniško zdravljenje borcev NOV, ponovni akciji za sprejem samoupravnega sporazuma o temeljih plana razvoja letališke mreže v SRS in informaciji o gibanju gospodarstva v letu 1977.

Tako kot lani je regionalna zdravstvena skupnost Kranj tudi letos pripravila sporazum, ki zagotavlja in razporeja sredstva za koristno kopalniško zdravljenje borcev NOV pred 9. 9. 1943, oziroma 13. 10. 1943 z območja gorenjske regije za obdobje od 1. 1. 1978 do 31. 12. 1982. Ta sporazum zagotavlja sredstva za tiste borce NOV pred 9. 9. oziroma 13. 10. 1943, ki jim komisija za zdravljenje v naravnih zdraviliščih odobri zdravljenje v naravnem zdravilišču, pa sami ne zmorejo strokovno nastanitve in prehrane. Sredstva zagotavljajo regionalna zdravstvena skupnost — in sicer do polovice — ter vseh pet gorenjskih občin. Od skupnega števila 486 borcev, je v naši občini le 17 takih, ki imajo na podlagi sporazuma pravico do koristnega kopalniškega zdravljenja, seveda brezplačno. Omeniti velja še to, da je lani tovrstno zdravljenje koristilo 15 borcev, participacija

naše občine pa je znašala 34.306,74 din. Na predlog sporazuma izvršni svet ni imel pripomb in ga je sprejel v predloženem besedilu.

Druga točka dnevnega reda, ki jo je izvršni svet obravnaval in podal svoje mnenje, se je nanašala na samoupravni sporazum o temeljih plana razvoja letališke mreže v SR Sloveniji za obdobje 1976—1980. Gospodarska zbornica Slovenije, oziroma iniciativni odbor za ustanovitev SIS za letališki promet sta namreč ponovno posredovala v razpravo in seveda sprejem navedeni dokument. Razlog je poznan, izhaja pa iz nekaterih odklonilnih stališč, ki so zlasti na Gorenjskem zavirali pristop, oziroma podpisovanje tega samoupravnega sporazuma. To potrjuje tudi podatek, da je v naši občini le pet temeljnih in drugih organizacij združenega dela samoupravni sporazum že podpisalo. Dokument določa glo-

balne temelje plana razvoja letališke mreže v naši republiki, osnove dolgoročnega razvoja letališke infrastrukture do leta 1985 v okviru enotnega prometnega sistema v SRS in SFRJ, nadalje obseg investicijskih vlaganj in vire financiranja, način zagotavljanja sredstev za odplačevanje kreditov in drugo.

V letih 1976—1980 naj bi zbrali 250 milijonov novih din, od tega naj bi za investicije v letališče Ljubljana odpadlo 146 milijonov din, za letališče Maribor 58 milijonov din, za takomenovano terciarno mrežo letališč — sem spada tudi letališče Lesce—Bled — pa bi porabili preostalih 46 milijonov din. S temi sredstvi bi v naslednjih letih lahko izvedli potrebne rekonstrukcije vzletno-pristajalnih stez, uredili in deloma posodobili drugo letališko infrastrukturo, del sredstev pa bi porabili tudi za plačilo anuitet že najetih kreditov. V ta namen bodo podpisniki do leta 1980 prispevali in združevali sredstva po povprečni stopnji 0,28 % od osnove, od katere se plačuje davek iz dohodka TOZD. Izvršni svet se je v razpravi omejil na upravičenost tega samoupravnega sporazuma, saj potek razprave in postopek neposredno zadeva samo združeno delo. Pri tem je izvršni svet ugotovil, da je dokument družbeno-ekonomsko upravičen, saj zagotavlja hitrejši razvoj primarne, sekundarne in terciarne mreže letališč, s tem pa tudi ustrezno povezanost posameznih območij v slovenskem in jugoslovanskem prostoru.

Kot je omenjeno že v naslovu je izvršni svet obravnaval tudi prve rezultate gospodarjenja v naši občini v lanskem letu. Ti rezultati izhajajo iz zaključnih računov posameznih organizacij združenega dela. Odsek za plan in analize je zbrane podatke ustrezno uredil in primerjal s podatki iz leta 1976 ter o tem izvršnemu svetu podal informacijo, saj je poročilo o realizaciji družbenega plana razvoja občine Jesenice za obdobje 1976—1980 v letu 1977 še v izdelavi. Splošna ugotovitev, ki izhaja iz poročila je, da je gospodarjenje v lanskem letu potekalo relativno ugodno. To dokazujejo nekateri podatki, kot npr.: družbeni proizvod kot eden izmed osnovnih pokazateljev gospodarjenja se je v odnosu na leto 1976 lani povečal za 39,4 %, seveda nominalno. Ta primerjalni podatek je

Iz sredstev združene amortizacije osnovnih šol v radovljiški občini, bodo v 1978. letu izvedena adaptacijska dela na šolskih stavbah v Ljubnem, na Bohinjski Beli in v Srednji vasi. Načrtujejo tudi adaptacijo šole v Mošnjah. Če letos ne bo dovolj sredstev, nameravajo ta dela uvrstiti v program za naslednje leto.

Z ustanovitvijo doma dr. Janka Benedika v Radovljici, so se zaradi povečanega števila oskrbovancev, obveznosti skupnosti socialnega skrbstva precej povečale. Povprečni prispevek na oskrbovanca v domu znaša 25.000 din letno, kar povišuje stroške v 1978. letu za okoli 500.000 din. Predvidevajo, da bo letos v oskrbi najmanj 100 oskrbovancev.

V Elanu Begunje so v sodelovanju s splošnim projektivnim birojem iz Ljubljane pripravili program in urbanistično projekcijo razvoja tovarniških objektov do leta 2.000, s čimer bi si Elan zagotovil skladno s svojimi dolgoročnimi načrti nove prostorske in organizacijske možnosti razvoja. Predvideno je, da bodo morali premakniti dosedanje begunjsko cesto in razširiti tovarniški kompleks na nadaljnjih 5 ha. Javna razprava o tem gradivu bo tekla v delovnem kolektivu Elana, v občinskih DPO in skupščini ter v begunjski KS.

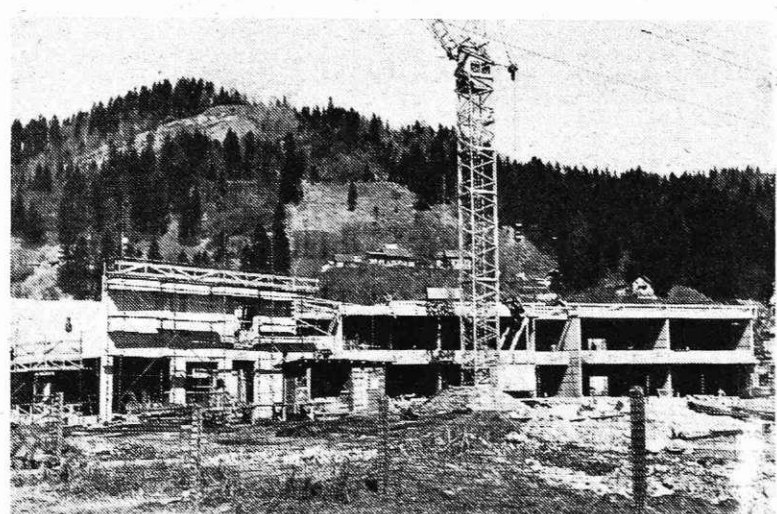
Sredi marca je bil na Bledu ustanovni občni zbor društva blejskih jamarjev. Vanj so se vključili vsi jamarji, ki so doslej delali v okviru kranjskega jarmarskega društva in nekateri novi člani. V program dela so vključili raziskave območja Jelovice, ureditev jame pod Babjim zobom in skrb za varstvo naravnih lepote na celotnem območju radovljiške občine.

Družbenopolitično in strokovno usposabljanje članov delovnega kolektiva v trgovskem podjetju Murka Lesce, je ena od prednostnih nalog DPO in samoupravnih organov. Letos so že uspešno organizirali seminarje za poslovoje in namestnike poslovalnic, za člane OO ZK in izvršilne organe sindikatov, ZSMS in delavskega sveta ter za delavce v posameznih poslovalnicah.

Po sprejetem programu kulturne akcije za delovne kolektive v radovljiški občini bo v 1978. letu 46 gledaliških predstav, od teh 21 v izvedbi poklicnih in 25 v izvedbi domačih amaterskih gledaliških skupin. Od načrtovanih osmih likovnih razstav v delovnih kolektivih, bo pet v organizaciji domačih amaterskih likovnih skupin in tri razstave poklicnih umetnikov. Razen tega je predvideno, da bodo letos organizirali osem koncertov, tri kulturne prireditve za delavce iz drugih republik ter šest literarnih srečanj ali filmskih predstav. Kulturna skupnost bo namenila za izvedbo kulturne akcije 250.000 din, kar je 25 % več kot lani. Povečal se bo tudi prispevek podpisnic družbenega dogovora iz TOZD in OZD do 100 zaposlenih 7 dni na posameznika, do 200 zaposlenih 6 din in nad 200 zaposlenih 5 din na posameznika.

Po zaključnem računu za 1977 so v vseh TOZD LIP Bled dobro poslovali. Navzlic večjim obveznostim iz dohodka je bila dosežena za 31 % večja prodaja kot leto prej in za 16 % večja kot so planirali.

Od 21. do 27. marca je trgovsko podjetje Murka Lesce pripravilo v festivalni dvorani na Bledu prodajno razstavo pisarniške in birotehnične opreme. Razstavljala so podjetja Stol iz Kamnika, Zimnica Ljubljana, Alpos iz Sentjurja pri Celju, Primat iz Maribora in Mladost iz Zagreba. Zanimanje za razstavo je bilo dokaj veliko.

Gradnja šolskega centra na Plavžu dobro napreduje

sicer nekoliko varljiv (v letu 1977 so pričeli veljati nekateri novi finančni predpisi, upoštevati je treba porast cen idr.), vendar je kljub temu eden osnovnih elementov ugodne ocene. Če primerjamo rast družbenega proizvoda v letu 1976 in 1977, torej v prvih dveh letih tega srednjeročnega obdobja, ugotovimo, da je družbeni proizvod za 1,4 % nad planiranim. Celotni dohodek je bil lani višji za 19 %, dohodek za 44 % in čisti dohodek za 21 %, vse v primerjavi z letom 1976. Slabše je stanje pri investicijah, katerih obseg se je lani zmanjšal za 19 %. Obseg investiranih sredstev znaša 735 milijonov din, od tega odpade 550 milijonov din na kredite, preostali znesek pa so organizacije združenega dela zagotovile same.

Izguba se je v primerjavi z letom poprej občutno znižala, nepokrito izgubo pa praktično izkazuje le še DES Ljubljana — TOZD Elektro Zirovnica, saj so ostali (TOZD Hotel Kranjska gora, TOZD Hotel Lek Kranjska gora, TOZD HV Bela) nastalo izgubo že sanirali, bodisi iz lastnih rezervnih skladov ali pa v okviru delovne organizacije, katere sestavni del so. Ocenjeno je, da so izgube združenega dela za 55 % manjše kot v letu 1976.

Izvozno-uvozna bilanca ni ugodna, saj se je izvoz v primerjavi z le-

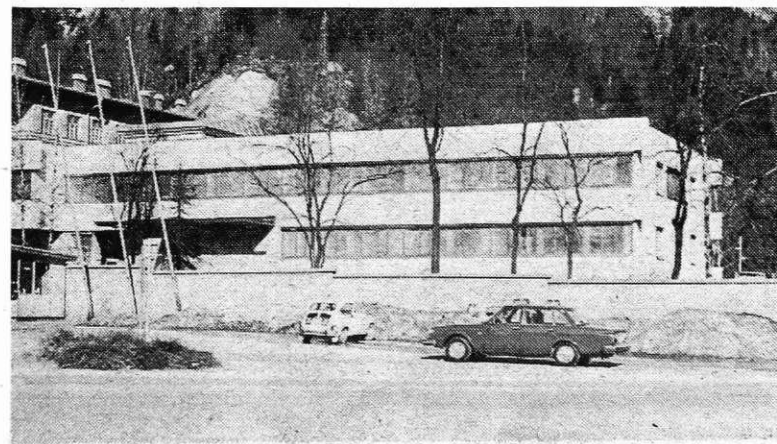
tom 1976 zmanjšal za 39 %, uvoz pa povečal za 38,6 %. Medtem, ko je povečanje uvoza nekako v skladu s planiranim, pa izvoz občutno zaostaja. Neblagovna menjava v letu 1977 znaša 254.973.242 din ali 13.890.005 ameriških dolarjev in se je glede na leto zvišala za 2,5 %.

Rast zaposlovanja je bila v letu 1977 skromnejša kot smo predvidevali. Skupno se je na novo zaposlilo 166 delavcev, od tega v gospodarstvu 105, v družbenih dejavnostih pa 66 delavcev. Tako je bilo konec 1977 zaposlenih 13.264 delavcev, kar je 1,3 % več kot v letu 1976.

Osebnih dohodkov so se skupno povečali za 15 %, od tega v gospodarstvu za 14 % in v družbenih dejavnostih za 17 %. Tako je bil povprečni osebni dohodek v gospodarstvu 4.542 din ali 3.465 din na pogojno ne kvalificiranega delavca, v družbenih dejavnostih pa 5.066 din ali 3.219 din na pogojno ne kvalificiranega delavca.

Kot je rečeno, je izvršni svet dano informacijo o gibanju gospodarstva v letu 1977 ugodno ocenil, podrobnejša analiza pa bo prikazana v posebnem poročilu, katerega bo izvršni svet predložil v razpravo delegatom skupščine občine.

Ahec Božo

Nov prizidek jeseniške bolnišnice, v katerem bodo letos odprli specialistične ambulante (Tekst in foto B. Blenkus)

PRED KONGRESI ZVEZE KOMUNISTOV

11

SUBJEKTIVNI FAKTOR — SOCIALISTIČNA IN DEMOKRATIČNA USTVARJALNA SILA DRUŽBE II

V prvem delu razmišljanja Edvarda Kardelja pod gornjim naslovom v svoji predkongresni razpravi SMERI RAZVOJA POLITIČNEGA SISTEMA SOCIALISTIČNEGA SAMOUPRAVLJANJA, je predvsem poudarjena širina subjektivnega faktorja socialistične družbe, ki zajema ne samo zvezo komunistov in druge družbenopolitične organizacije, kot so socialistična zveza delovnega ljudstva, sindikati, zveza socialistične mladine itd., ampak tudi vse tiste družbene organizacije raznovrstnega tipa, ki imajo svoj interes in vpliv v družbenih odnosih in ki na različne načine vplivajo na družbeno zavest in na reševanje družbenih problemov. Pri tem so mišljeni tudi državni organi, znanost, strokovne službe in vsi drugi organizirani faktorji idejnega, političnega, strokovnega, materialnega, znanstvenega in kulturnega ustvarjanja. Pod subjektivnim faktorjem pa razumemo tudi spontano socialistično zavest, iniciativo in akcijo najširših množic ljudstva kot izraz elementarnih hotenj delovnega človeka in njegovih izkušenj. Družbenopolitične organizacije so po ustavi iz leta 1974 tudi formalnopravno vključene v politični sistem kot sestavni del delegatskega sistema. V tem delu Edvard Kardelj tudi poudarja progresivno vlogo zveze komunistov pri sprejemanju družbenih odločitev v okoliščinah, ko te odločitve sprejemajo delovni ljudje sami. Za utrditev političnega sistema je danes bistvenega pomena, da se vse sile socialističnega družbenega ustvarjanja demokratično organizirajo okrog delegatskega sistema kot ogrođa celotnega družbenega in političnega sistema. Danes, zaključuje Edvard Kardelj svoje razmišljanje v prvem delu, ki smo ga objavili v zadnji številki, je edina mogoča pot neposredno povezovanje vodilnih idejnih in političnih sil družbe in posebno Zveze komunistov Jugoslavije z najširšimi delovnimi množicami. Prav od takšne neposredne povezanosti je odvisna moč njihovega družbenega vpliva. Edvard Kardelj nadaljuje:

»Za nas pojem vodilne vloge Zveze komunistov Jugoslavije v našem družbenem življenju ni bil nikoli istoveten s pojmom političnega monopola na državno oblast oziroma s pojmom enopartijskega sistema. Zveza komunistov kot idejna in politična avantgarda delavskega razreda je izraz specifičnega kompleksa idejnega in političnega interesa tega razreda in vseh delovnih ljudi, torej sestavni del demokratičnega pluralizma samoupravnih interesov, ne pa nekakšna politična sila nad temi interesi ali zunaj njih. Pri takšni vlogi je zveza komunistov sestavni del večine v družbi v tisti meri, v kateri je sposobna, da njena idejna in politična praktična stališča zares postanejo stališča množic samostojnih skupnosti samoupravnih interesov, se pravi večine.

Z drugimi besedami, nismo za vladavino manjšine, čeprav je zveza komunistov manjšina. Zveza komunistov tudi mora biti manjšina, ker je samo kot takšna lahko v naših razmerah avantgarda družbenega napredka, se pravi, da vidi socialistično prakso v njeni celoti. Toda družbi ne vsiljuje svoje monopolistične oblasti. Sele združena z delovnimi ljudmi v njihovih demokratičnih skupnostih interesov in v političnem sistemu samoupravne demokracije, v delegatskem sistemu, v socialistični zvezi delovnega ljudstva itd., je lahko vodilna idejna in politična sila večine.

To seveda zahteva tudi specifične demokratične metode delovanja zveze komunistov. Zveza komunistov mora biti dosledna in vztrajna v boju proti dejanskim sovražnikom socializma in socialističnega samoupravljanja kakor tudi v boju za demokratične odnose med svobodnimi narodi in narodnostmi naše dežele. Toda biti mora pripravljena tudi na odstopanja in na kompromise, kadar gre za spopad interesov znotraj samoupravne demokracije, ali ko gre za zaostajanje družbene zavesti delovnih množic. Zveza komunistov mora biti vztrajna v svoji idejni in politični usmeritvi in v boju za vpliv te usmeritve na samoupravljalce in samoupravne skupnosti oziroma skupnosti samoupravnih interesov. Toda biti mora pripravljena tudi popravljati svoja stališča, kadar jih praksa zanika ali kadar jih obstoječa družbena zavest še ni pripravljena sprejeti. Mislim, da je takšna demokratična vloga Zveze komunistov Jugoslavije pogoj uspešnega razvoja političnega sistema samoupravne demokracije.

Takšen družbeni položaj, organiziranost in način delovanja subjektivnega faktorja mora hkrati usposabljaliti našo socialistično samoupravno družbo, da se brani pred pritiski in napadi tistih ideoloških in političnih sil znotraj in zunaj dežele, ki skušajo naši družbi vsiliti politični sistem, ki je tuj in sovražen njenim socialističnim proizvodnim odnosom, se pravi, njenim socialističnim in samoupravnim naravi. Graditev takšne sposobnosti družbe je pogoj za nadaljnji razvoj samoupravne demokracije. Kajti nestabilen sistem je vir nedemokratičnosti. Samo stabilnost ključnih pozicij sistema, ki zagotavlja vodilno vlogo razreda na oblasti, omogoča razvoj demokracije.

Izhajajoč iz tega, moramo tudi za našo prakso reči, da samo odločilen vpliv delavskega razreda, delovnega ljudstva in vseh socialističnih sil na ključnih pozicijah samoupravnega demokratičnega sistema zagotavlja njegovo stabilnost. Posebno vlogo pri tem pa ima Zveza komunistov Jugoslavije kot močna vodilna idejna in politična kohezivna sila revolucije, s tem pa tudi našega političnega in demokratičnega samoupravnega pluralizma.

V nadaljevanju posredovanja razprave Edvarda Kardelja bomo v tej rubriki obravnavali še:
ZVEZA KOMUNISTOV KOT FAKTOR ZAVESTI SAMOUPRAVNIH DELOVNIH MNOŽIC IN GIBALO NJIHOVE SOCIALISTIČNE AKCIJE
SOCIALISTIČNA ZVEZA DELOVNEGA LJUDSTVA KOT DEMOKRATIČNA USTVARJALNA SILA DELEGATSKEGA SISTEMA
VLOGA SINDIKATOV V DRUŽBENO EKONOMSKIH ODNOSIH IN SAMOUPRAVNI DEMOKRACIJI
ZVEZA SOCIALISTIČNE MLADINE V NAŠEM POLITIČNEM SISTEMU
ZVEZA ZDRUŽENJ BORCEV V POLITIČNEM SISTEMU
VLOGA DRUŽBENIH ORGANIZACIJ IN ZDRUŽENJ V SISTEMU SAMOUPRAVNE DEMOKRACIJE
ZNAKOST IN STROKOVNE SLUŽBE V POLITIČNEM SISTEMU
SISTEM INFORMACIJ
SISTEM JAVNEGA KOMUNICIRANJA

REDNA LETNA KONFERENCA ZRVS OBČINE JESENICE

Delovni, uspešni, zavzeti, samokritični in z novimi nalogami v prihodnje mandatno obdobje. To bi bila kratka ocena z redne letne konference ZRVS občine Jesenice, ki je bila v sejni sobi skupščine občine v četrtek, 23. marca. Konferenca sta se udeležila tudi sekretarka komiteja občinske konference ZK Marija Zupancič-Vičar in predstavnik občinskega komiteja ZSMS Ivo Ščavničar.

Poročilo o delu v preteklem mandatnem obdobju je podal predsednik občinskega odbora ZRVS Lojze Rakovec, ki je najprej obširno spregovoril o današnjih aktualnih dogodkih v svetu in o vlogi Jugoslavije na mednarodnem prizorišču. Dejal je, da oboroževalna tekma teče dalje. Spori se še vedno rešujejo s politiko sile, kljub popuščanju napetosti. Pojav terorizma resno ogroža prizadevanja za mir v svetu.

Aktivnost rezervnih vojaških starešin izven svoje organizacije se je odražala pri krepitvi družbenopolitičnega sistema, krepitvi samoupravljanja, pri reševanju aktualnih nalog uresničevanja zakona o združenem delu. Kot sestavni del organiziranih socialističnih sil so krepili sistem ljudske obrambe in družbene samozastite na temelju kongresnih resolucij ZK, nove ustave, novega

zakona o ljudski obrambi in zakona o družbeni samozastiti, varnosti in notranjih zadevah.

Zatem je predsednik spregovoril o številnih akcijah, ki so jih člani ZRVS izvedli v preteklem mandatnem obdobju. Za člane so izvedli obvezna predavanja, orientacijske pohode z reševanjem taktično-tehničnih nalog. Zelo aktivno so sodelovali z mladino pri organizaciji obrambnih dni na šolah. Skupni pohodi z mladimi v sestavi pohodnih enot, ob dnevu mladosti, so postali že tradicionalni. Tvrno sodelovanje s taborniki, strelskimi družinami in planinskimi društvi so dokaz njihovega dela. Veliko pa so storili tudi na področju idejnopolitičnega izobraževanja svojega članstva. Žal pa vsega tega dela niso znali sproti prikazati širšemu krogu občanov v sredstvih javnega obveščanja.

Sledila je bogata razprava v kateri so delegati pozitivno ocenili dosedanja aktivnost, opozorili pa so tudi na pomanjkljivosti, ki so ponekod še prisotne pri delu. V razpravi so opozorili tudi na priprave osmega tradicionalnega tovariškega srečanja rezervnih vojaških starešin Jugoslavije, ki bo potekalo pod geslom Bratstvo in enotnost 1978. To srečanje bo tokrat že drugič po vrsti v Sloveniji. Jeseniška občina bo gostiteljica večjega števila rezervnih vojaških starešin iz Črne gore. Prav bi bilo, da bi o teh pripravah začeli razmišljati pravočasno, ker bo potrebno mnogo napora, da jim bomo pričarali tisto gostoljubje, katerega znajo pričarati ljudje v bratskih republikah ob podobnih srečanjih. Lanskoletno srečanje je bilo v socialistični republiki Bosni in Hercegovini in je bilo za vse udeležence čudovito doživetje, ki jim bo ostalo v nepozabnem spominu.

V razpravi je sodelovala tudi sekretarka komiteja občinske konference ZKS Jesenice Marija Zupancič-Vičar in se zahvalila organizaciji za pomemben prispevek h krepitvi ljudske obrambe in družbene samozastite ter razvijanje socialistične misli na širši krog občanov. Odločno pa se je zavzela za poživitev dela aktivna ZK rezervnih starešin.

Predstavnik občinskega komiteja ZSMS Ivo Ščavničar se je najprej zahvalil za plodno sodelovanje z rezervnimi starešinami. Zavzel se je, da bi tudi v bodoče sodelovali v skupnih akcijah pri ustanavljanju obrambnih krožkov na šolah in oživljanju tradicij NOB.

Za novega predsednika ZRVS občine Jesenice so izvolili Branka Iskra, ki je nakazal tudi smeri bodočega programa za delo v organizaciji ZRVS. Med najpomembnejše naloge bo sodila skrb za idejnopolitično in splošno vojaško usposabljanje svojega članstva. Nadaljevati bo treba z predkongresno aktivnostjo ZK na področju uresničevanja nalog ljudske obrambe, družbene samozastite in varnostne kulture. Tesno sodelovanje z mladimi zlasti pri oživljanju tradicij NOB, jim nalaga veliko odgovornost. Nadaljevali bodo z akcijo glasilo Našo obrambo v vsako družino. Informativna dejavnost bo zaživela v povsem novi obliki.

Naloge, ki čakajo zvezo rezervnih vojaških starešin v prihodnjem mandatnem obdobju ne bodo lahke. Toda s čutom odgovornosti bo treba zastavljene cilje dosledno uresničiti. Odgovornosti, ki so jih sprejeli posamezni odbori in komisije naj zajamejo slehernega rezervnega vojaškega starešino. Tudi tisto majhno večino, ki ima do svoje organizacije pasiven odnos in, ki se nejevoljno odziva samo na strogi poziv.

Jože Urh

O PARTIZANSKEM VOJAŠKEM ŠOLSTVU

Zaradi enotnega oživljanja tradicij, ohranjanja in urejanja arhivskih ter drugih izročil in obnavljanja spominskih objektov ter lokacij s področja vojaškega šolstva NOV in POS, so pred kratkim pri glavnem odboru ZZB NOV Slovenije ustanovili odbor borcev vojaškega šolstva NOV in POS. Za predsednika je bil izbran Polde Strukelj za tajnika pa Drago Zvab.

Pred kratkim so se konstituirale tudi komisije in sicer za zgodovino vojaškega šolstva, za ureditev pravilnika, za proslavo obletnice ustanovitve vojaškega šolstva NOV in POS ter gospodarsko finančno komisijo. Te komisije bodo zbirale zgodovinsko gradivo za sestavo monografije oziroma kronike. Skupno z odborom XV. belokranjske brigade bodo letos, 3. septembra pripravili v Metliki proslavo ob obletnici ustanovitve vojaškega šolstva in brigade. V zvezi s proslavo bodo izdali brošuro — bilten z reklamnimi oglasi, serijo spominskih značk, objavili več priložnostnih člankov o vojaškem šolstvu, sodelovali pri radijski oddaji Se pomnite tovariši in drugo.

Razen tega pa je komisija za pisanje zgodovine o vojaškem šolstvu sprejela več drugih pomembnih

sklepov. Do prihodnje seje bodo pripravili osnutek projekta, kako naj bi izgledala in kaj naj bi vsebovala knjiga. Takoj nato bodo začeli zbirati gradivo na inštitutu za zgodovino delavskega gibanja in po muzejih Slovenije. V to bodo vključili že urejeno gradivo o podoficirski šoli IV. operativne cone. Prek sredstev javnega obveščanja bodo vse udeležence raznih tečajev in šol ter predavatelje prosili, da se oglasijo zaradi sestave seznama in posredovanja podatkov o trajanju tečaja, uspeha, kraju, obrambnih bojih in podobno. Seveda pa so ti podatki potrebni tako za oficirske kot podoficirske šole in druge organizirane tečaje raznih rodov te vrste. To je za pešadijo, za zveze, obveščanje, ministerstvo, saniteto, veterino, intendantsko službo in podobno. Ta sporočila bo sprejemala in urejala komisija za zgodovino vojaškega šolstva. Poiskali bodo tudi ustreznega pisca, ki bo gradivo pregledal in ustrezno uredil ter napisal. S tem delom bodo poohiteli, ker se zavedajo, da bo toliko bolj popolno, kolikor več bo živih pričevanj. Kljub temu pa računajo, da bi pisanje in izdaja te monografije, zgodovine ali kronike trajalo nekaj let.

B.

V NOvem OBRATU GORENJSKIH OBLAČIL

Člani novinarskega in foto krožka ter učenke, ki se nameravajo po končani osnovni šoli odločiti za poklic šivilje, smo obiskali temeljno organizacijo združenega dela Gorenjska oblačila — Jesenice.

Sprejela nas je tov. Lenardičeva, vodja TOZD, ki nas je popeljala po proizvodni dvorani in nam pokazala in razložila koliko dela je potrebne, preden je narejena obleka. Potem smo poseleli v jedilnici in ji zastavili nekaj vprašanj.

Koliko časa že obstajajo Gorenjska oblačila, oziroma jeseniška temeljna organizacija in koliko delavk je zaposlenih v njej?

Podjetje Gorenjska oblačila dela 30 let, jeseniški obrat, oziroma temeljna organizacija pa približno 22 let. Delovati smo začeli s šestimi ljudmi, trenutno pa je zaposlenih 151 delavk. Od jeseni delamo v novem obratu, ki ste si ga imeli priliko ogledati. Zgradili smo ga z lastnimi sredstvi in nimamo nobenega posojila.

Zanima nas kaj vse izdelujete?

Če se povrnem na sam začetek, potem moram povedati, da smo takrat izdelovali le po meri in v čisto drugačnih okoliščinah kot danes. Nato smo prešli k začetkom izdelovanja konfekcije. Današnja proizvodnja pa zajema predvsem konfekcijo boljših oblek, kot so na primer: poročne, večerne obleke in podobno.

Ali imate vsa delovna mesta zasedena?

Potrebovali bi več kvalificiranih delavk in konfekcijskih tehnikov.

Kako se usposablja nove kadre za delo v vaši organizaciji?

Teoretični pouk opravljajo v tekstilni poklicni šoli v Kranju. Solanje jim plača naša temeljna organizacija, kjer tudi opravljajo praktični del pouka. Učenke vsak mesec prejema nagrado, višina pa je odvisna od uspeha v šoli.

Kakšne pa so vaše naloge?

Jaz vodim to temeljno organizacijo, nadziram izbiro modelov, nabavo in potrošnje materialov, skrbim za organizacijo dela in sodelujem v samoupravnih organih.

Kakšno je delo delavk in kako so nagrajene?

Vsaka delavka ima svoje delo ob tekočem traku. Bolj preprosta obleka je izdelana že v 50 minutah. Boljše obleke pa zahtevajo nekoliko več časa — okoli 300 minut. Delavke prejema osebnih dohodke glede na doseženo delovno normo. Poskrbljeno pa je tudi za prehrano, saj ima TOZD svojo kuhinjo.

Po končanem razgovoru smo se tov. Lenardičevi, vodji temeljne organizacije Gorenjska oblačila — Jesenice, zahvalili za prijeten klepet in zaželeli njej in delavkam še obilo uspeha pri nadaljnjem delu.

Karmen Tišler, osnovna šola Koroška Bela

Učenci osnovne šole Koroška Bela na obisku v »Gorenjskih oblačilih«

OCENA DEJAVNOSTI V PREDKONGRESNEM OBDOBJU

Na drugi seji občinske konference ZKS Jesenice, ki je bila 23. marca, so ocenili dejavnost nekaj nad 2000 članov ZKS v Jeseniški občini. Pri tem so ugotovili, da so dosegli lepe uspehe, da pa je še precej nalog, ki jih bo še treba opraviti. Na prihodnji seji bodo razpravljali o problemih pri vzgoji, izobraževanju in kulturi. O ljudski obrambi in družbeni samozastiti bodo razpravljali in sprejemali sklepe ter odločitve v mesecu maju. V nekaterih osnovnih organizacijah, so že predelali knjigo Edvarda Kardelja Smi razvoja političnega sistema socialističnega samoupravljanja, v drugih pa imajo to še v programu.

V analizi delavnosti in v pripravi te ocene so ugotovili tudi nekatere negativne pojave kot je karierizem, nedelavnost, formalno sestajanje, liberalnost do negativnih pojavov, nerazvite dohodkovne odnose in podobno. Na drugi strani pa so v oceni ugotovili napredek v delegatskih odnosih v sprejemanju samoupravnih aktov, saj so ugotovili, da so vse TOZD sprejele samoupravne akte za delitev sredstev za osebne dohodke in skupno porabo.

V zvezi s tem je bilo nekaj pomanjkljivosti, ki jih bo treba odpraviti. Dobra ocena je bila izrečena o uspešnem ideološkem izobraževanju, ki je bilo v pretežnem številu osnovnih organizacij v okviru komiteja pa so bili organizirani in uspešno izvedene številne instruktaze, uvajalni seminarji in podobno.

B

za duševne bolnike v ZDA, v Sovjetski zvezi ali pri nas; tak bolnik pa je slejkoprej povsod potreben zaščite, saj je po logiki stvari brezpraven in torej tudi nemočen. Za ta film bi lahko rekli, da je pritegoval predvsem s svojim humanističnim angažmajem, — celo bolj kot s svojo čisto filmsko učinkovitostjo in podobno bo veljalo za roman.

Tudi povest Jerzyja Andrzejewskega **Veliki teden** nas vrača v čas nacističnih zločinov. Govori nam o morda najstrašnejšem dogodku tistega časa: o tem, kako so Nemci uničili varšavski geto. (Isti dogodek je opisal tudi ameriški pisatelj John Hersey v dokumentarnem romanu **Zid**: to delo lahko berete v srbohrvaškem prevodu.)

Za tiste bralce, ki ostajajo vseskozi zvesti predvsem domači književnosti, se pravi delom slovenskih avtorjev, je tudi nekaj novega. Najprej dela dveh znanih pisateljic, Mimi Malenškove in Mire Miheličeve. Prva je prišla na dan z novim romanom **Vigenjci**, druga s predelavo nekega starega dela (**Obraz v zrcalu**). Pa še dvojce novih imen: Alja Tkáčeva se predstavlja z osebno izpovedno prozo **Pisma z Mojotoka**, Vera Remic-Jager pa z

realističnim ljudskim romanom **Dolina zelenega zlata**. (Avtorici sta novinki le na pisateljskem področju, sicer pa je prva znana kot igralka, druga pa kot prosvetna delavka.)

Preostali domači prozni deli sta napisala Branko Šomen (**Peti letni čas**) in France Slokan (**Tako je to**). Ameriška književnost je tokrat zastopana z dvema romanoma. Zgodba **Vdove** Thomasa Tryona naj bi se dogajala v današnjem času, čeprav z mračnostjo dogodkov kliče v spomin 17. stoletje. Hkrati z **Vdovo** pa smo dobili še pravi zgodovinski roman iz časov ameriške secesijske vojne (Lonnie Coleman: **Plantaža Beula**).

Za konec bi omenili še štiri lažja dela. Dobili smo še en roman avtorice **Sente**, L. M. Fischer: naslov **Vroče zaželeno leta** kar obetavno zveni. Za tiste, ki težko shajajo brez zdravniških romanov, je poskrbljeno s Soubiranovim **Milostnim udarcem**. Dobili smo tudi dvojce knjig Agathe Christie (**Umor v Orient ekspresu** in **Zavesa**). In, če že mora biti nekdo zadnji, naj bo na koncu prihodnost: ta je zastopana z znanstveno fantastičnim romanom A. C. Clarka **Konec otroštva**.

Združeni pevski zbori na proslavi srebrnega jubileja komornega zbora A. T. Linhart Radovljica (foto Vengust)

ČEBELJA LEKARNA ZOPER PRETIRANO UPORABO ANTIBIOTIKOV

Nerazumna poraba zdravil, predvsem antibiotikov, ne le pri odraslih, marveč tudi že pri otrocih, je resno vzburmila zdravnike po svetu in v Sloveniji. Najprej so v svojih vrstah, potlej pa tudi javno izrazili dvom v tako hitro porabo zdravil, ki se jim mikrobi, le-te naj bi uničili (kot povzročitelje najrazličnejših vnetij), prilagajajo in postajajo odporni. Velika poraba antibiotikov vseh vrst, vse manjše učinkovanje teh umetno pridobljenih zdravil in ne nazadnje tudi veliki stroški, pa skrb o morebitnih posledicah teh, ne še tri desetletja starih zdravil, so napotili mnoge zdravnike, predvsem pa farmakologe, da so se zazrli nazaj, v nekdajše zdravljenje, v čase, ko ni bilo o antibiotikih ne duha ne sluha.

Poti do starih zdravil so različne, spet so se uveljavili najrazličnejši čaji in zeli, več pozornosti so spet namenili gibanju na svežem zraku, mnogi pa so začeli obujati stara pravila o zdravljenju z medom. Ta je kot zdravilo znan iz davnine, pa tudi iz bližnje preteklosti, saj je bil med narodnoosvobodilnim bojem v najtežjih trenutkih med večkrat edino »zdravilo«.

Opozorila svetovno zdravstvene organizacije o pretirani porabi zdravil in domače statistike, ki so postale še hitrejša in jasnejša, odkar recepte »pregleduje« računalnik, so spodbudile številne zdravnike, da svoj študij posvetijo medu in čebeljim pridelkom.

SVETOVNO RAZISKOVALNO GIBANJE

V dobi, ko je bilo vse, kar je imelo nadih »patine« zanič, ko je bilo dobro le to, kar je bilo moderno, je tudi med izgubil večji del svoje veljave. S spoznanji, da je narava največji učitelj, da človek s trganjem vezi s preteklostjo pozablja tudi na stvari, ki so mu bile stoletja in tisočletja v pomoč, da v marsikaterem laboratoriju nehali gledati v bodočnost, posvetili so se preteklosti. In tako so vse več raziskav posvetili tudi čebeljim pridelkom. Prav takšno vnetje kot drugje po svetu so pri raziskovanju učinkovanja čebeljih pridelkov pokazali tudi nekateri jugoslovanski znanstveniki in začeli ugotavljati stvari, ki jih niti niso pričakovali. V laboratorijih, pod mikroskopi in na živalih, kasneje pa tudi na klinikah so potrjevali, da so v čebeljih pridelkih snovi, ki imajo ugoden učinek na počutje in zdravje ljudi. Kmalu je postalo znano, da je cvetni prah najbolj skoncentrirana hrana, kar jih poznamo, saj so v njem snovi, ki jih potrebuje organizem za rast in vzdrževanje biološkega ravnotežja. Za mleček so dognali, da je biološki pospeševalec in da hkrati zavira rast bakterij, plesni in virusov. Propolis je aktivna snov z izredno močnim učinkom proti virusom in bakterijam.

USPEHI DOMAČIH STROKOVNJAKOV

Raziskovalca slovenskega mikrobiološkega inštituta Bratko Filipič in prof. dr. Miha Likar sta dokazala, da matični mleček in propolis zavirata rast virusov. V poročilu Vpliv propolisa in matičnega mlečka na razvoj nekaterih virusov, ki ga je zaradi izrednih odkritij in dosledne znanstvene metode v celoti objavil tudi ameriški strokovni bilten Interferon Scientific Memoranda iz Bufala, med drugim poročata v sklepnem delu poročila:

»Iz raziskave je razvidno, da naravni proizvodi med, matični mleček, cvetni prah in propolis nimajo samo fizioloških učinkov, ampak razen proti mikrobom deluje tudi proti virusom. Vprašanje pa je, iz česa izvira ta antiviralna aktivnost in kakšno je razmerje med sestavo in vplivom čebele na antivirusno dejavnost... Poskusi kažejo, da aktivna snov ni samo ena, ampak da gre verjetno za kompleks snovi, ki šele v pravilnem razmerju in ob aktivnosti čebele daje fiziološko in anti-mikrobno dejavnost...«

POSKUSI RAZVOZLJALI RAZMERJE

V Medexovih laboratorijih so čebelje pridelke mešali v različnih količinah in na podlagi učinkov ugotovili, katera mešanica medu, cvetnega prahu, matičnega mlečka in propolisa deluje na človeški organizem najbolj ugodno. In tako je nastal APIKOMPLEKS, doslej edina in zelo učinkovita mešanica čebeljih pridelkov, ki je uspešno prestala tudi vse klinične teste. V njem so sestavine, ki zavirajo rast virusa, povzročitelja influence, tudi če so razredčene v razmerju 1:100.000.

ČEBELE NISO ZDRAVNIKI

O delovanju Apikompleksa so bile narejene raziskave. Preizkusili so ga na več klinikah v različnih jugoslovanskih mestih in ugotovili njegovo izredno ugodno delovanje. Preizkusili so ga ljudje sami in ugotovili njegovo uspešnost. Toda zdravniki ne med, ne drugi čebelji pridelki ne morejo nadomestiti. Kadar človek zboli in se ga loti visoka temperatura, mora upoštevati navodila zdravnika. Poskusi v uglednih klinikah pa kažejo, da za infekcijskimi boleznimi zbolijo neprimerno manj ljudi, ki jemljejo žličko Apikompleksa dnevno. In v tem je največja moč naravnega preparata. V preprečevanju bolezni, mnogi zdravniki pa ga svetujejo že tudi kot edino sredstvo, ki pomaga pri zaviranju rasti virusov, je nenadomestljiv. Zato ga je danes moč najti na prodajni polici sleherne lekarne in v vseh večjih trgovinah. Ker ga je ustvarila narava brez pomagal kemije, je popolnoma nenevaren in ne more povzročiti nobenih škodljivih stranskih posledic. Jože Vetrovec

OČISTIMO NAŠE OKOLJE

Oddelek za urbanizem, gradbene in komunalne zadeve skupščine občine Jesenice poziva vse občane KS, da po določilih odloka o načinu urejanja, vzdrževanja in varstva zelenih površin (Uradni vestnik Gorenjske, št. 22/75) na območju občine Jesenice in po odloku o zunanjem videzu naselij (Uradni vestnik Gorenjske, št. 24-205/61) uredijo in očistijo ožjo okolico hiš in stanovanjskih blokov.

Še posebej pozivamo h kolektivnim akcijam hišne svete, društva, lastnike individualnih hiš ter šole, da nadaljujejo z očiščevalnimi akcijami v okviru programov iz varstva okolja in tako vsi prispevate svoj delež za lepši in urejen izgled naselij.

Posebna komisija, ki jo bodo sestavljali predstavniki KS (člani komisije za varstvo okolja), sanitarni inšpektor, referent za komunalne zadeve ter predstavnik »Kovinarja«, bodo od srede aprila do 1. maja ugotavljali na terenu uspešnost akcije »OČISTIMO NAŠE OKOLJE«.

SREČANJE MLADIH PEVCEV OBČINE JESENICE POD NAZIVOM MLADINA POJE bo 7. aprila ob 17. uri v dvorani gledališča na Jesenicah

I. ZBOR CIBICANOV — GS JESENICE (zbiorovodja: Ivanka Trnka) — 24 pevcev:
Emil Adamič: Zazibalka
Partizanska: Partizansko kolo, harmonika Breda Avsenik
Jakob Jež: Vadbena ura, klavir Breda Avsenik

II. MLAJŠI PIONIRSKI ZBOR OŠ ŽIROVNICA (zbiorovodja: Amalija Štern) — 48 pevcev:
Borut Lesjak: Polhek
Janez Bitenc: Prvič v šolo
Janez Bitenc: Mamici

III. PIONIRSKI PEVSKI ZBOR OŠ PREŽIHOV VORANC JESENICE (zbiorovodja: Roman Ravnič) — 45 pevcev, pri klavirju Maja Komel:
Emil Adamič: Jurjevanje
Rado Simoniti: Puntarska (priredba)
Pavle Mihelič: Pomladna

IV. STAREJŠI PIONIRSKI ZBOR — OŠ ŽIROVNICA (zbiorovodja: Amalija Štern) — 35 pevcev:
Marjan Kozina: Mojčina pesem
Janez Kuhar: Pionirji in pomlad
Partizanska: Pesem italijanskih partizanov

V. PIONIRSKI ZBOR OŠ KOROŠKA BELA (zbiorovodja: Davorin Rostohar) — 75 pevcev:
Emil Adamič: Kazen
Milan Apih: Bilečanka
Primorska-Miro Kokol: Nocoj pa, oh, nocoj

VI. DVOGLASNI OTROŠKI PEVSKI ZBOR OŠ TONE ČUFAR JESENICE (zbiorovodja: Mira Mesarič) — 56 pevcev:
Emil Adamič: Pleši, pleši črni kos
P. Likar: Lastovičke
P. Šivic: Bil sem kurir partizanski.

VII. MLADINSKI PEVSKI ZBOR OŠ PREŽIHOV VORANC JESENICE (zbiorovodja: Roman Ravnič) — 60 pevcev:
Emil Adamič: Oj le sijaj, sijaj sonce,
Rado Simoniti: Za vasjo,
Borivoje Popović: Slavonke.

VIII. MLADINSKI PEVSKI ZBOR OŠ ŽIROVNICA (zbiorovodja: Slavko Mežek) — 70 pevcev:
Emil Adamič: Zbadljivka,
Dinko Fio: Hvarska podoknica,
Radovan Gobec: Pesem bratstva in edinstva.

IX. MLADINSKI ZBOR BLAŽ ARNIČ — GIMNAZIJA JESENICE — DEKLIŠKI ZBOR (zbiorovodja: Janko Pribošič) — 30 pevcev:
A. Beckerrath: Sine Musica nulla vita
C. Pregelj: Ob tabornem ognju
E. Adamič: N'mau čez izaro

X. MLADINSKI ZBOR BLAŽ ARNIČ — GIMNAZIJA JESENICE — MEŠANI ZBOR (zbiorovodja: Janko Pribošič) — 50 pevcev:
L. Marenzio: Amate mi ben mio
Emil Adamič: Kaj pa delajo ptički
Partizanska: Druže Tito

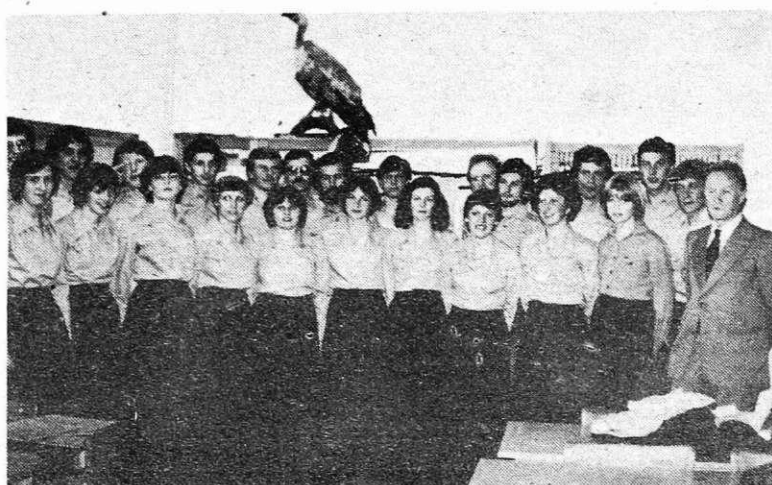
XI. ZDRUŽENI ZBORI:
Radovan Gobec: Jugoslavija

PRIZADEVNI MLADINSKI PEVSKI ZBOR V LESCAH

V Lescah že nekaj let v okviru KUD Lesce zelo prizadevno deluje mladinski pevski zbor. Prizadevno in brez vsakega plačila ga vodi komponist Karel Boštjančič, ki na svoje stroške hodi dvakrat tedensko iz Radovljice.

Zborovodja nam je v razgovoru povedal, da zbor vadi v prostorih osnovne šole v Lescah, kjer so pokazali vse razumevanje, saj dajejo ustrezno sobo mladim in navdušenim pevcem brezplačno na voljo. Zbor sestavljajo študentje in delavci iz delovnih in drugih organizacij združenega dela, nekaj pa je tudi sinov kmetovalcev iz Lesc ter okolice. Za organizacijsko delo skrbi predsednica zbora Darja Kajdiž. Pevci so denar za enotne obleke delno prispevali sami, delno pa so ga naprosili pri delovnih in drugih organizacijah.

Člani odbora pa ne hodijo samo pridno na vaje, pač pa tudi zelo pogosto nastopajo na raznih proslavah, svečanostih, kulturnih in turističnih prireditvah. Lani so imeli kar 16 nastopov. Tačas pa se pripravljajo na samostojen koncert, ki ga bodo v začetku aprila pripravili v Lescah. Pripravljeni smo, da bo obisk zelo dober, saj pevci zelo lepo pojo in takšnega mladinskega zbora pravzaprav ni od Kranja do Jesenice.

Mladinski pevski zbor KUD Lesce (foto B. Blenkuš)

VELESALOM MLAJŠIH PIONIRJEV IN CICIBANOV NA ČRNEM VRHU

Sončna pomladanska sobota je bila ponovno uspešna za naše mlade tekmovalce – mlajše pionirje in pionirke v cicibanu, oziroma cicibanke. Ponovili so uspeh, ki so ga dosegli že nekaj tednov zapored.

Ob odlični organizaciji SK Golica in na dobro pripravljene in trasirane progi, ki so bile postavljene na znani smučarski skok Jože Kunšič, so mladi tekmovalci gorenjske tekmovalne skupnosti pokazali vse sposobnosti dobrih smučarjev. Proga je bila dolga 1.200 m, imela je 150 m višinske razlike in 32 vrtice. Nastopilo je 51 mlajših pionirjev in cicibanov ter 117 mlajših pionirjev in cicibanov.

Med mlajšimi pionirkami je zmagala tako kot na večini tekem letošnje sezone Barbara Kunc, četrta je bila Verona Klinar. Matjaž Naglič je bil najhitrejši med mlajšimi pionirji, tretji je bil Robi Žan.

Med cicibankami je prijetno presenetila Mojca Pristov s prvim mestom, Tina Žmitek je bila četrta in Mojca Novak peta. Najuspešnejša cicibanka sta bila Bor Rojnik z drugim in Sandi Potočnik s četrtem mestom.

REZULTATI:
Mlajše pionirke: 1. Barbara Kunc – Jesenice – 1:03.54, 2. Maja Česnik – Alpe-

tour – 1:03.86, 3. Polona Hafner – Alpetour – 1:04.07, 4. Verona Klinar – Jesenice – 1:05.81.

Cicibanke: 1. Mojca Pristov – 1:12.97, 4. Tina Žmitek – 1:15.69, 5. Mojca Novak – 1:16.10 – vse Jesenice.
Mlajši pionirji: 1. Matjaž Naglič – Jesenice – 1:00.05, 2. Aleš Vidic – Kr. gora – 1:00.70, 3. Robi Žan – 1:02.31, 5. Blaž Ravnik – 1:02.88, 7. Sašo Robič – 1:03.41, 14. Boštjan Smolej – 1:06.05, 19. Lojzi Borštnik – 1:07.45, 24. Igor Klinar – 1:12.16 – vsi Jesenice.

Cicibani: 1. Rok Likozar – Alpetour – 1:06.41, 2. Bor Rojnik – Jesenice – 1:07.29, 3. Matej Vuković – Radovljica – 1:07.53, 4. Sandi Potočnik – 1:09.25, 18. Primož Treven – 1:13.99, 28. Miha Daksobler – 1:19.25, 31. Blaž Markež – 1:21.26, 34. Janez Slivnik – 1:23.01, 35. Dimitrij Lokovšek – 1:23.22, 36. Robert Pesjak – 1:23.38, 38. Andraž Šimic – 1:26.21, 42. Primož Rant – 1:29.13, 49. Blaž Kavčič – 1:35.25 – vsi Jesenice.

RC

SKAKALCI NA TEKMI V ČSSR

V soboto in nedeljo, 18. in 19. marca je ekipa mladincev smučarskega kluba Jesenice, sodelovala na tekmovalni v skokih za pokal Fater v Strbskem plesu v ČSSR. Tekmovalci so med najboljšimi člani in dosegli dober uspeh, na veliki skakalnici je bil Bogdan Jemec s skokom 93 m po prvi seriji na 30. mestu, za Švicarjem Sumijem in pred Poljakom Tajnerjem. V drugem skoku ni bil tako uspešen, tako da je na koncu pristal na 43. mestu med 59 tekmovalci. Glede na to, da je še mladinec, je tudi to velik uspeh. Drugi tekmovalac Stanko Baloh, je v poskusnem skoku skočil 80 m, v prvi seriji pa mu je pri skoku, ki bi bil mnogo boljši od poskusnega, ponagajal veter, tako da je padel in se poškodoval. Rajko Lotrič pa je skakal svojim izkušnjem.

REZULTATI NA SKAKALNICI P 90:
1. Falko Weisspflug 250,8 (108, 109) NDR, 2. Marko Reijonen 245,5 (103, 109,5) Finska, 3. Matthias Buse 243,4 (120,4, 107) NDR, 4. Aleksej Borovitin 242,5 (105, 105) SSSR, 5. Stanislav Bobak 240,4 (105, 106) Poljska, 43. Bogdan Jemec 174,4 (93, 81,5), 58. Rajko Lotrič 92,9 (57, 66,5) oba Jugoslavi-ja.

Na manjši skakalnici je bil uspeh nekoliko slabši, Jemec je imel spet dva različno dolga skoka. Na koncu je osvojil 58. mesto med 69. nastopajočimi. Stanko Baloh zaradi poškodbe ni nastopil, Lotrič pa je bil na 65. mestu.

REZULTATI NA SKAKALNICI P 70:
1. Leoš Škoda 246,7 (84,5, 83,5) ČSSR, 2. Jan Tanczos 239,8 (82,5, 74) ČSSR, 3. Ivanov 238,7 (84,5, 81) SSSR, 4. Matthias Buse 235,8 (81, 83) NDR, 5. Marko Reijonen 230,0 (81, 77) Finska, 58. Bogdan Jemec 169,4 (75, 64,5), 65. Rajko Lotrič 119,5 (57,0, 51) oba Jugoslavi-ja.

Stane Lužnik

DOVŽAN PRVAK SRS V KOMBINACIJI

V soboto, 25. marca, je bilo v Planici prvenstvo SRS v kombinaciji za vse kategorije. Naši tekmovalci so zelo uspešno nastopili. Najboljši je bil Jože Dolžan, ki je odlično skakal in tudi postal republiški prvak med člani. Bronasti medalji sta osvojila Kobentar med starejšimi pionirji in Lotrič med mlajšimi mladinci. Čeprav niso osvajali medalj, so bili tudi ostali odlični, saj so se vsi uvrstili med deseterico najboljših.

REZULTATI:
Člani: 1. Jože Dolžan 412,45 Jesenice, 2. Marjan Pavliha 411,20 JLA, 3. Metod Pibernik 325,85 Ilirija.

St. mladinci: 1. Peter Pibernik 373,02 Ilirija, 2. Drago Vidic 361,50 Bled, 3. Zdravko Zupan 358,9 Bled, 7. Bogdan Jemec 316,8, 9. Tine Zupan, 10. Milan Kopše – vsi Jesenice.

Ml. mladinci: 1. Roman Benzik 369,0 Bled, 2. Primož Ulaga 339,0 Ilirija, 3. Rajko Lotrič 334,7, 8. Miha Baloh, 10. Toni Justin – vsi Jesenice.

St. pionirji: 1. Uroš Velepce 395,0 TVD Dol, 2. Janez Fajfar 382,1 Bled, 3. Igor Kobentar 377,1 Jesenice. Stane Lužnik

REKORDNA UDELEŽBA

V soboto, 18. marca je bilo v Zgornjih Gorjah letošnje prvenstvo telesnokulturnih organizacij v smučarskih tehikah občine Radovljica. Na tekmovalni je skupaj nastopilo preko 80 tekmovalcev, kar pomeni za 100 % večjo udeležbo od lanske.

Pionirji in pionirke so tekmovali na 2,5 km dolgi progi, mladinci in mladinke in članice na 5 km dolgi progi, mlajši člani in članice pa na 10 km dolgi progi. Tekmovanje so pod pokroviteljstvom ZTKO Radovljica organizirali člani TVD Partizan Gorje.

Najboljša mesta v posameznih kategorijah so dosegli:

MLAJŠE PIONIRKE: 1. Irma Nagode 8.59,1, 2. Tatjana Ferjan 10.42,0, 3. Karmen Polc 11.38,0 vse Gorje.

STAREJŠE PIONIRKE: 1. Tončka Kovarčič 9.18,4 Bohinj, 2. Francka Žmitek 9.36,6 Bohinj, 3. Polona Fister 10.29,8 Lipnica.

MLAJŠI PIONIRJI: 1. Vinko Oblak 7.38,1, 2. Janez Kosmač 8.00,5, 3. Jože Cigler 8.28,0 vsi Gorje.

STAREJŠI PIONIRJI: 1. Peter Kosmač 7.33,3 Gorje, 2. Jože Čop 7.41,7 Gorje, 3. Primož Škofljic 9.58,0 Radovljica.

MLAJŠI MLADINCI: 1. Tomaž Česnik 17.28,5 Gorje, 2. Mirko Lapanj 18.35,6 Bohinj, 3. Samo Arh 18.01,0 Gorje.

STAREJŠI MLADINCI: 1. Dušan Podlogar 15.21,6 Gorje, 2. Tone Horvat 19.39,6 Radovljica.

MLADINKE: 1. Irena Kovarčič 22.08,3 Bohinj, 2. Zvonka Repe 23.52,3 Gorje, 3. Nada Cvetek 24.06,5 Bohinj.

MLAJŠI ČLANI: 1. Ivan Piber 32.58,1 Gorje, 2. Dane Sodja 41.58,0 JLA Pokljuka, 3. Srečko Kopac 43.39,0 Radovljica.

ČLANI: 1. Filip Kalan 31.12,1, 2. Pavel Koblica 31.20,8, 3. Vinko Pokljukar 31.52,3 vsi Gorje.

ČLANICE: 1. Slavica Fister 26.03,5 Jamnik.

Kot zanimivost naj povemo, da je Vinko Pokljukar za tri sekunde zamudil start, pa vendar je kljub temu z veliko borbenostjo zasedel odlično tretje mesto. VM

VELESALOM CICIBANOV ZA JEŽKOV POKAL NA KRVAVCU

V nedeljo, 26. marca je SK Novinar, pod pokroviteljstvom Ljubljanske banke, izvedel eno največjih tekem sezone za cicibane. Kljub omejeni možnosti prijav (samo letnika 1968/69) se je organizatorju tekmovalcev prijavilo 77 cicibanov in 177 cicibanov iz 26 klubov.

Naši mladi tekmovalci Tina Žmitek, Mojca Novak in Bor Rojnik so z uvrstitvijo med prvih deset ponovno dokazali, da se bližajo slovenskemu vrhu med cicibani. Na večini letošnjih (20) tekem jih najdemo med prvo deseterico, njihov uspeh pa povečuje dejstvo, da so še naslednje leto v vrstah cicibanov. Veliko smolo je imel med našimi Sandi Potočnik, saj se mu je že na začetku odpeda vez. Nekoliko manj razpoloženo sta tokrat smučala Primož Treven in Miha Daksobler.

Pokrovitelj Ljubljanske banke je pripravila za zmagovalce oziroma prve tri lične pokale in prvih deset diplom in praktična darila. Prav tako bodo dobili vsi nastopajoči hranilnik, značko in nalepko Ljubljanske banke. RC

Smučanje

V TOZD STROJNE DELAVNICE SO TEKMOVALI ZA MEMORIAL LANGUS-BRUN

V sedanji TOZD Strojne delavnice so se odločili, da bodo v spomin, v lanskem letu umrlih dveh članov te TOZD – Marjana Langusa iz strugarne valjev, ki se je na poti na smučarsko tekmovalno ponesrečil in za posledicami umrl ter Dušana Bruna znanega in priznanega športnika, dolgoletnega vzornega člana HK Jesenice in člana državne hokejske reprezentance, organizirali spominsko tekmovalno.

Tako Marjan Langus kot Dušan Brun, sta bila tudi vzorna delavca v strojnih delavnicah. Zato je odločitev delavcev v TOZD, da organizirajo vsako leto smučarsko tekmovalno za memorial Brun-Langus, vredna vse pozornosti.

Tako je odbor osnovne organizacije sindikata TOZD Strojne delavnice za četrtek, 16. marca, razpisal tekmovalno v smučanju in sankanju na Zatrniku. Prijavilo se je 83 tekmovalcev za obe panogi. Razdeljeni so bili v starostne skupine: do 25 let, od 25 do 35 let, od 35 do 45 in nad 45 let za moške, medtem ko za ženske ni bilo starostne razdelitve.

V razmeroma lepem jutru, ki se je prek dopoldneva sprevrglo v padavinsko popoldne, so se na snežnih pobočjih Zatrnika zbrali tekmovalci in ob 9. uri pričeli s tekmovalnim. Sodniki, ki so merili čas, so ugotovili naslednje rezultate:

Sankanje ženske: 1. Danijela Drstvenšek – strug. valjev – 0.43,1, 2. Roža Koselj – konstr. del. – 0.45,0, 3. Marija Justin – vodstvo – 0.47,2.

Sankanje do 35 let – moški: 1. Branko Smolej – strug. valjev – 0.35,5, 2. Janez Gluhar – strug. valjev – 0.36,5, 3–4. Mirko Krašovec – vodstvo – 0.42,6, 3–4. Rasim Numanović – konstr. del. – 0.42,6.

Sankanje nad 35 let – moški: 1. Vlado Repe – strug. valjev – 0.38,6, 2. Franc Oblak – vodstvo – 0.40,0, 3. Marjan Vil-

man – strug. valjev – 0.40,6, 4. Jože Palovšnik – strug. valjev – 0.40,7.
Pokal sankanje – moški: 1. strug. valjev – 1.16,8 v sestavi: Smolej, Vilman, Palovšnik.

Veleslalom – ženske: 1. Jelka Klinar – vodstvo – 0.51,1, 2. Roža Koselj – konstr. del. 1.00,0, 3. Marjeta Bizjak – strug. valjev – 1.00,8.

Pokal smučanje in sankanje – ženske: 1. vodstvo TOZD – 98,3 v sestavi: Klinar, Justin.

Veleslalom moški – nad 45 let: 1. Ožbi Vister – strug. valjev – 0.44,1, 2. Jože Palovšnik – strug. valjev – 0.48,3, 3. Slavko Polanc – strug. valjev – 0.49,3.

Veleslalom moški od 35 – 45 let: 1. Jože Noč – strug. valjev – 0.41,1, 2. Vlado Repe – strug. valjev – 0.41,4, 3. Franc Svetina – vodstvo – 0.42,3.

Veleslalom moški od 25 – 35 let: 1. Branko Smolej – strug. valjev – 0.42,9, 2. Boris Jakopič – konstr. del. – 0.43,1, 3. Jože Sebanjanič – strug. valjev – 0.44,2.

Veleslalom moški do 25 let: 1. Branko Smolej – strug. valjev – 0.40,5, 2. Bojan Grm – strug. valjev – 0.42,4, 3. Marko Markelj – strug. valjev – 0.44,6.

Prehodni pokal za memorial Dušan Brun – Marjan Langus: 1. strojna delavca – 170,5 v sestavi: Vister, Noč, Klinar B., Grm.

Tekmovanje je potekalo zelo dobro. Po zaključku tekmovalstva so se vsi odzvali vabilu na kosilo v hotelu Svoboda na Bledu, kjer je bila tudi uradna razglasitev rezultatov in podelitev priznanj. Prvo, drugo in tretje uvrščenim so podelili kolajne, katere so izdelali v strojnih delavnicah. Pred tem pa so z enominutnim molkom počastili spomin sodelavcev Bruna in Langusa. Tekmovanje za ta memorial bodo organizirali vsako leto v tem času. M. J.

SPOMINSKI POHOD MLADINE DO VALVASORJEVEGA DOMA

Veliko je pohodov, ki nas spominjajo na pretresljive dogodke iz narodno-osvobodilnega boja, med njimi je tudi spominski pohod na Stol. V ta pohod se je množično vključila tudi šolska mladina, vendar je naša pot veljala le do Valvasorjevega doma. Pohod je bil posvečen boju jeseniške čete 20. februarja leta 1942 na vrhu Stola. Letošnji pohod pa je bil povezan tudi s proslavljanjem 200-letnice prvega pristopa na Triglav.

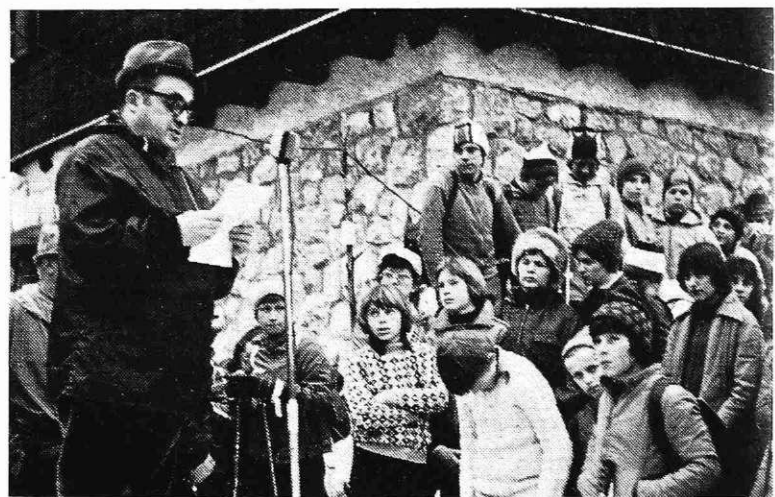
V četrtek, 16. marca, dan pred pohodom, smo preko našega šolskega radia Stol poslušali kratek opis boja na Stolu, ki ga je preživel borec Franc Konobelj-Slovenec, opisal v knjigi Pod Mežaklo in Karavankami so se uprli. Vreme ni kazalo kaj posebnega dobrega, vendar se je do petkovega jutra na srečo izboljšalo.

Zjutraj smo se zbrali pred spomenikom talcev v Mostah. Ob spomeniku nam je Anton Zupan opisal pretresljiv dogodek – streljanje talcev v Mostah. Nadaljevali smo pot po cesti – del pa tudi po bližnjih. Med potjo so nas posule tudi snežinke. Po dveh urah hoje smo prispeli do Valvasorjevega doma. Tu so se zbrali tudi učenci drugih šol jeseniške in radovljjske občine. S kratkim kulturnim programom pred Valvasorjevim domom, katerega smo pripravili učenci osnovne šole, smo počastili spomin na borca Jožeta Kodra, ki je padel v bitki na Stolu. Ob tej priložnosti sta spregovorila predsednik občinskega odbora ZZZB NOV Jesenice Jože Ulčar in predsednik Planinskega društva Jesenice Janez Košnek.

Odšli smo tudi do karavle, kjer smo prav tako s kratkim programom počastili spomin na dva granicarja, ki sta izgubila življenje ob izpolnjevanju svoje dolžnosti. Vsak udeleženec je dobil tudi spominsko značko. Obiskalo nas je tudi sonce, ki smo ga bili zelo veseli. V skupinah smo počasi zapuščali Valvasorjev dom.

Pohod je bil prijeten, pa tudi vreme nas ni razočaralo. Obudili smo spomin na vojna leta, v katerih je ugasnilo marsikatero mlado življenje za današnjo svobodo.

Jasna Ambrožič,
novinarski krožek, 6. b

Na proslavi pri Valvasorjevem domu je mladim spregovoril predsednik OO ZZZB NOV Jesenice Jože Ulčar (foto J. Rabič)

VELESALOM UČENCEV OSNOVNIH ŠOL GORENJSKE

V Kranjski gori so se pretekli teden pomerili učenci osnovnih šol Gorenjske v veleslalomu. Na dveh progah, prva na Podlesu za cicibane in mlajše pionirje je imela 30 vrtic in 170 m višinske razlike, postavil pa jo je Marko Žmitek, druga v Brsnini za starejše pionirje in mlajše mladinke pa je imela 35 vrtic in 220 m višinske razlike, postavil pa jo je Cena Stravs, se je pomerilo preko 350 učencev iz vseh gorenjskih osnovnih šol. Zal je tekmovalje nekoliko motilo slabo vreme in odjuga, zaradi česar so bili doseženi nekateri nepričakovani rezultati.

Na tekmovalni so imeli največ uspeha učenci iz občin, kjer se smučanje goji na trdnem, pokazalo pa je, da je na Gorenjskem dovolj perspektivnega smučarskega naraščanja.

Učenci jeseniške občine so dostojno zastopali svoje šole in dosegli nekaj izredno dobrih rezultatov. Največji tekmeč pa so jim bili učenci iz Škofje Loke, Kranja, Trčica. Med učenci iz naše občine so se poleg Jeseničanov odlikovali še učenci Koroške Bele in Kranjske gore, pa tudi posamezniki iz Mojsstrane so zabeležili lepe uspehe.

REZULTATI:
Cicibanke: 1. Dežman – Kranj 1.00.22, 2. Pogačnik Radovljica 1.04.55, 3. Žmitek – Radovljica 1.05.28, 4. Novak – T. Čufar Jesenice 1.05.57, 5. Kokalj – Bled 1.05.87, 6. Bernard – Koroška Bela 1.06.36, 7. Globelnik – Bled 1.08.14, 11. Detiček – Bled 1.08.62, 12. Kotnik – Kranjska gora 1.08.96, 13. Pristov – Koroška Bela 1.09.14, 13. Strazišar P. Voranc Jesenice 1.09.61, 15. Zemva – Bled 1.11.45, 17. Lukar – Bled 1.12.56.

Cicibani: 1. Likozar – Kranj 59.88, 3. Rojnik – P. Voranc Jesenice 1.00.88, 5. Pavlovič – Mojsstrana 1.01.47, 7. Janša – Bled 1.02.02, 9. Vuković – Radovljica 1.02.44, 10. Lakota – Bled 1.02.44, 15. Vidic – Kranjska gora 1.03.62, 17. Pogačnik Radovljica 1.04.06, 20. Ferjan – Radovljica 1.04.60.

Mlajše pionirke: 1. Česnik – Kranj 55.13, 2. Kunc T. Čufar Jesenice 55.72, 6. Klinar P. Voranc Jesenice 57.46, 12. Nada

Črv – Bled 1.02.91, 13. Krznarič – Mojsstrana 1.03.49, 14. B. Črv – Bled 1.03.76, 17. Berlik – P. Voranc Jesenice 1.05.10, 18. Rajgelj – Lipnica 1.06.18, 19. Ažman – Bohinj 1.06.59, 20. Kresein – Bohinj 1.07.18.

Mlajši pionirji: 1. Naglič – Koroška Bela 55.03, 2. Robič T. Čufar Jesenice 55.10, 3. Pogačnik – T. Čufar Jesenice 55.76, 5. Gosar – Kranjska gora 56.21, 6. Vidic – Kranjska gora 56.35, 8. Berčič – Lipnica 56.90, 9. Pirc Koroška Bela 57.04, 10. Žan Koroška Bela 57.12, 11. Ravnik – P. Voranc Jesenice 57.20, 12. Smolej T. Čufar Jesenice 58.05, 15. Kresein – Bohinj 59.56, 19. Martelj – Kranjska gora 1.00.56.

Starejše pionirke: 1. Vesek T. Čufar Jesenice 1.09.59, 2. Porenta Škofja Loka 1.09.95, 3. Benedičič – P. Voranc Jesenice 1.10.88, 4. Čop Koroška Bela 1.11.47, 9. Grlic Koroška Bela 1.16.35, 11. Vreček Radovljica 1.16.60, 17. Vergelj Lesce 1.20.95, 19. Urh Radovljica 1.21.29, 20. Vojvoda Bohinj 1.21.37.

Starejši pionirji: 1. Peternel Škofja Loka 1.07.52, 2. Jemec Bled 1.08.67, 3. Oblak P. Voranc Jesenice 1.09.05, 5. Lavtizar Kranjska gora 1.09.69, 8. Bener Kranjska gora 1.11.31, 9. Peternel S. Kranjska gora 1.11.46, 10. Presterelj Koroška Bela 1.11.58, 16. Hrovat Kranjska gora 1.12.56, 18. Purkart Kranjska gora 1.13.45.

Mlajše mladinke: 1. Pehar – Tržič 1.06.27, 2. Ravnikar Škofja Loka 1.07.17, 3. Likozar Kranj 1.09.81, 4. Rakovec P. Voranc Jesenice 1.12.72, 5. Petrič Lipnica 1.17.46, 6. Grlic Kranjska gora 1.21.03, 8. Blaznik Lipnica 1.22.06, 9. Gartner Mojsstrana 1.26.14, 10. Juran Koroška Bela 1.26.64, 14. Ferjan Bled 1.36.90, 16. Juran Koroška Bela 1.40.16.

Mlajši mladinci: 1. Parte Jezersko 1.05.83, 2. Podrekar Mojsstrana 1.05.90, 3. Kavčič T. Čufar Jesenice 1.06.12, 9. Pristavec Bled 1.11.58, 10. Ravnik Bohinj 1.11.67, 11. Sitar Bled 1.11.68, 14. Smolej Koroška Bela 1.13.86, 15. Razinger Koroška Bela 1.13.91, 16. Mertelj Kranjska gora 1.14.26, 18. Logar Bohinj 1.15.22, 19. Pikon Bohinj 1.15.24.

NA OBČINSKEM PRVENSTVU PREPREČLJIVO ELAN

V okviru športnih iger je bilo v nedeljo, 19. marca v Zgornjih Gorjah letošnje občinsko sindikalno prvenstvo v smučarskih tehikah. Tekmovanje sta pod pokroviteljstvom OSZS Radovljica organizirala ZTKO Radovljica in TVD Partizan Gorje. V okviru tekmovalstva so se mladi do 27 let starosti borili tudi za občinske naslove OO ZSMS iz TOZD in KS. Na tekmovalni je nastopilo 96 tekmovalcev in 30 tekmovalk ali skupaj 126 članov sindikata iz 47 osnovnih organizacij sindikata.

Moški so tekmovali na 6 km dolgi progi in so bili razdeljeni v šest starostnih razredov. Ženske so se pomerile na 3 km dolgi progi in so bile razdeljene v tri starostne razrede. V ekipnem delu tekmovalja so bili najboljši člani KOS Elan Begunje, ki so zmagali v moški, ženski in skupni uvrstitvi. Najboljša mesta v posameznih in ekipni uvrstitvi so dosegli:

ŽENSKO DO 27 LET: 1. Kati Poljanec LIP Bled, 2. Majda Fister Vezena Bled, 3. Marija Fister Iskra Lipnica, 4. Ana Osterman GG Bled, 5. Nuša Brejc Elan Begunje.

ŽENSKO OD 27 DO 35 LET: 1. Anka Banič OS Bled, 2. Vera Repe Vezena Bled, 3. Pšenica Mihaela OS Bled, 4. Jana Pogačnik Veriga Lesce, 5. Štefka Pogačar Vezena Bled.

ŽENSKO NAD 35 LET: 1. Lojzka Kosmač SDK Radovljica, 2. Marija Černe OS Gorje, 3. Amalija Podipelec Elan Begunje, 4. Minka Vauptič Elan Begunje, 5. Helena Kralj Murka Lesce.

MOŠKI DO 27 LET: 1. Boris Kozinc Elan Begunje, 2. Tone Fister Iskra Lipnica, 3.

Alojz Primc Plamen Kropa, 4. Franc Ferjan Vezena Bled, 5. Silvo Repinc GG Bled.

MOŠKI – KATEGORIZIRANI TEKMOVALCI: 1. Dušan Podlogar Veriga Lesce, 2. Janez Rebersak Iskra Otoče, 3. Marjan Burger Veriga Lesce, 4. Jaka Reše OS Lipnica, 5. Samo Arh LIP Bled.

MOŠKI OD 27 DO 35 LET: 1. Pavel Koblica GG Bled, 2. Miloš Janša Veriga Lesce, 3. Zdravko Pogačnik Iskra Otoče, 4. Zdravko Eržen Jel-plast Kamna gorica, 5. Drago Boškovič GG Bled.

MOŠKI OD 35 DO 40 LET: 1. Janez Sitar Plamen Kropa, 2. Tine Repinc LIP Bled, 3. Franci Peterman Elan Begunje, 4. Janez Kalan Komunala Bled, 5. Franc Lapajne LIP Bled.

MOŠKI OD 40 DO 45 LET: 1. Tine Rozman gradbeno podjetje Bohinj, 2. Lado Koblica Kovinska delavnica Bled, 3. Jaka Rožič GG Bled, 4. Vlado Matjažič DPO Radovljica, 5. Peter Zorc GG Bled.

MOŠKI NAD 45 LET: 1. Viktor Repinc LIP Bled, 2. Janez Hrovat Elan Begunje, 3. Janko Lapajne Ljubljanske mlekarne Bohinj, 4. Ljubo Magdič Veriga Lesce, 5. Anton Nežmah Veriga Lesce.

VRSTNI RED – EKIPNO ŽENSKO: 1. Elan Begunje 36 točk, 2. Vezena Bled 33 točk, 3. Osnovna šola Bled 29 točk, 4. LIP Bled 22 točk, 5. Veriga Lesce 15 točk.

VRSTNI RED – EKIPNO MOŠKI: 1. Elan Begunje 97 točk, 2. LIP Bled 77 točk, 3. Veriga Lesce 68 točk, 4. GG Bled 49 točk, 5. Vezena Bled 44 to

ISKRA ELEKTROMECHANIKA KRANJ TOZD TOVARNA TELEFONSKIH ENOT, Blejska Dobrava 124, odbor za medsebojna razmerja delavcev

objavlja proste delovne naloge in opravila za
- vratarja-čuvaja

Kandidati morajo poleg splošnih, izpolnjevati še naslednje pogoje:
- končana osemletka
- 3 leta delovnih izkušenj
- odslužen vojaški rok
- da ni bil kaznovan.

Kandidati naj vložijo svoje ponudbe z opisom dosedanjega dela v 15 dneh od objave na naslov: Iskra Elektromehanika Kranj - TOZD tovarna telefonskih enot, Blejska Dobrava 124.

BIRO ZA URBANIZEM IN STANOVANJSKO POSLOVANJE DELOVNA SKUPNOST STROKOVNIH SLUŽB, JESENICE, C. M. TITA 18,

OBJAVLJA

prosta dela in naloge:

knjigovodja analitik 1 oseba

Poleg splošnih pogojev, mora kandidat izpolnjevati še naslednje pogoje:

1. da ima dokončano srednjo strokovno šolo ekonomske ali komercialne smeri,
2. da ima najmanj eno leto delovnih izkušenj v knjigovodstvu,
- prednost imajo kandidati z znanjem knjiženja na ASCOTA strojih
- poskusno delo je predvideno in traja en mesec.

Kandidati naj svoje pismene prijave z vsemi potrebnimi dokazili o strokovnosti in praksi pošljejo na gornji naslov, najpozneje do 15. 4. 1978.

Izvršni svet krajevnih skupnosti ZA SIP daje v najem

kiosk - okrepčevalnica JURCEK na Homu nad Zasipom za sezono 1978.

Interesenti z ustrežno kvalifikacijo naj oddajo pismene prijave na KS Zasip 64260 Bled.

ABC Pomurka trgovsko proizvodna organizacija GOLICA JESENICE - TOZD DELIKATESA

v smislu določil 161. člena statuta ponovno razpisuje prosta dela in naloge računovodje temeljne organizacije.

Kandidat mora poleg splošnih, z zakonom predpisanih pogojev, imeti:

- najmanj srednješolsko izobrazbo ekonomske smeri,
- najmanj tri leta delovnih izkušenj v knjigovodstvu,
- aktiven odnos do samoupravljanja, spoštovati zakonitost in mora biti vesten pri delu.

Ponudbe z dokazili o strokovnosti ter opisom dosedanjih zaposlitev naj kandidati pošljejo v 15 dneh po objavi na naslov: ABC POMURKA trgovsko proizvodna organizacija GOLICA JESENICE - kadrovska služba, Jesenice, Titova 1.

Stanovanja ni na voljo.

ROŽCA 78

Leto je naokoli in blizu se datum ko bo spet na Rožci srečanje vseh bivših in sedanjih članov alpinističnega oddelka Jesenice. Lani je bilo to srečanje prvo. Udeležilo se ga je veliko nekdanjih članov in vsi člani PO, ki so bili registrirani za leto 1977. Med seboj pa so se vsi pomerili tudi v smučanju. Proga je bila prvotno planirana z vrha Rožce, vendar je bila zaradi slabega snega precej skrajšana. Vsi, tako starejši kot mlajši pa so pokazali, da jim poleg alpinizma tudi smučanje ni tuje. Vsak udeleženec, ki je tudi tekmoval v smučanju je dobil za spomin lepo izrezljano leseno plaketo.

Tudi letos alpinistični oddsek Jesenice vabi vse nekdanje in sedanje člane alpinističnega oddelka na Turni smuk - Rožca 78, ki bo 2. aprila na Rožci. Odhod bo ob 7. uri izpred hotela v Planini pod Golico. Avtobus (redni) odpelje z Jesenic ob 6. uri in deset minut.

Start z Rožce bo ob 10. uri. Vsak alpinist - udeleženec bo dobil spominsko darilo. Startnina znaša 50 din.

Srečanje bo ob vsakem vremenu.

AO Jesenice

ŽIVAHNA POVEZANOST UČENCEV OŠ »16. DECEMBER« MOJSTRANA S PLANINSKIM DRUŠTVOM

V letu planinskih jubilejev, 200-letnice prvega pristopa na Triglav, 75-letnice enotne planinske zveze in 50-letnice PD Mojstrana, se je močno povečala tudi povezanost učencev osnovne šole 16. decembra Mojstrana s PD v Mojstrani.

Učenci SSD smo sklenili, da se bomo tudi letos udeležili množičnih planinskih pohodov in da bomo organizirali planinske izlete v našo okolico. Učenci smo nad takimi izleti navdušeni in jih kar težko pričakujemo.

Pohoda na Stol, 17. marca, se je udeležilo deset učencev naše planinske sekcije, v nedeljo, 26. marca, pa se je 22 učencev udeležilo spominskega pohoda na Porezen. Pot je bila naporna in včasih kar malo nevarna, saj je bil vrh Porezna zaledenel in je pihal močan veter. Vendar smo bili kljub težavam srečni, da smo prišli na vrh, kjer smo dobili čaj, ter posebno izkaznico. Vsi srečni smo se vrnili v dolino.

Planinsko društvo je v šoli organiziralo planinsko šolo, v kateri se bomo seznanjali s floro in favno ter z drugimi vednostmi potrebnimi za varno hojo v gore.

Vsi učenci 6., 7. in 8. razreda smo prebrali knjigo Toneta Svetina Stena O tem delu smo se pogovorili, PD pa nam je nato omogočilo brezplačen ogled slovenskega planinskega filma Triglavske strmine. Dvorana je bila nabito polna, saj so si tudi vaštani želeli ogledati film, ki je bil posnet pred 45. leti v naših krajih.

Na temo Moja pot v planine bomo pisali člani literarnega krožka spise, ki nam jih bo ocenil pisatelj Tone Svetina. Upamo, da bo prišel tudi k nam na šolo, kjer nam bo lahko še več povedal o svojih doživetjih v planinah ter v NOB.

Pionirji OŠ smo sklenili, da bomo pomagali tudi pri prenavljanju Aljaževoga doma v Vratih, saj bo namenjen tudi nam, mladim planincem.

Jožica Košar

IZLET NA POREZEN

Ob 8. uri smo se zbrali na železniški postaji Jesenice. Od tam smo se z vlakom odpeljali do Podbrda, nato pa smo krenili ob progi do poti, ki je vodila na Porezen. Ko smo prišli iz gozda je začel pihati močan veter. Kmalu smo počili in malicali. Po počitku smo pospravili odpadke in stopili v kolono. Pod vrhom je pihal močan veter, zato smo oblekli bunde in si nadeli kape. Po poboju smo počasi hodili do vrha Porezna. Koče na Poreznu sploh ni bilo videti, le eden ali dva dimnika sta kukala iz snega. Organizatorji so morali kočo izkopati iz snega. Tovariši Valodi je odšel s knjižicami po tige in značke za tiste, ki so bili že večkrat na spominek zimskem pohodu na Poreznu. Bilo je zelo veliko ljudi, vendar so bili tovariši iz planinskega društva Cerklje zelo prijazni in se je kmalu vrnil. Mi smo ga čakali v zavetju in ko je prišel smo krenili po poti navzdol. Na robu gozda smo počili in pojedli še preostalo malico. Tam je tudi razdelil značke in knjižice.

Za dvakratni vzpon so nekateri dobili bronaste značke Porezna, jaz pa sem bil letos že tretjič in bom drugo leto dobil srebrno značko.

Namen pohoda na Porezen je počastitev spomina padlih junakov in njihove borbe z okupatorjem 21. marca 1945. leta.

Klemen Grižar
4. c razred OŠ
Prežihov Voranc
Jesenice

DEŽURNA TRGOVINA

V soboto, 1. aprila, bo na
Jesenicah od 15. do 19. ure
odprta
EMONA MARKET, Prešernova c. 1/a

ZAHVALA

Ob nenadni izgubi našega dragega
moža, očeta, starega očeta, očima

ANTONA TAVČARJA

se najlepše zahvaljujemo sodelavcem votličarne in žičarne za podarjene vence ter številno spremstvo, 7. c razredu osnovne šole Tone Čufar, sostanovalcem Bokalove 10. »Planika« Zabreznica, pevcem za žalostinke, tovarišu Vukoviču za poslovičen govor ter vsem ostalim imenovanim, ki so darovali vence, cvetje ter ga v tako velikem številu pospremili na njegovi poslednji poti.

ZALUJOČI: žena Francka, sin Peter z družino, hčerke Zvonka in Bernarda z družino, Lidija ter ostalo sorodstvo

ZAHVALA

Ob boleči izgubi ljubljenelega moža,
skrbnega in dobrega očeta

ŠTEFANA TRPLANA

se iskreno zahvaljujemo sodelavcem TOZD Vratni podboji za denarno pomoč, delovnemu kolektivu Izolirke Jesenice in kolektivu Gradis za darovane vence, izrečeno sožalje in pomoč v najtežjih trenutkih ter lajšanje bolečin.

Prisrčna hvala govornikom tov. Globočniku in Nučiču za poslovične besede ob odprtem grobu. Hvala pihalnemu orkestru za spremstvo in žalostinke na njegovi prezgodnji zadnji poti, ter pevskemu zboru društva upokojencev Javornik-Koroška Bela za ganljivo petje. Zahvalo smo dolžni sostanovalcem Titova 4 za poklonjeni venec in denarno pomoč.

Posebno zahvalo smo dolžni za nesebično pomoč družinam Zirc, Vojko Markizeti, Strajnarjevi, Šebrevkovi, Severjevi, Tarmanovi, Zvanovi in vsem, ki so nam v teh najtežjih trenutkih stali ob strani, pomagali in lajšali bolečine. Zahvaljujemo se vsem za izrečeno sožalje, darovane cvetje in vsem, ki so ga v tako velikem številu pospremili k njegovemu prezgodnjemu zadnjemu počitku. Vsem in vsakemu posebej še enkrat iskrena hvala.

ZALUJOČA žena Pavla,
hčerka Dragica ter sinova
Milan in Štefan

ZAHVALA

Osnovni organizaciji sindikata
TOZD Hladna valjarna Bela se za denarno pomoč v času moje bolezni najlepše zahvaljujem.

Hanka Čamdžić

ZAHVALA

Osnovni organizaciji sindikata
TOZD Hladna valjarna Jesenice se iskreno zahvaljujem za denarno pomoč, katera mi je bila v moji dolgotrajni bolezni zelo dobrodošla.

Pavel Noč

ZAHVALA

Osnovni organizaciji sindikata DS
za kadrovske in splošne zadeve in informiranje se iskreno zahvaljujem za denarno pomoč, ki mi je med boleznijo zelo dobrodošla.

Slavko Ferčec

VABILO NA KONCERT

V ponedeljek, 3. aprila bo
v gledališču Tone Čufar na
Jesenicah ob 19.30

KLAVIRSKI VEČER
PIANISTKE
BLAŽENKE ARNIČ

Blaženka Arničeva je diplomirala na glasbeni akademiji v Zagrebu v razredu profesorja Vladimirja Krpana, nato je bila dve leti na specializaciji v Odesi, sedaj pa nadaljuje študij na tretji stopnji v Leningradu.

Ze njen prvi samostojni koncert v Trstu, leta 1976 je vzbudil veliko pozornost in izredne pohvale kritikov. Kritiki so ugotovili veliko sposobnost vživljanja v doživljanje in čustva skladateljev, izreden umetniški temperament s širokim razponom dojemanja in zavidljivo tehnično pripravljenost.

Na koncertu na Jesenicah bodo zastopani skladatelji: Scarlatti, Haydn, Arnič in Prokofjev.

Vabi ZKO Jesenice

Kaj bomo gledali v kinu

Kino RADIO

1. in 2. aprila amer. barvni akcijski film MASČEVANJE ZELENEGA SRŠENA, režija William Beaudine, v gl. vlogi Bruce Lee, ob 17. in 19. uri.
3. in 4. aprila nem. barvni pustolovski film IZGUBLJENA ČAST KATARINE BLUM, režija Volker Schlöndorff, v gl. vlogi Angela Winkler, ob 17. in 19. uri.
5. aprila amer. barvni pustolovski film ČUDEŽNI KARATE, režija Takashi Nomura, v gl. vlogi Mas Oyama, ob 17. in 19. uri.
6. aprila ni predstav.
7. aprila japonski barvni poučno fantastični film NASILJE MEKAGODZILE, režija Ishiro Honda, v gl. vlogi Katsuhiko Sasaki, ob 17. in 19. uri.
8. in 9. aprila italij. špan. zap. nem. kriminalni film DIAMANTI STAREGA GANGSTERJA, režija Guiliamo Montaldo, v gl. vlogi Janet Li, ob 17. in 19. uri.
8. aprila amer. barvni risani film TOM IN JERRY NAJBOLJŠA SOVRAŽNIKA, režija Walt Disney.
8. aprila amer. barvni risani film TON IN JERRY NAJBOLJŠA SOVRAŽNIKA režija Walt Disney, ob 15. uri. Ogled filma je brezplačen za člane Ježkovskega kluba, poklanja ga Jugobanka Ljubljana.

Kino PLAVŽ

1. in 2. aprila nem. barvni pustolovski film IZGUBLJENA ČAST KATARINE BLUM, ob 18. in 20. uri.
3. in 4. aprila amer. barvni akcijski film MASČEVANJE ZELENEGA SRŠENA, ob 18. in 20. uri.
5. aprila ni predstav.
6. aprila italij. barvni film - drama AFRISKA ZVEZA, ob 18. in 20. uri.
7. aprila amer. barvni pustolovski film ČUDEŽNI KARATE, ob 18. in 20. uri.
8. in 9. aprila italij. barvni kriminalni film - drama REVOLVER, ob 18. in 20. uri.

Kino KRANJSKA GORA

1. aprila franc. barvni kriminalni film SAM PROTI VSEM, ob 20. uri.
2. aprila franc. barvni pol. drama DEŽ NAD SANTIAGOM, ob 20. uri.
5. aprila nem. barvni pustolovski film IZGUBLJENA ČAST KATARINE BLUM, ob 20. uri.
8. aprila amer. barvni akcijski film MASČEVANJE ZELENEGA SRŠENA, ob 20. uri.
9. aprila italij. barvni film drama AFRISKA ZVEZA, ob 20. uri.

Kino DOVJE - MOJSTRANA

1. aprila italij. barvni akcijski film GNEČA V HONGKONGU, ob 19. uri.

2. aprila franc. barvni kriminalni film SAM PROTI VSEM, ob 19. uri.
8. aprila nem. barvni pustolovski film IZGUBLJENA ČAST KATARINE BLUM, ob 19. uri.
9. aprila amer. barvni akcijski film MASČEVANJE ZELENEGA SRŠENA, ob 19. uri.

Gledališče

PETEK, 31. marca, ob 18. uri DAN BRIGADIRJEV organizaciji ZSMS, ob 19.30 Martin Benetovič: HVARČANKA - gostovanje v Radovljici.

SOBOTA, 1. aprila, ob 19.30 Martin Benetovič: HVARČANKA - gostovanje v Bohinjski Bistrici. NEDELJA, 2. aprila, ob 19.30 Martin Benetovič: HVARČANKA - gostovanje v Bohinjski Česnici.

PONEDELJEK, 3. aprila, ob 19.30 koncert BLAŽENKE ARNIČ - v organizaciji ZKO Jesenice.

SREDA, 5. aprila, ob 11. uri in ob 13. uri lutkovno gledališče iz Prage NARCIS s predstavo REVIJA IZ KOVČKA.

Ob 70-letnici ustanovitve Slovenske prosvetne zveze v Celovcu je bila izdana priložnostna značka, ki jo lahko kupite v pisarni amaterskega gledališča Tone Čufar na Jesenicah v dopoldanskih urah. Cena 20,00 din.

VSEM LASTNIKOM STANOVANJSKIH HIŠ V KS JAVORNIK - KOROŠKA BELA

Svet krajevnih skupnosti je na 25. redni seji 28. marca obravnaval pismo izvršnega sveta skupščine občine Jesenice in se strinjal s priporočilom, da sodelujemo v očiščevalnih akcijah.

Posebna komisija, ki jo sestavljajo predstavniki komisije za varstvo okolja v krajevni skupnosti, sanitarni inšpektor, referent za komunalne zadeve ter predstavnik komunalnega podjetja Kovinar Jesenice, bo v aprilu opravila pregled in ugotovila rezultate očiščevalnih akcij, ki so stalne.

Opozarjamo vse lastnike hiš, da skladno z veljavnimi predpisi zavarujejo odprte gnojne jame in s tem preprečijo dostop mrčesu in morebitnim okužbam.

Ostrejšje mere in morebitne mandatne kazni bodo potrebne tudi proti prebivalcem, ki odlagajo smeti na mestih, ki za to niso določena (divja odlagališča smeti), kar še posebej velja za celotno strugo potoka Bela na Koroški Beli. Za odlaganje smeti smo na Koroški Beli in na Javorniku že namestili železne zabojne - kontejnerje za odlaganje smeti, z nameščanjem kontejnerjev pa bomo nadaljevali tudi v prihodnje po predvidenem programu.

Komisija za varstvo okolja pri svetu KS bo ugotovitve komisij-skega oglada ter rezultate očiščevalne akcije objavila v sredstvih množičnega obveščanja.

Komisija za varstvo okolja pri svetu KS
Javornik - Koroška Bela

KRAJANOM BLEJSKE DOBRAVE IN LIPC

Krajevna skupnost Bl. Dobrava obvešča vse krajanje Bl. Dobrave in Lipc, da koristijo za odlaganje smeti in drugega odpadnega materiala naravno jamo nad LIPCAMI - JAKOPČEVA JAMA. Odlaganje smeti na drugih krajih je prepovedano in kaznivo.

S tem obvestilom še enkrat obveščamo krajanje Lipc in Bl. Dobrave, da je odlaganje smeti za pokopališčem in drugih krajih prepovedano. Zavedati se moramo, da bomo imeli takšno okolje, kakršnega si bomo sami ustvarili.

Svet krajevnih skupnosti
Bl. Dobrava

VABILO NA PREDAVANJE

Vse prebivalce krajevnih skupnosti Javornik - Koroška Bela obveščamo, da bo danes, v četrtek, 30. marca 1978, ob 17. uri v dvorani delavskega doma Julke in Albina Pibernik na Javorniku predavanje z naslovom:

POTRESI IN SAMOZAŠČITA.

Vabimo vas, da se predavanju zanesljivo udeležite.

Krajevna skupnost
Javornik - Koroška Bela

KO POTONE NEKA LADJA

Mnogo pametnih in nespametnih misli se v tem trenutku vrti okrog našega hokeja in poskušajo odgovoriti na vprašanje: kaj nas je pripeljalo v C skupino? Mnogo stvari je. Nekateri so mnenja, da je bila reprezentanca slabo pripravljena, tako fizično, kot psihično. Drugi spet menijo, da so bile priprave zelo kvalitetne, da pa je bil odnos nekaterih ali vseh igralcev do dreša z državnim grbom podcenjujoč, da so se (res) premalo borili. Nekateri bi v ekipo poklicali še F. Zbontarja, ki mu je potekla kazen, toda kaj bi on pomagal, ko vso sezono ni igral, je brez kondicije, potem brata Hiti, o katerih je trener italijanske reprezentance Billy Harris dejal, da sta zadnji dve, tri sezoni med najboljšimi v italijanskem prvenstvu. Se pred prvenstvom pa je isti trener dejal: »Jugoslovanska reprezentanca mora biti zelo močna, ko v svoje vrste ni vključila bratov Hiti.« Zvezni kapetan M. Janežič pa brani svojo odločitev s tem, da lani v Tokiu nista pokazala dovolj in, da ne bi ustrezala konceptu igre. V poštve so prihajali tudi Gojanovič, Renaud in Tišler. Seveda pa je bilo, ob porazih uganin, kakšna naj bi bila reprezentanca, še in še. Dejstvo pa je, da smo v C skupini in da je naša reprezentanca igrala res katastrofalno slabo in neučinkovito, da tudi 100 % prilagoditve nismo znali izkoristiti, da smo prejemali gole z igralcem in celo z dvema manj (proti Italiji), da smo ponavljali iz tekme v tekmo iste napake. Obramba in napad sta bila slabo povezana. Ploščica je šla zelo počasi iz naše obrambne tretjine, pa tudi nasprotni napad so pripravljali toliko časa, da so nam nasprotniki prestregli ploščico in dosegli zadetek.

Poraz proti Madžarski še ni napovedoval našega potopa, saj je igra proti Poljski razveselila marsikoga in vrnila upanje igralcem in strokovnjakom. Toda prišla je Italija. Bil je to pravi masaker na ledu. Naši so bili izgubljeni. Pomagala ni niti menjava vratarjev. Nič, prav nič, ni uspelo plavim. Vse je bilo brezupno. Igra brez igre. Bili smo res nadigrani, kot že dolgo ne, toda upanje je še ostajalo. Pokopali so ga prečepljivo Norvežani, Japanci in Romuni.

Po sedemdesetih letih se poslavljamo ob B skupine. Mogoče se bomo že po prvenstvu C skupine na Kitajskem vrnili v stari dom, mogoče šele čez dve, tri leta. Rane so hude. Treba jih je dobera zaceliti, časa pa je dovolj, mora ga biti, saj so to rane našega, jugoslovanskega hokeja, zato nam ne sme biti vseeno, kako jih bomo zdravili in pozdravili.

Vendar nismo imeli samo slabih trenutkov, teh je bilo tako ali tako preveč, bila je tekma s Poljsko in zmaga proti visokozvrščenim Švicarjem. Plavi so pokazali, da znajo igrati. Proti Poljakom so jim pomagali glasni navijači, predvsem Jeseničani, proti Švici pa velika želja za zmago. Dve točki sta ves naš izkupiček, ob šestih porazih in zmagi, ki je pokazala, da lahko, samo če hočemo.

Potrebno bo res zagrabiti, delati bolj natančno, v povezavi z vsemi našimi klubi in si pomagati med seboj, ne pa si metati polena pod nogo. V našo sredo je potrebno povabiti nekaj tujih strokovnjakov, saj imamo svojih še vedno premalo. Treba je delati, delati in še enkrat delati, strokovno in kvalitetno. Ne sme nam biti škoda denarja, saj je hokej vrhunski šport, ne pa rekreacija manjšine.

ORGANIZACIJA

Ledena hala Pionir, zgrajena letos, sprejme 2000 gledalcev, kar je bilo dovolj, ob tako slabem zanimanju publike (izgube zaradi tega so precejšnje), vendar pa je to velik prihodek k razvoju beograjskega hokeja (Crvena zvezda, Partizan) in državnega športa nasploh. Organizacija prvenstva, delovanje vseh vrst služb, je bilo res kvalitetno, kar so potrdili tudi gostje prvenstva, tako, da je Beograd, mesto mladosti in športa, zopet dokazal svojo visoko vrednost, v pripravi takih in podobnih prvenstev.

REZULTATI:

Jugoslavija : Madžarska 2:4 (1:0, 0:2, 1:2). Gledalcev 1500. Zadetke sta dosegla: 1:0 Klemenc (Smolej), 2:3 M. Jan Kazni : Jug. 12 min (Savič 2+2, Košir 2+2+2), Kovač 2, Madžarska 12 min.

Jugoslavija : Poljska 2:5 (1:1, 1:3, 0:1).

Gledalcev 1000. Gole sta dosegla: 1:0 Jan (Klemenc), 2:3 Poljanšek (Kumar). Kazni: Jug. 6 min. (Kavec 2, Savič 2 in Kovač 2) in Pol. 2 min.

Jugoslavija : Italija 3:12 (0:3, 3:4, 0:5). Gledalcev 1500. Zadetke so dosegli: 1:3 T. Košir (Poljanšek), 2:7 Poljanšek, 3:7 T. Košir. Kazni: Jug. 7 min (S. Košir 5, Kumar 2) in Italija 6+10 disciplinske. Jugoslavija : Norveška 1:7 (0:3, 0:0, 1:4). Gledalcev 1200. Zadeček je dosegel Smolej (1:6).

Kazni: Jug. 26 min (Pavlič 2+2+10, Razinger 2+2, Savič 2, Kumar 2, Klemenc 2 in Poljanšek 2) pri Nor. 14 min.

Jugoslavija : Japonska 1:6 (0:4, 0:1, 1:1). Gledalcev 500.

Na 1:7 je znižal S. Košir (Klemenc). Kazni: Jug. 8 min (Puterle 2, Šcap 2, Pavlič 2+2), Jap. 2 min.

Jugoslavija : Romunija 0:11 (0:5, 0:4, 0:2). Gledalcev 500. Kazni: Jug. 6 min (Kuret 2+2, Lepša 2), Rom. 4 min.

Jugoslavija : Švica 5:3 (2:0, 2:2, 1:1). Gledalcev 500.

Zadetke so dosegli 1:0 Lepša (Kavec), 2:0 Hafner (Poljanšek), 3:1 Poljanšek (Hafner, Šcap), 4:1 Hafner, 5:2 Smolej (S. Košir). Izključitve: Jug. 6:20 min (Šcap 2, Košir T. 2+10, Savič 2 in Razinger 10), Švica 0 min.

Za Jugoslavijo so na SP igrali: Marjan Zbontar, Janez Albreht, Jože Razinger, Ivan Šcap, Sašo Košir, Darko Beravs, Karel Savič, Jože Kovač, Silvo Poljanšek, Tomaž Košir, Edo Hafner, Igor-Peter Klemenc, Roman Smolej, Milan Jan, Ignac Kavec, Bojan Kumar, Janez Puterle, Sretan Kuret, Uroš Pavlič in Lepša.

KAKO IN KOLIKOKRAT SMO IGRALI DO DANES Z NASPROTNIKI LETOSNJEGA SVETOVNEGA PRVENSTVA:

Z Madžarsko smo odigrali šest tekem, dve zmagi trije porazi in neodločen izid, ob negativni razliki v zadetkih 22:19.

S Poljsko smo odigrali devet tekem, sedem porazov, ena zmaga in neodločen izid. Razlika v zadetkih je krepko v korist Poljakov 60:23.

Z Italijo smo v desetih tekmah iztržili pet zmag, štiri poraze in neodločen izid. Razlika je ugodnejša za naše sosede 47:38.

Z Norveško smo igrali trinajstkrat. Sedem porazov, tri zmage in trije neodločeni izidi, ob ugodnejši razliki za Severnjake 65:46.

Z Japonsko smo igrali enajstkrat. Sedem zmag in štiri porazi in razlika v zadetkih 50:44 za nas.

Z Romunijo smo igrali štirinajstkrat. Šest porazov, štiri neodločeni izidi in štiri zmage, ob negativni razliki v zadetkih 54:44.

S Švico smo igrali enajst tekem na SP. Petkrat smo zmagali, dvakrat igrali neodločeno in štirikrat izgubili. Razlika v zadetkih pa je 46:44 v našo korist.

ZANIMIVOSTI

Prvega SP smo se udeležili leta 1939. To je bilo trinajsto prvenstvo, igrano pa v Zürichu (Švica).

Največ nastopov na SP ima Viktor Tišler, petnajst, za njim pa sta, sedanjí kapetan reprezentance Roman Smolej in Rudi Hiti, oba sta se udeležila trinajstih prvenstev.

Naslednje leto bosta v B skupini igrali reprezentanci Nizozemske in Avstrije.

Najmlajši v letošnji reprezentanci je bil branilec Jože Kovač, ki bo septembra star 17 let, najstarejši pa vratar Janez Albreht, ki je že dopolnil 38 let.

Naša reprezentanca je v povprečju ena najstarejših. Povprečje je nekaj nad 26 let.

Rudi in Gorazd Hiti sta prišla v Beograd, toda na povabilo italijanske hokejske zveze.

Na tekmi s Poljsko so bili najglasnejši jeseniški navijači – predvsem naši sodelavci iz Železarne.

Na prvenstvu je sodeloval tudi Jeseničan – železar, sodelavec iz elektro delavnice, Ciril Vister, ki je po mnenju strokovnjakov svoje delo dobro opravil, prav tako tudi ekipe, katerim je sodil, niso imele pripomb na njegovo sojenje.

- tok

Košarka

PODVIG NI USPEL

Na drugem turnirju v okviru »pionirskega festivala 78« za področje Gorenjske, ki je bilo preteklo soboto, 25. marca, na Jesenicah, je domača pionirska reprezentanca obične doživela dva poraza. V prvi tekmi so igralce Jesenice igrali z največjimi favoriziranimi prvenstva – ekipo Škofje Loke.

Tekma je bila zelo izenačena, čeprav so gostje vodile vsi tekmo. Škoda, da so Jeseničanke na tej tekmi nastopile kar brez petih igralcev, nastopila ni niti najboljša strelka – komarčeva, kajti kompletna ekipa bi n o r d a uspela presenetiti. Rezultat tekme je bil 24:29 (8:16). Koše za Jesenice so dosegli Kantarevič 13, Stražišar 8, Tancer 2, Uman 2.

V drugi tekmi, ki je bila za ekipo Jesenice zelo pomembna, so se pionirke srečale z ekipo Kranja. Tekma se je pričela zelo nervozno. Domačinke so sicer začele zelo silovito, povedle 4:0, nato pa se je igralo nervozno do konca polčasa, ki so ga dobile gostje z rezultatom 13:16. Naj omenimo še, da je tik pred tekmo prišla tudi Skumavčeva in upati je bilo na ugoden rezultat. Toda v drugem delu niti borbenost ni pomagala proti pristranskim sodnikom, ki sta dovolila zelo grobo igranje iz Kranja. Tekma se je končala z zmago gostij 32:28. Tako ostane reprezentanci Jesenice le še borba za tretje mesto, na turnirju, ki bo prihodnjo soboto v Zürichu.

Koše za Jesenice so dosegli: Skumavc 22, Kantarevič 2, Stražišar 2, Uman 2. B. r.

Kegljanje na asfaltu

Aktiv invalidov železarne Jesenice je ob mednarodnem dnevu invalidov, organiziral prvenstvo pameznikov za invalide, ki so zaposleni v Železarni.

Tekmovanje je bilo v soboto, 25. marca na avtomatskem kegljišču v Podmežaklju, in je potekalo v ženski in moški konkurenci. Vsa tekmovalca je imel na voljo 2 X 25 lučajev. Vodja tekmovanja je bil Slavko Koselj.

Žal je v ženski konkurenci nastopila ena sama tekmovalka, čeprav je bilo tekmovanju namenjeno tudi srečanju in medsebojnemu spoznavanju med invalidi. Prav tako bo takim in podobnim srečanjem aktiv moral posvetiti več pozornosti. Obveščenost je bila dobra saj smo razpis poslali po obratih in ga objavili v glasilu Železar, kakor tudi preko radia Triglav.

Preseneča rezultat Miha Selakoviča, ki je z 230 podrtimi keglji prekosil marsikatero aktivnega tekmovalca. Tako smo odkrili odličnega tekmovalca, ki bo po potrebi zastopal invalidsko organizacijo, seveda če bo pripravljen sodelovati.

REZULTATI:

Ženske: 1. Greta Šolar – elektrode 148 podrtih kegljev.

Moški: 1. Niko Selakovič – jeklarna – 230, 2. Miha Blagne valjarna Bela 198, 3. Stanko Bajželj – valjarna bluming-štel 188, 3. Janez Cerin – žičarna 182 podrtih kegljev itd. SS

IV. TRADICIONALNI PATROLNI TEK RADOVNA '78

Člani strelske družine Janez Mrak Dovje – Mojstrana so se pred štirimi leti odločili, da izvedejo patrolni tek na smučeh v partizanski vasi Radovna in sicer v spomin na strašen dogodek 20. septembra 1944, ko je okupator zažgal vas, v hišah pa so zgoreli otroci in njihovi starši. Ker je že prvi tek izredno uspel, so se organizatorji odločili, da postane tradicionalen, v prihodnje pa naj bi se razširil na področje celotne jeseniške občine.

Tekmovanje, ki je združeno s streljanjem z malokalibrsko puško, predstavlja tudi pomemben del krepitve in aktivnosti vse ljudske obrambe in družbene samozastite. Dosedanjih treh tekmovanj so se vsako leto udeležile ekipe vseh krajevnih organizacij in društev Dovja – Mojstrane ter občinskih organov za ljudsko obrambo, organov milice in JLA.

Letošnji, že četrti patrolni tek bo v nedeljo, 2. aprila, v Zgornji Radovci. Strelska družina Janez Mrak bo tokrat tradicionalno tekmovanje razširila. Poleg številnih domačih ekip se bodo letos patrolnega teka udeležile ekipe vseh teritorialnih enot iz krajevnih skupnosti jeseniške občine, občinskih organizacij ZRVS, strelskih društev, granicarskih enot in enot milice. Udeleženci bodo tekli na progi dolgi tri kilometre, na določeni točki pa bodo izvedli streljanje z malokalibrsko puško.

Začetek tekmovanja bo ob 10. uri, razglasitev rezultatov bo po zaključku tekmovanja na cilju. Tri najboljše ekipe bodo prejele pokale strelske družine Janez Mrak in diplome. JR

ČASTNI PREDSEDNIK X. BALKANSKIH IGER V SKOKIH V VODO PREDSEDNIK CK ZKS FRANCE POPIT

Pod pokroviteljstvom železarne Jesenice bodo od 3. do 6. avgusta letos na kopališču Ukova X. balkanske igre v skokih v vodo. Častno predsedstvo pa je prevzel predsednik CK ZKS France Popit.

Ob prizadevanju za čim boljše izvedbo so priprave v polnem teku. Do 1. avgusta bodo zgrajene nove sanitarije in garderobe, ki so projektirane in locirane tako, da bodo služile za nadaljnjo fazo izgradnje kopališča Ukova, kar je dolgotrajna želja jeseničanov – pokrito kopališče.

Za izvedbo programa je poleg zaprosenega posojila potrebno tudi neposredno zbiranje sredstev. Precejšen del sredstev bo zbranih s prispevki od podjetij iz vse Slovenije in iz drugih področij Jugoslavije, ki jih dajejo za reklame v biltenu za panjo, ki bodo v času tekmovanja na kopališču. Prisotna bo televizija, za kar so si delavci televizije že ogledali kopališče.

S prispevki so se odzvali tudi samostojni obrtniki. Preko osnovnih organizacij sindikata pa so že v prodaji karte za vstop na kopališče (kopanje).

Organizacije sindikata bodo ponekod tudi same prispevale del cene za karte. Karte so s 100 ali 50 točkami, za enkratni vstop sta potrebni dve točki za odrasle in ena za otroke in veljajo za tri leta. Izkupiček od kart je namenjen za izgradnjo kopališča, zato je tudi to pot do pokritega kopališča.

Kljub temu, da bo do 1. avgusta na kopališču teklo pospešeno delo, bo kopališče za kopanje obratovalo brez motenj. Prestavljen bo le vhod. Kopalna sezona pa se bo začela morda celo prej kot druga leta, kar pa seveda zavisi od vremena. Program del za ureditev bazen, to čistenje in ostalo, je predvideno že v začetku maja.

V VELESALOMU SEO – TKR – NOVOGRADNJE

Preteklo soboto, 25. marca so se v Spahnem vrhu nad Jesenicami pomerili sodelavci Železarne v veleslalomu. Prvenstvo je bilo že enkrat preloženo zaradi slabega vremena. Tokrat so prevzeli organizacijo športni delavci SK Golice, žal pa se je od prijavljenih 325 sodelavcev tekmovanja udeležilo le 109 tekmovalcev.

Na tekmovanju so imeli največ uspeha sodelavci iz delovne skupnosti za ekonomiko, tehnično kontrolo in raziskave ter novogradnje, ki so bili najboljši ekipno med moškimi in ženskami. Proga je bila precej zahtevna, zlasti pa je bila pretežka za ženske tekmovalke, zaradi česar so jo tik pred tekmo nekoliko skrajšali. Tekmovanje pa je poleg vsega motil še močan veter in so bili pogoji za tekmovanje izredno težki.

REZULTATI:

MOŠKI DO 25 LET (NASTOPILO 20): 1. Smolej HV Bela 42,01, 2. Šmid Jeklovček 43,17, 3. Babič SEO-TKR-NOV. 43,37, 4. Jeklar vzdrževanje 43,45, 5. Košnik vzdrževanje 44,13, 6. Martinjak vzdrževanje 45,33, 7. Smodiš vzdrževanje 45,63, 8. Markez L. SEO-TKR-NOV. 45,65, 9. Smolej – strojne delavnice 46,25, 10. Urbas strojne delavnice 48,43, 11. Ambrožič remontne delavnice 48,81, 12. Štefelin remontne delavnice 52,87, 13. Urbas valjarna bluming-štel 55,82, 14. Robič jeklarna 55,91, 15. Kliner kadroviski 56,25.

MOŠKI DO 35 LET (NASTOPILO 38): 1. Krauthaker SEO-TKR-NOV 40,63, 2. Noč jeklarna 45,88, 3. Jeklar remontne delavnice 46,37, 4. Markez SEO-TKR-NOV 46,31, 5. Brojan žičarna 47,34, 6. Ravnikar SEO-TKR-NOV 47,74, 7. Pšenica remontne delavnice 48,98, 8. Kero valjarna bluming-štel 50,27, 9. Kunstelj SEO-TKR-NOV 50,30, 10. Poljšak kadroviski 50,97, 11. Legat profilarna 51,27, 12. Pervanja Kovinoservis 51,74, 13. Javorski – SEO-TKR-NOV 52,43, 14. Miklič valjarna bluming-štel 52,65, 15. Pukl SEO-TKR-NOV 52,79.

MOŠKI DO 45 LET (NASTOPILO 20): 1. Mlekuz vzdrževanje 41,19, 2. Kliner hladna valjarna Jesenice 42,08, 3. Rakovec

valjarna bluming-štel 42,98, 4. Koblar strojne delavnice 44,81, 5. Smolej valjarna bluming-štel 44,97, 6. Svetina strojne delavnice 45,30, 7. – 8. Mlakar jeklarna in Pohar SEO-TKR-NOV 46,93, 9. Žan remontne delavnice 47,84, 10. Repe strojne delavnice 47,91, 11. Robič vzdrževanje 48,99, 12. Noč vzdrževanje 51,48, 13. Koselj hladna valjarna Bela 51,66, 14. Krmelj valjarna 2400 54,39, 15. Horvat livarna 56,74.

MOŠKI NAD 45 LET (NASTOPILO 18): 1. Babič vzdrževanje 43,81, 2. Legat jeklarna 44,09, 3. Kunšič Kovinoservis 45,00, 4. Kežar elektroodni 45,25, 5. Benedičič – SEO-TKR-NOV 46,40, 6. Razinger energotika 46,94, 7. Bertoncelj – strojne delavnice 48,19, 8. Thaler – strojne delavnice 52,80, 9. Slibar transport 58,62, 10. Sodja elektroodni 58,96, 11. Lipovšek strojne delavnice 1,09,58, 12. Prevc hladna valjarna Bela 1,13,05, 13. Pogacnik SEO-TKR-NOV 1,15,53, 14. Terseglav elektroodni 1,43,08.

ŽENSKO DO 25 LET: 1. Grile SEO-TKR-NOV 51,73, 2. Aleš SEO-TKR-NOV 53,23, 3. Ropret kadroviski 1,40,92.

ŽENSKO DO 35 LET: 1. Krauthaker vzdrževanje 29,98, 2. Pervanja valjarna bluming-štel 30,13, 3. Kavčič SEO-TKR-NOV 32,39, 4. Svetina komerciala – finance 32,57, 5. Bakovnik – remontne delavnice 38,53.

ŽENSKO DO 45 LET: 1. Petrič – SEO-TKR-NOV 36,94, 2. Vengar SEO-TKR-NOV 40,83.

ŽENSKO NAD 45 LET: 1. Praček Komerciala – finance 29,86, 2. Babič vzdrževanje 58,96, 3. Jelovčan – plavž 1,18,64.

EKIPNO MOŠKI: 1. SEO-TKR-NOV – 2,10,40 (Babič, Krauthaker, Benedičič), 2. Jeklar 2,12,03, (Šmid, Noč, Legat), 3. Vzdrževanje 2,21,03 (Jeklar, Lautar, Mlekuz), 4. Remontne delavnice 2,23,02, 5. strojne delavnice 2,27,54, 6. valjarna bluming-štel 2,29,07, 7. hladna valjarna Bela 2,34,31, 8. Transport 2,49,63.

ŽENSKO: 1. SEO-TKR-NOV 2,04,95 (v postavi Grile, Kavčič, Petrič), 2. Komerciala – finance, 3. Vzdrževanje. bej

PIONIRJI

IN PIONIRKE

V TOLMEZZU

Rezultati mlajših pionirjev pa so naslednji: v skupini do 28 kg sta nastopila Marko Lukan in Florjan Vidic. Lukan je izpadel v prvem kolu. Vidic pa se je uvrstil na tretje mesto in prejel bron; Zdravko Krnjajč je v kategoriji do 34 kg izpadel v prvem kolu, v kategoriji do 39 kg pa se je David Dvoršak uvrstil na peto mesto.

V svojih borbah so mlajši pionirji pokazali veliko požrtnost in borbenost. Kljub dobrim nasprotnikom, so dosegli rezultati taki, kot jih je pričakoval trener. Najmlajšim judoistom je potrebno čim več tekmovanj, če hočemo dobiti dobre tekmovalce in uvrstitve na tekmovanjih.

Na tekmovanju v Tolmezzu so se uvrstitev do petega mesta točkvalce in tako se je jeseniška ekipa uvrstila na tretje mesto in prejela pokal. Vsi nastopajoči pa so dobili spominske medalje.

Ob tem velja poudariti, da so nastopajoči na tekmovanju odšli s svojimi starši, kajti brez njihovega prevoza, bi se tega tekmovanja težko udeležili. Takega sodelovanja pa si v bodoče želijo več tako tekmovalci kot njihovi starši, saj to med drugim prispeva tudi k medsebojnemu spoznavanju in krepitvi sosedskih prijateljskih odnosov.

N.

STRELSKEMU ŠPORTU VEČJA PODPORA

Na občinskem tekmovanju za »zlato puščico«, ki je bilo v soboto, 11. marca na Javorniku, je vse udeležence in druge prisotne pozdravil Stanko Krmelj, predsednik strelske družine Triglav Javornik – Koroška Bela. Glede na to, da je vsebina govora precej pomembna za stanje in nadaljnji razvoj tega športa, ki je posebnega pomena, njegove misli v nadaljevanju povzemamo:

Strelski šport je bil v jeseniški občini pred časom zelo razvit in na dokaj visoki ravni. Glavna zasluga temu je bila dobra organiziranost po strelskih družinah. Zadnja leta ni bilo več tako. Za to je več razlogov. Med drugim je začelo šepati v sami občinski strelski zvezi. To je imelo za posledico, da tudi delo v društvih ni šlo kot bi bilo treba. Poglaviti vzrok vsemu pa je bilo pomanjkanje finančnih sredstev in ustreznih prostorov za vadbo z zračno puško, kar je osnovni pogoj, za vzgojo dobrih strelcev. Tudi TKS Jesenice ni imela pravega odnosa do strelskega športa, predvsem v pogledu finančne podpore. Vedo smo namreč pri tem ostali na spodnji stopnici. Mislim, da bo treba ta odnos ustrezno spremeniti, če hočemo, da bo ta šport posebnega pomena napredoval. Večji interes bodo morale pokazati in nuditi večjo podporo tudi družbenopolitične organizacije, vodstva družbene samozastite in drugi za to pristojni. Pohvalno je, da se je ta šport pričel lani uspešno okrevati na Javorniku, Koroški Beli in v Mojstrani. Dobro organizirana in kadrovska okrepila je sedaj tudi občinska strelska zveza. Sedaj je potrebna le še ustrežna podpora omenjenih, pa bo vse steklo kot je prav.

B.

BUBNIK SE JE POSLOVIL OD JESENIC

Českoslovaški hokejski trener Vlastimil Bubnik je zaključil svoje triletno treniranje na Jesenicah. Pred odhodom nazaj v domovino, je v razgovoru povedal nekaj misli o hokeju, ki jih na kratko povzamamo.

Ko sem prišel na Jesenice sem bil osrednja osebnost in zelo cenjen od funkcionarjev, posebno od predsednika. Zastavljal sem si nalogo in cilj – povrnitev naslova državnega prvaka na Jesenice. Vedel sem, da bo to prvo leto zelo težko. Ker so mi rekli, da v moštvo ni discipline in da fantje ne trenirajo dobro, sem svoje napore usmeril v to smer. Trenirali smo trdo, zahtevali smo disciplino in tudi uspel. V treh letih smo bili dvakrat državni prvaki in mislim, da sem s tem opravil svojo pristožnost na Jesenicah. Kakor sem imel dve leti proste roke in delal v redu in v zadovoljstvo vseh, pa se je v tretjem letu zataknil. Ko je bivši predsednik postal sekretar so se odnosi zaostri. Podpivanje igralcev in podobne stvari so pokvarile naše odnose. Kakor sem slišal od ljudi je bilo z vsakim trenerjem tako. V začetku je bil vsak dober, na koncu pa zanič.

Škoda, da na Jesenicah ni bilo sistematičnega dela, kajti zanimanje za hokej je veliko. Ni nobenega programa razvoja. Še bolje se to vidi pri jugoslovanski zvezi. Funkcionarji delajo slabo. To je bil tudi vzrok, da sem odpovedal treniranje državne reprezentance. Reprezentanca se samo »krpa«, ni dolgoročnega plana razvoja. Vse se improvizira. Zdi se mi, da ni prav, da se dovoli igralcem z 28 leti odhoda v tujino. Pri teh letih je hokejist na višku svojih moči, je v najboljših letih za hokej,

ima veliko rutine, seveda pa mora dobro trenirati in tak je v moštvo zelo koristen.

Tudi kombinacija s klubom. Kranjska gora ni dobra. Bolje bi bilo imeti v okolici »podružnico«, klub s katerim bi tesno sodelovali. Tako imamo mi na Češkem. Oni nam dajejo mlade perspektivne igralce, mi pa njim take, ki ne pridejo v poštev za naše prvo moštvo. Tu pa se zgodi, da pridejo v prvo moštvo starejši igralci zato, da v moštvo Kr. gore ostanejo mladi igralci skupaj. Seveda so v vsakem moštvo poleg dobrih tudi slabi igralci. Eni brez drugih ne morejo. Važno pa je, da je v moštvo prisotna prijateljska, če tega ni uspeh ni mogoč. Rad bi pohvalil navdušenje navijačev kadar moštvo zmaga, premalo pa pomagajo, ko je moštvo v krizi. Novinarji pa mi niso všeč. Ne pišejo dovolj objektivno, premalo spodbudno pišejo, preveč kritizirajo. Ne razumejo, da so v vsakem moštvo vzponi in padci, saj to je človeško. Odsel je še en človek, ki je pomagal pri uspehih jeseniškega hokeja, človek katerega življenje je šport. Bil je 15 let v reprezentanci ČSSR, sodeloval na štirih olimpiadah, mojster športa, nogometaški reprezentant ČSSR. V češkem hokeju so znane generacije Maleček, Zabrodsky, Bubnik, Holik, Hlinka.

Bubnik bo po vrnitvi zopet zaposlen v tovarni Zetor Brno, treniral bo mladi hokejski naraščaj Brna in čakal dve do tri leta, da se bo lahko spet podal v tujino trenirat. V prostem času pa se bo posvetil svoji ženi in hčerki. Pozabil bo na neprijetne dogodke na Jesenicah in se zopet vračal na dopust v naše kraje med prijatelje, ki jih ni malo.